Filatelista

PISMO POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW

WRZESIEŃ 2023

ZESZYT SPECJALNY PL ISSN 0015-0975

XXIII OGÓLNOPOLSKA WYSTAWA FILATELISTYCZNA Ruda Śląska 2023

XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna „RUDA ŚLĄSKA 2023"

organizowana z okazji

550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika

oraz

35-lecia Oddziału PZF w Rudzie Śląskiej

---

25. rocznica powołania Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „PRYMUS"

przy Okręgu Śląsko-Dąbrowskim PZF w Katowicach

Ruda Śląska, 22-26 września 2023 roku

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

NOWODRUK

„Owady pożyteczne”

(Biegacz wręgaty)

możesz zamówić w swoim Kole lub Oddziale/Okręgu
albo nabyć na stoisku
Polskiego Związku Filatelistów
na XXIII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej
„RUDA ŚLĄSKA 2023”

Szanowni Państwo,

W dniach 22-26 września 2023 roku odbędzie się XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna „RUDA ŚLĄSKA 2023", organizowana przez Polski Związek Filatelistów we współpracy z Pocztę Polską S.A w Hali Widowiskowo-Sportowej im. Rudzkich Olimpijczyków w Halembie, która już wielokrotnie gościła śląskich filatelistów.

Odbywa się ona w roku szczególnym, obfitującym w rocznice ważnych wydarzeń, z których wybrano 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika, 35-lecie Oddziału Polskiego Związku Filatelistów w Rudzie Śląskiej oraz 135. rocznicę urodzin wybitnego polskiego filatelisty, badacza, wystawcy i publicysty, działacza, Członka Honorowego PZF oraz innych Stowarzyszeń Filatelistycznych Stanisława Adamskiego.

Będzie to najwyższej rangi wystawa numerowana odbywająca się cyklu pięcioletnim w Polsce, których historia sięga do 1919 roku, do I Polskiej Wystawy Marek w Warszawie. W XXIII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej udział wezmą najwybitniejsi kolekcjonerzy z Polski, Stanów Zjednoczonych – Klubu Polonus, Niemiec, Węgier, Ukrainy, Czech i Słowacji. Zaprezentują oni eksponaty filatelistyczne wielokrotnie nagradzane złotymi medalami na najwyższych rangą wystawach krajowych oraz na wystawach europejskich i światowych (łącznie 505 ekranów). Najwyżej ocenione eksponaty wystawione będą w Salonie Honorowym. Ozdobą wystawy będzie eksponat przygotowany przez Muzeum Poczty i Telekomunikacji z Wrocławia prezentujący projekty i próby znaczków z Mikołajem Kopernikiem (8 ekranów).

Protektorem wystawy został Tomasz Zdzikot – prezes Zarządu KGHM Polska Miedź S.A. a przewodniczącym Komitetu Honorowego Wystawy Krzysztof Falkowski – prezes Zarządu Poczty Polskiej S.A. w którego gremium swój udział zapowiedzieli m.in. wojewoda śląski Jarosław Wieczorek, prezydenci miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii „Silesia", europosłowie, senatorzy i posłowie RP, członkowie Honorowi PZF oraz wielu innych znamienitych gości z Polski i zagranicy.

Najwyższą nagrodą na wystawie będzie Grand Prix d'Honneur, przyznawana za zwycięstwo w Klasie Mistrzowskiej. Wystawcy ponadto będą walczyć o Grand Prix Wystawy oraz tytuł najlepszego eksponatu w poszczególnych klasach wystawy.

Oceny wystawionych eksponatów we wszystkich klasach wystawienniczych dokona Sąd Konkursowy, w którego składzie pracować będzie dwóch Mistrzów Europy w klasie tematycznej oraz czterech sędziów z uprawnieniami międzynarodowymi FIP oraz FEPA. Wspierać ich będą współpracujący z nimi eksperci PZF.

Wystawa będzie również atrakcyjnym miejscem spotkań podczas imprez towarzyszących wystawie, w tym organizowanej w dniu 23 września 2023 roku uroczystej Gali Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „Prymus" – filatelistycznego „Oskara" w roku 25-lecia powstania PKF (1998-2023) organizowanej w Sali Bankietowej Hotelu „Adria" w Rudzie Śląskiej. Odbędzie się wiele spotkań Klubów Zainteresowań, spotkanie szkoleniowe Głównego Kolegium Sędziów oraz posiedzenie poszerzone Zarządu Głównego PZF. Odrębną atrakcją będzie spotkanie Grupy KRYPTOZNACZEK, na które zapraszają osoby chcące się więcej dowiedzieć o nowatorskim kolekcjonerstwie kryptoznaczków, znajdujące już w tej chwili wielu zwolenników w innych krajach.

Wiele atrakcji zostanie też przygotowanych dla najmłodszych uczestników wystawy, nie tylko filatelistycznych, ale również z innych nurtów kolekcjonerstwa np. modelarstwa, widokówek, numizmatyki, kapsli, kart do skata itp.

Wierzę, że tegoroczna Wystawa dla wielu z Państwa będzie swoistą podróżą w przeszłość. Podróżą w świat naszych przodków, naszego dzieciństwa, naszej historii, kultury i tradycji. Wyjątkowe okazy filatelistyczne okraszone opowieściami kronikarzy historii, jak zwykle nazywani są filateliści oraz szczególni goście, z pewnością ją urozmaicą i wzbogacą. Sprawią, że XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna stanie się dla wystawców igrzyskami a dla zwiedzających festiwalem filatelistyki.

Zaplanowane wydawnictwa wystawy: znaczki, wydanie specjalne, kartki pocztowe ze znakiem opłaty pocztowej, wydawnictwa MójZNACZEK oraz datowniki okolicznościowe udokumentują każdy dzień wystawy.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się, że ta wystawa może się odbyć, a w szczególności protektorowi wystawy prezesowi Tomaszowi Zdzikotowi, Fundacji KGHM Polska Miedź, Poczcie Polskiej S.A., Urzędowi Wojewódzkiemu w Katowicach, Urzędowi Miejskiemu w Rudzie Śląskiej, firmie Dawtona S.A., Komitetowi Organizacyjnemu a także licznej rzeszy bezimiennych wolontariuszy.

Żywię nadzieję, że XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna „RUDA ŚLĄSKA 2023" pozostanie na długo w pamięci i będzie okazją do rozmów o filatelistyce i o Polsce jeszcze przez wiele dni po jej zakończeniu.

Czego Państwu i sobie życzę

Medal XXIII Ogólnopolskiej Wystawy Filatelistycznej „RUDA ŚLĄSKA 2023"

ZYGMUNT JANIK

O wystawach numerowanych

Przy okazji odwiedzin w bibliotece otrzymałem upominek w postaci wydawnictwa „Kronika numerowanych Ogólnopolskich Wystaw Filatelistycznych w latach 1919 – 2018” autorstwa H. Monkosa z udziałem M. Jedziniaka, R. Puchały i A. Szulera, którzy, jak to zaznaczył główny autor, podzielili się swoją wiedzą i materiałami. Przerzuciłem kilkanaście kartek i pomyślałem – cacko poligraficzne. A moje uznanie wzrosło, gdy staranniej przejrzałem zawartość tekstową. Ucieszył mnie szczególnie fakt, że uzyskałem szansę zrealizowania zamiaru publicystycznego, polegającego na analizie rezultatów, jakie wnoszą do działalności Związku te wystawy. Zamiar się oddalał, bowiem jego realizacja wiązała się z potrzebą wielokrotnej i wielogodzinnej obecności w bibliotece, a na to coraz mniej mnie stać. I oto nie oczekiwanie wpadło mi w ręce opracowanie, jak przysłowiowej kurze ziarno. Co prawda w opracowaniu występują luki, ale po gruntownym zapoznaniu się z tekstem uznałem, że jest dostatecznie wypełnione, aby wysnuć prawomocne wnioski. Te luki uzasadnia wyjaśnienie prezesa, że kronikę przygotowano w trybie ekspresowym.

W naszym środowisku o wystawach numerowanych mówi się i pisze, że:

- są bardzo pracochłonne – prawda,
- są kosztowne – racja,
- ich uszeregowanie wyznacza, jak słupy milowe, chronologię działalności organizacji – też się zgadza,
- dostarczały satysfakcji okręgom, które je organizowały – słusznie, bowiem podnosiły status tych okręgów we własnej, jak i ogólnej opinii.

Okręgi, które nie były gospodarzami wystawy numerowanej, mają innego rodzaju, równoważny lub zbliżony dorobek, np. Gdańsk – wystawę krajów nadbałtyckich, Koszalin – niezwykłą, bo ponad dwudziestokrotną realizację wystaw młodzieżowych debiutów, jeszcze inne chociażby organizację finałów krajowych konkursów młodzieżowych, które z czasem przerodziły się w rozbudowane imprezy filatelistyczno-turystyczne…

Do atutów, które należy przypisać wystawom numerowanym, można dorzucić dwa następne. Niezbędnym warunkiem rozwoju organizacji społecznej jest ukształtowanie przewodniej grupy aktywu, który w różnych formach troszczy się o realizację statutowo zamierzonych zadań. W naszym Związku taką grupę stanowią działacze organizacyjni, sędziowie, eksperci, wystawcy… Wszyscy są według powszechnie przyjętej zasady nominowani, po odpowiednim przygotowaniu przez właściwe organy stanowiące. Ale to dopiero start do osiągnięcia określonego poziomu dojrzałości. Szansę do podniesienia ich rangi, doświadczenia i prestiżu stwarza i daje ich aktywny udział w działalności związkowej. Udział w wystawach, a szczególnie numerowanych, daje taką możliwość, stwarzając ponadto szanse dalszego awansu na arenie międzynarodowej.

Następna korzyść, którą Związek wynosi z wszystkich wystaw, a w największym stopniu z wystaw numerowanych, wymaga wstępnego omówienia. Istnieją dwie, ogólnie ujmując, metody upowszechniania wiedzy o filatelistyce. Pierwszą, potoczną, codzienną jest metoda sąsiedzko-towarzyska (egzemplifikacja: zwierza się sąsiadka sąsiadce – mój mąż po powrocie z pracy trochę odpocznie, a następnie siada przy biurku i zajmuje się znaczkami; uczeń do kolegi – mój tata ma kilka klaserów, a w nich wiele kolorowych znaczków). Przytoczone przykłady wyrażają tylko ogólną informację, sygnał, że ktoś interesuje się znaczkami, ale nie wyjaśniają, na czym polega filatelistyka. Drugą metodą są wystawy. Jest to jedyny sposób pełnego przekazywania informacji, czym jest filatelistyczne hobby. Przekazują to, co jest istotą filatelistyki w jej pełnym, dojrzałym wymiarze. Przeciętny widz, który pierwszy raz wybierze się na wystawę filatelistyczną, idzie w przekonaniu, że zobaczy znaczki. I nie myli się, co więcej – dostrzeże ich wielo rodzajową mnogość, z której nie zdawał sobie sprawy. Poza znaczkami i korespondencją zobaczy bloki, arkusiki, różne ostemplowania, nalepki, aerogramy, blankiety telegramów, różne dopiski, a także korespondencję, której wygląd dowodzi, że są to prai prapraprzodkowie współczesnej korespondencji. To jest pierwsze, pobieżne wrażenie, bowiem po uważnym spojrzeniu na ekrany wystawowe stwierdzi, że ogląda coś więcej niż tylko znaki pocztowe. Zauważy, że ogląda wybrane historie, wydarzenia, epizody z otaczającego świata, starannie wyselekcjonowane i równie starannie zestawione z objaśnieniami, które przedstawiają te historie przy użyciu materiału pocztowego. Zauważy, że filatelistyka to prezentacja świata we wszelakich jego epizodach i aspektach, a co więcej dostrzeże, że w toku oglądu znajduje nowe informacje,

dowie się o nowych sprawach, których nie znał. Zapewne u wielu wystawców skojarzy się trafna refleksja, że filatelistyka w dojrzałym wydaniu to spójna triada składowych: wyselekcjonowanego gromadzenia walorów pocztowych, połączonego ze zdobywaniem wiedzy i o poczcie, i o te macie, zainteresowań kolekcjonera oraz budowanie z zebranego materiału spójnej opowieści. Dotyczy to również jednoznacznej reguły w klasie tradycyjnej, tj. prezentacji kolejnych wydań danej poczty, które są odbiciem kierowania uwagi odbiorców na rozliczne, aktualne problemy społeczne, z położeniem głównego akcentu na proces projektowo-twórczy i problematykę produkcyjną znaczków. Wszystkie przypadki przekazywania informacji o filatelistyce poza wystawami, to jest rozmowy, wykłady, informacje prasowe, przekazy elektroniczne, w różnym stopniu propagują kolekcjonerstwo, ale jego istotę w prawdziwym ujęciu i wyczerpująco prezentuje tylko wystawa i to tym trafniej i rzetelniej, im wyższa jej ranga. Uważny widz dostrzeże także, że jest to misterna konstrukcja kulturalno-poznawcza. Przedstawione konstrukcje ubarwione są charakterystycznymi przyprawami w postaci wstępnych produktów, prób, szkiców, błędów i innych odpadów produkcyjnych, które umacniają przeświadczenie o swoistości spojrzenia na pocztowe źródła przekazu oraz dodają smaku i atrakcyjności obserwującym je widzom, a specjalistom przysparzają wartości w ocenie ich dokonań. Stanowią też o swoistości, specyfice filatelistycznego kolekcjonerstwa. W cieniu warsztatowej dyskrecji pozostaje świadomość, że z kolekcjonerstwem związane są dwa wprost dysproporcjonalne procesy: autorowi eksponatu przybywa wiedzy, a uszczupla się portmonetka.

W wyliczaniu roli wypełnianej przez wystawy numerowe wypada wyraźnie wskazać na ich znaczenie dla Związku. Dwa są wydarzenia, które określają jego image, to są zjazdy i wystawy numerowane. Obydwa wydarzenia dają obraz funkcjonowania Związku, ale w innej relacji. Zjazdy koncentrują się na ocenie wewnętrznej, natomiast wystawy są prezentacją zewnętrzną, „oknem na świat” i w tej roli są niezastąpione. Powiada się, że wystawy numerowane są filarami podtrzymującymi narastającą chronologicznie ciągłość i dorobek. Jest to stwierdzenie trafne, ale niepełne. Wystawy numerowane nie kruszeją. Ich przekaz utrwala się w pamięci, a ich kolejne edycje otwierają i rozszerzają ten przekaz. Kolumny wspierające konstrukcje, przy całej ich różnorodności, są bryłami martwymi. Natomiast wystawy utrwalające i odświeżające wiedzę o rzeczywistym obrazie filatelistyki są tworami żywymi. Co prawda dzieje się tak na ogół w mniejszej skali niż oczekujemy, ale nie zmienia to istoty sprawy.

Przedstawiona powyżej relacja jest spojrzeniem i interpretacją z pozycji filatelistycznych. A jak nasze zainteresowanie jest odbierane przez społeczność znajdującą się poza granicami filatelistyki? Kolekcjonerstwo filatelistyczne powstało, ukształtowało się i rozwinęło w światowy ruch przed nastaniem ery elektronicznej. Dlatego w celu uzyskania zamierzonej informacji powołam się na środki informacji właściwe dla tej epoki, to znaczy na źródła pisane. Prasa i encyklopedie powszechne są właściwymi środkami pomiaru. Szczególnie te drugie są niekwestionowanymi narzędziami pomiaru. Są tworem zbiorowych refleksji środowisk naukowych i uznaje się, że prezentowany w nich zasób i zakres informacji wyznacza niezbędny poziom i zakres wiedzy, który powinien być dostępny cywilizowanej osobie.

W Polsce mamy kilka encyklopedii powszechnych. Ja przeglądałem dwie: jednotomową „Popularną encyklopedię PWN”, wydanie 17. z 1982 roku i trzydziestotomową „Wielką encyklopedię PWN”, wydanie z lat 2001-2005. Wybrałem kilka najbardziej znaczących według mnie haseł z zakresu filatelistyki. To hasła: filatelistyka, PZF, Rowland Hill, hr. Philip Ferrari, Włodzimierz Polański, muzea. Oto rezultat. W jednotomowej jest dwuzdaniowa wzmianka przy haśle „filatelistyka”: 1) ogół wiadomości o znakach pocztowych i 2) kolekcjonerstwo. Jest też hasło Rowland Hill w obydwu encyklopediach. Potraktowany równorzędnie w obydwu wydaniach, aczkolwiek nieco szerzej w wielotomowej, jako reformator poczty. Od siebie dodam, że nie ma wiadomości, iż „niechcący” stworzył filatelistykę. Filatelistą nie był. W obydwu występuje nazwisko Polański – w jednotomowej cztery razy: geochemik, malarz, językoznawca i reżyser filmowy, w wielotomowej tylko dwa nazwiska, w obu bez filatelisty. Podobnie jest z nazwą Ferrari (kierowca wyścigowy, kompozytor, architekt, marka samochodów), bez filatelisty. Natomiast nieoczekiwanie znalazłem w haśle filatelistyka, w wielotomowej, nazwisko G. Herpin z informacją „fr. zbieracz, po raz pierwszy wprowadził słowo filatelista”. W obu encyklopediach figurują Muzea: Filumenistyczne w Bystrzycy Kłodzkiej oraz Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, z zaznaczeniem, iż posiada największy zbiór znaczków pocztowych.

Skromnie, ale rzeczowo, trafnie, jest wypełnione hasło filatelistyka. PPo wstępnej definicji jest informacja, że pierwsze znane stowarzyszenie filatelistyczne powstało w Belgii na początku lat 50. XIX w., a polski klub w 1893 r. w Krakowie. W 1950 r. powstał PZF. Zrzesza 240 tys. członków, od 1954 r. wydawany jest Filatelista. Powołano się na Encyklopedię filatelistyki. Zdumiewająca jest pokrętność losów i – przy użyciu właściwej miary – nietrafność impulsów, które zdecy-

dowały o obecności dwóch nazwisk przy powyższym haśle. Nie łączy się imiennie R. Hilla, którego pomysł i decyzja powołały do życia wielomilionową organizację z tą właśnie organizacją, natomiast wynosi się na światło dzienne osobę, która dokładnie zapisała się wprowadzeniem jednego słowa, które przyjęto za nazwę organizacji. Musiałem dać wyraz poczuciu paradoksu. Ale „usprawiedliwiam niedopatrzenie” polskiej encyklopedii, bowiem analogiczna jest informacja w encyklopediach angielskiej i francuskiej. Jednakże inna, ogólniejsza kwestia skłania mnie do refleksji. Usiłuję znaleźć racje, które spowodowały, że nie uznano za celowe przytoczyć choćby kilku nazwisk osób, których działalność zbudowała istnienie i historię wielomilionowej organizacji. Nie znam publikacji ani badań dotyczących tej kwestii, przeto wyrażam opinię własną i nie wiem, czy się obroni przed innymi racjami. Sięgnijmy do początku. Kolekcjonerstwo ukształtowało się niespodziewanie, bez żadnej zapowiedzi, a co więcej, w klimacie anegdotycznym, co wywołało zainteresowanie opinii publicznej. Można przypuszczać, że ten klimat pobudzał aktywność kolekcjonerską. Reforma pocztowa przebiegająca w imponującym tempie zestawiona z zainteresowaniem publicznym oczywiście sprzyjały powodzeniu tego wydarzenia. To wystarczało, aby kontynuować publikacje prasowe. Jednak nie wystarczało na notyfikację encyklopedyczną. Jednak okazało się, że filateliści byli głośni, nie pozwalali o sobie zapomnieć. Więcej, wysoki trend aktywności utrzymywali i utrzymują nadal, od stu siedemdziesięciu lat swojego istnienia. Stworzyli stabilną, globalną strukturę organizacyjną i równie czytelną, dającą szansę publicznej ekspresji wszystkim kolekcjonerom, bez ograniczeń związanych z ich indywidualnymi zainteresowaniami. Czego chcieć więcej. Wszystkie poczty dzielnie sekundują zarówno potrzebom, jak i kaprysom kolekcjonerów. To wszystko musiało zaowocować trwałą obecnością w encyklopediach. To wyjaśnia połowę problemu. Nie wyjaśnia pytania, dlaczego nie znajdujemy najznaczniejszych kolekcjonerów i działaczy na kartach tego wydawnictwa. Istota sprawy tkwi w tym, jak sądzę, że filatelistyka uchodzi za działalność rozrywkową, dla własnej przyjemności, czego się w wydaniach encyklopedycznych nie potępia, zapewne traktuje z życzliwością, ale nie uznaje jako dokonań o doniosłej wadze społecznej. Wielokrotnie przerzucałem karty kilku naszych encyklopedii powszechnych. Pozostaję pod coraz silniejszym wrażeniem, że wypełnione są w zdecydowanie przeważającej liczbie nazwiskami trzech grup ludzi, to są uczeni, artyści i działacze polityczni. We wstępie do encyklopedii 30-tomowej podane są liczbowe wielkości nazwisk osób zasłużonych. Jest ich kilkadziesiąt tysięcy.

Wewnątrz organizacji, w naszej publicystyce, coraz mocniej przebija się opinia, że najwybitniejsze opracowania ekspozycyjne są bliskie dziełom sztuki, lub rzeczywiście należy je tak traktować. Od czasu do czasu spotyka się opinie, że opracowanie wartościowego eksponatu jest równoznaczne z pracą doktorską. Nie jest to przesada. Jednak, póki co, są to opinie, które nie zostały przyjęte poza Związkiem.

Wartością i pociechą jest fakt, że niezależnie od stosunku świata zewnętrznego wobec dokonań ekspozycyjnych, ich autorzy znajdują w kolekcjonerstwie dostateczną satysfakcję. Można wskazać, i wielokrotnie już to czyniono, na różne motywy i źródła zadowolenia z uprawiania kolekcjonerstwa filatelistycznego. Dodam jeszcze jedno, zapożyczone z innej dyscypliny. Alpinista nękany wielokrotnie pytaniami, co go skłania do chodzenia po górach, odpowiedział: bo góry są. Filatelistyka też jest.

Skorzystam z okazji, aby podjąć jeszcze jedną kwestię. Traktuję zdobywanie wiedzy, jako aksjomat filatelistycznego kolekcjonerstwa. Wiąże się z tym dylemat, który trapi mnie od lat. Eksponat tematyczny może i powinien służyć poznawaniu. Jednakże nie jest to przyjęta metoda nauczania, i słusznie. Ale dlaczego eksponat z zakresu biologii, a dokładniej z obrębu fauny (bo przy okazji roślin tego nie słyszałem), nie powinien być budowany według systematyki linneuszowskiej. Przypominam, że jest to powszechnie przyjęta, akceptowana i używana metoda porządkowania świata przyrody. Bezkolizyjnie sprawdzająca się zarówno do świata poznanego, jak i odkrywanego. W filatelistyce zaleca się unikanie tej zasady. Proponuje się budowanie eksponatu według odrębnych, swoistych reguł. Najczęściej mówi się o tym przy okazji eksponatów o ptakach. W tym miejscu konkretyzuję swoje pytanie. Nie jestem przeciwnikiem różnorodnego podejścia do budowy eksponatu, jak to ma miejsce w odniesieniu do klasyfikacji ptaków, a więc np. podziału na kontynenty, na ptaki szponiaste, dzienne, nocne, pływające, śpiewające i wprost przeciwnie, lotne i nieloty itp., ale nie rozumiem dlaczego wyłącza się naukową systematykę, która również wymaga zdobycia w miarę gruntownej wiedzy, a obejrzenie eksponatu zestawionego według tej metody też przynosi poznawczy pożytek. Rozumiem twórczy zapał i poszukiwanie własnych, specyficznych środków wyrazu, ale nie rozumiem, nie znajduję uzasadnienia dla eliminowania i to wyrażanego ekspressis verbis, eksponatu budowanego według metody przyjętej w nauce. Póki co nie czynię z tego zarzutu, a zgłaszam pytanie. Mam nadzieję, że wśród osób, które uważają się za guru filatelistyki tematycznej, uzyskam wyjaśnienia.

JUSTYNA JELENIEWSKA-JANUSZ

Mikołaj Kopernik na projektach emisji pocztowych z lat 1970-1973 ze zbiorów Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu

W 2023 roku przypada 550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika, na marzec Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu zaplanowało wystawę zatytułowaną „Mikołaj Kopernik – astronom i ekonomista”, to doskonała okazja do przyjrzenia się projektom emisji pocztowych ze zbiorów muzeum z lat 1970-1973 nawiązującym do życia i działalności astronoma.

Rok 1973 UNESCO ogłosiło Międzynarodowym Rokiem Kopernikańskim dla uczczenia 500. rocznicy urodzin geniusza z Torunia, centralne obchody związane z tym doniosłym wydarzeniem rozpoczęły się 18 lutego. Ministerstwo Łączności z trzyletnim wyprzedzeniem zaplanowało emisje znaczków, bloków, kartek pocztowych i kopert o tematyce kopernikańskiej. Prace nad projektami Departament Służby Pocztowej zlecał konkretnym artystom za pośrednictwem Zakładów Artystycznych Z.P.A.P „ART”, nie ogłaszano konkursów otwartych, które były za drogie w realizacji – jak wyjaśniała Dyrektor DSP – Irena Zielińska.

W lipcu 1970 roku zlecono Andrzejowi Heidrichowi – grafikowi, ilustratorowi książek, projektantowi znaczków pocztowych i banknotów, wykonanie szkiców do emisji „Turystyka – na szlaku Kopernika” (il. 1). Powstały cztery projekty, przyjęte przez Komisję Oceny Projektów Znaczków Pocztowych 14 października 1970 roku, przedstawiały: Dom Kopernika w Toruniu i portret astronoma, Collegium Maius w Krakowie i faksymile „Geometrii Euklidesowej” z 1444 roku, Zamek w Olsztynie i astrolabium oraz Katedrę w Fromborku i rysunek układu heliocentrycznego, wszystkie w prostej stylistyce wcześniejszych emisji „Turystyka”, w dwudzielnej formie wydłużonego czworoboku (znaczek) z kwadratem nad nim lub obok (przywieszka). Seria znaczków pocztowych popularyzowała szlak turystyczny wytyczony w latach 70. XX wieku, przebiegający przez miejsca związane z pobytem i pracą astronoma.

Projekty emisji „500. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika” (il. 2) zlecono w maju 1971 roku artyście grafikowi, ilustratorowi książek Waldemarowi Andrzejewskiemu. Podkreślono, że Kopernik ma być przedstawiony jako: astronom, ekonomista, obywatel i humanista. W. Andrzejewski wykorzystał w projektach najpopularniejsze wizerunki: portret M. Kopernika w/g ryciny Jakuba von Meursa z 1654 roku oraz rysunek układu heliocentrycznego, portret wg akwaforty z końca XVI wieku oraz rewers monety szóstaka z 1630 roku, portret wg ryciny Jeremiasza Falcka z 1645 roku oraz herb Prus Królewskich z bramy stągiewnej w Gdańsku z 1520 roku, „portret z konwalią” oraz

il. 1. Projekty znaczków pocztowych do emisji „Turystyka - na szlaku Kopernika” (1970) autorstwa Andrzeja Heidricha.

il. 2. Projekty znaczków do emisji „500. rocznica urodzin M. Kopernika” z 1971 roku wykonane przez Waldemara Andrzejewskiego.

fragment tłumaczenia łacińskiego „listów obyczajowych” Teofilakta Symokatty z 1509 roku. Projekt bloku to fragment ilustracji systemu Ptolomeusza i Kopernika z dzieła „L'Harmonica – Cellaius” z 1660 roku.

W grudniu 1972 roku wprowadzono do obiegu znaczki emisji „Mikołaj Kopernik” (il. 3). Opracowanie szkiców i projektów tych znaczków zlecono w sierpniu tego roku ponownie Andrzejowi Heidrichowi. Artysta przedstawił na nich podobiznę Mikołaja Kopernika wzorowaną na tzw. „toruńskim portrecie” z XVI wieku, w dwóch wersjach kolorystycznych. Trzy lata później A. Heidrich powtórzył ten wizerunek na żółto-niebieskim banknocie o nominale 1000 zł z serii „Wielcy Polacy” (w obiegu w latach 1975–1996) (il. 4).

Projekty kolejnej emisji kopernikańskiej Ministerstwo Łączności zleciło w lutym 1972 roku Henrykowi Chylińskiemu – malarzowi, autorowi plakatów, grafiki użytkowej i znaczków. Artysta wykonał pięć prac pod roboczym tytułem „Kopernik życie i działalność”, ostatecznie wyemitowanych w lutym 1973 roku jako „500. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika” (il. 5). Projekty to reprodukcje najbardziej znanych portretów astronoma autorstwa: Marcello Bacciarellego, Zincka Nory, Jana Matejki oraz anonimowy „portret toruński” z XVI wieku i tzw. „portret z konwalią” z kopii zegara znajdującego się w Katedrze w Strasburgu.

W kwietniu 1972 roku Wanda Tomaszewska – toruńska graficzka, specjalizująca się w technice drzeworytu, zaprojektowała znaczki i ilustracje do dziewięciu kartek pocztowych nawiązujących do życia i działalności M. Kopernika, emisji „Na szlaku Kopernika” (il. 6). Projekty znaczków przedstawiały herby ważniejszych

il. 3. Projekty znaczków pocztowych do emisji „Mikołaj Kopernik” wykonane w 1972 roku przez Andrzeja Heidricha.

il. 4. Banknot o nominale 1000 zł z serii „Wielcy Polacy” (w obiegu w latach 1975-1996) z wizerunkiem M. Kopernika, którego autorem jest A. Heindrich.

il. 5. Projekty znaczków pocztowych do emisji „500. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika” (1972), których autorem jest Henryk Chyliński.

il. 6. Projekty kartek pocztowych emisji „Na szlaku Kopernika”, które zaprojektowała Wanda Tomaszewska w 1972 roku.

miejscowości znajdujących się na szlaku przejazdu dyliżansu pocztowego, organizowanego w ramach obchodów 500. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, a ilustracje kartek ukazywały zabytkowe budowle bądź sceny rodzajowe. Projekty miały formę wydłużonego czworoboku (ilustracja) z przylegającym kwadratem (znaczek). Przed zatwierdzeniem szkiców Komisja Oceny Projektów Znaczków Pocztowych konsultowała się z Pracownią Kopernikańską Państwowej Akademii Nauk w Warszawie, by uniknąć błędów merytorycznych.

Emisję otwiera kartka ze znaczkiem z herbem Torunia, która pokazuje scenę narodzin najmłodszego syna Koperników – Mikołaja w 1473 roku. Kartkę ze znaczkiem z herbem Bydgoszczy ilustruje XVI-wieczna panorama miasta z obserwatorium astronomicznym Ojca Bartłomieja. Z herbem Krakowa – wnętrze pracowni astronomicznej na krakowskiej Alma Mater w 1494 roku, zwiedzanej przez młodego Mikołaja i żaków. Kartkę z Lidzbarkiem – ogród zielarski zwiedzany przez astronoma. Kartka z herbem Olsztyna przedstawia Zamek nad Łyną w Olsztynie wzmocniony przez Kopernika w 1520 roku przed napaścią wojsk krzyżackich. Kartka z herbem Lubawy – pokazuje scenę powitania Retyka z Wittenbergi. Z herbem Grudziądza – widok zamku i portret Kopernika oraz napis „1526 r. Rozprawa o monecie”. Kartka z Fromborkiem na ilustracji ma Bibliotekę i Obserwatorium M. Kopernika w Kanonii. Ostatnia z emisji ze znaczkiem z herbem Chełmna, na ilustracji ukazuje budynek pierwszego Gimnazjum w mieście.

Zgromadzone w Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu projekty emisji kopernikańskich, mogą wydawać się monotematyczne, ograniczone do podobnych wizerunków astronoma, jednak dotykają bogatej biografii i spuścizny geniusza. Mikołaj Kopernik zyskał sławę dzięki dokonaniom naukowym. W dziele „O obrotach sfer niebieskich” dowiódł słuszności teorii heliocentrycznej. Jego osiągnięcia przyczyniły się do zmiany sposobu pojmowania świata. Znał język niemiecki, polski, łacinę, włoski i grekę, z tego języka przełożył na łacinę tom listów bizantyjskiego pisarza Teofilakta Symokatty, dedykując je wujowi, biskupowi Łukaszowi Watzenrode.

Pełnił wiele funkcji administracyjnych m.in. przygotował olsztyński zamek do obrony przed Krzyżakami. Kopernik wiele czasu poświęcał studiom nad zagadnieniami ekonomicznymi, w 1526 roku wydał „Rozprawę o monecie”, trzy lata później opracował instrukcję dotyczącą „słusznej wagi i ceny chleba”. Studiował medycynę, znał się na roślinach leczniczych, był osobistym lekarzem swojego wuja, leczył biskupów, kanoników kapituły warmińskiej, dworzan księcia Albrechta. Sam dożył sędziwego wieku 70 lat.

PROGRAM

XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023”

22 września 2023 (piątek)		
10:00 - 12:30	Spotkanie z projektantami znaczków: Agnieszka Sancewicz i Andrzej Gosik	Hala Widowiskowo- Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków w Rudzie Śląskiej - Halembie
10:00 - 12:30	Samochodowa Poczta Specjalna	
13:00 - 15:30	Uroczyste otwarcie XXIII Ogólnopolskiej Wystawy Filatelistycznej „RUDA ŚLĄSKA 2023”	
15:30 - 18:00	Zwiedzanie wystawy	
16:00 - 18:00	Spotkanie grupy KRYPTOZNACZEK – org. Poczta Polska S.A.	
20:00 - 22:00	Spotkanie grupy KRYPTOZNACZEK – org. Poczta Polska S.A	Hotel „Zgoda”
16:00 - 18:00	Spotkanie Bundesarbeitsgemeinschaft Polen e.V. (ArGe Polen)	Hotel „Adria”
20:00 - 22:00	Poszerzone posiedzenie Zarządu Głównego PZF	

23 września 2023 (sobota)		
10:00 - 18:00	Zwiedzanie wystawy	Hala Widowiskowo- Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków w Rudzie Śląskiej - Halembie
10:00 – 18:00	Spotkanie wymienne	
10:00 - 11:30	Spotkanie z projektantami znaczków: Agnieszka Sancewicz i Andrzej Gosik	Hotel „Adria”
12:00 - 16:00	XIX Uroczysta Gala Statuetki „PRYMUS” – filatelistycznego „Oskara”	

24 września 2023 (niedziela)		
10:00 - 18:00	Zwiedzanie wystawy	Hala Widowiskowo- Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków w Rudzie Śląskiej - Halembie
10:00 - 18:00	Dzień Sportu – spotkanie ze sportowcami z Rudy Śląskiej	
10:00 - 18:00	Dzień Młodzieży – gry i zabawy dla młodzieży	
10:00 - 18:00	Postcrossing Meeting	

25 września 2023 (poniedziałek)		
10:00 - 18:00	Zwiedzanie wystawy	Hala Widowiskowo- Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków w Rudzie Śląskiej - Halembie
11:00 - 18:00	Spotkania Klubu Zainteresowań Filatelistycznych SILESIANA – wycieczka do Bielszowic do Muzeum PRL-u	
10:00 - 18:00	Dzień Młodzieży – Bieg Wiewiórki	
19:00 - 22:00	Palmares – uroczyste zamknięcie wystawy, wyłonienie zwycięzcy w Klasie Mistrzowskiej oraz wręczenie nagród głównych	Hotel „Adria”

26 września 2023 (wtorek)		
10:00 - 12:30	Zwiedzanie wystawy	Hotel „Adria”
10:00 - 12:00	Spotkanie Sądu Konkursowego z wystawcami	
13:00 - 15:00	Zamknięcie wystawy – wręczenie medali i dyplomów wystawcom	
15:00 - 20:00	Demontaż wystawy – zwrot eksponatów komisarzom i wystawcom	

CZŁONKOWIE SĄDU KONKURSOWEGO

XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023”

Przemysław Drzewiecki – **przewodniczący**
Jerzy Lehmann – **sekretarz**

KLASY TR, HP, CP, AE, JE

Zdzisław Wiatrowski
Krzysztof Piwko
Janusz Manterys
Bernard Jesionowski
Maciej Bukczyński (aspirant)

KLASY TEM, JE (TEM)

Ryszard Prange
Vojtech Jankowič (Słowacja)
Mieczysław Rożek
Andrzej Jarzynkowski

KLASY KO, KW, MŁ

Marek Zbierski
Andrzej Słodziński

KLASA LIT

Ludwik K. Malendowicz
Janusz Bator

EKSPERCI

Janusz Berbeka
Marcin Wysocki

SPIS WYSTAWCÓW

SALON HONOROWY					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
1 – 5	A.1 – 1	Janusz Adamczyk	Małopolski	Galicja austriacka – okres przedznaczkowy 1815-1850	5
6 – 13	A.1 – 2	Vojtech Jankovič	SŁOWACJA	Moje życie jako życie roweru	8
14 – 21	A.1 – 3	Ryszard Prange	Wielkopolski	Winorośl i wino – dary bogów, słońca i ziemi	8
22 – 26	A.1 – 4	Robert Puchała	Warszawski	Wydanie krakowskie z roku 1919	5
27 – 31	A.1 – 5	Marek Zbierski	Wielkopolski	Chemia – klucz do lepszego życia	5
KLASA OFICJALNA EMITENTÓW ZNACZKÓW POCZTOWYCH ORAZ MUZEÓW POCZTY					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
32 – 39	A.2 – 10	Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu		550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika – eksponat ze zbiorów Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu	8
KLASA SĘDZIÓW KONKURSOWYCH					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
40 – 44	A.3 – 25	Janusz Bator	Rzeszowski	Przemyśl – Historia poczty 1765-1918	5
45 – 49	A.3 – 26	Andrzej Jarzynkowski	Warszawski	Wyżej-szybciej-dalej, czyli Bractwo Potrójnej Mewy	5
50 – 54	A.3 – 27	Krzysztof Piwko	Warszawski	Poczta w Warszawie w czasie I Wojny Światowej 1914-1918	5
55 – 59	A.3 – 28	Ryszard Prange	Wielkopolski	Raport o koszykówce	5
KLASA EKSPONATÓW ZAPROSZONYCH					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
60 – 64	A.4 – 50	Janusz Adamczyk	Małopolski	Wojna polsko-ukraińska listopad 1918 – lipiec 1919	5
65 – 69	A.4 – 51	Janusz Adamczyk	Małopolski	Historia poczty w Krakowie	5
70	A.4 – 52	Ks. Krzysztof Matuszyk	Małopolski	Słania – próby banknotów	1
502 – 505	A.4 – 53	Harcerskie MKF Zielona Siódemka	Bydgoski	Wstrzymał Słońce ruszył Ziemię – Siłacz z Torunia	4

KLASA MISTRZOWSKA					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
71 – 78	B.1 – 100	Sławomir Chabros	Warszawski	Legiony Polskie 1914-1918	8
79 – 86	B.1 – 101	Janusz Jaskulski	Wielkopolski	Wędkarstwo – moje hobby	8
87 – 94	B.1 – 102	Andrzej Klamut	Warszawski	Austriackie poczty etapowe na ziemiach polskich 1914-1918	8
95 – 102	B.1 – 103	Jacek Kosmala	Warszawski	Poczta w Warszawie	8
103 – 110	B.1 – 104	Jacek Kosmala	Warszawski	Komunikacja lotnicza na ziemiach polskich 1914-1939	8
111 – 115	B.1 – 105	Wojciech Wojtyra	Warszawski	Życie ryb od pojawienia się na Ziemi do czasów współczesnych	5
KLASA TRADYCYJNA					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
116 – 120	B.2 – 150	Bogdan Cymerys	Warszawski	Izrael 1949-1959	5
121 – 125	B.2 – 151	Antoni Lewandowski	Śląsko-Dąbrowski	Chińska Republika Ludowa 1949-1968	5
126 – 130	B.2 – 152	Rudolf Rakovský	SŁOWACJA	Słowacja 1939 – definitywne znaczki pocztowe z portretem Andreja Hlinki	5
131 – 135	B.2 – 153	Milan Smolik	SŁOWACJA	Bratysławskie wydanie – 1945	5
136 – 140	B.2 – 154	Rudolf Šulej	SŁOWACJA	1993, Ustanowienie Republiki Słowackiej i znaczki pocztowe	5
141 – 145	B.2 – 155	Rudolf Šulej	SŁOWACJA	Miasta Republiki Słowackiej (waluta korony)	5
146 – 150	B.2 – 156	Tadeusz Zawer	Wrocławski	Polska – Polen 1944-1952	5
KLASA HISTORII POCZTY					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
151 – 155	B.3 – 200	Sławomir Bem	Tarnowski	Rozwój poczty w Tarnowie 1772-1918	5
156 – 160	B.3 – 201	Jaroslav Borůvka	CZECHY	Szlachta wśród pierwszych stempli pocztowych z Czech i Moraw	5
161 – 165	B.3 – 202	Vygintas Bubnys	LITWA	Poczta w roku zniszczenia państwa litewskiego 1939-1941	5

166 – 173	B.3 – 203	Sławomir Chabros	Warszawski	Walka o niepodległość i granice 1918-1921	8
174 – 178	B.3 – 204	Wojciech Chwastowski	Tarnowski	Tarnoviana – Historia poczty 1773-1945	5
179 – 183	B.3 – 205	Henryk Dembski	Śląsko-Dąbrowski	Poczta w Kaliszu do 1919 r.	5
184 – 191	B.3 – 206	Andrzej Kłosiński	Pomorski	Poczta na ziemiach polskich w okresie kształtowania granic II Rzeczypospolitej 1918-1922	8
192 – 196	B.3 – 207	Andrzej Kłosiński	Pomorski	Polska cenzura korespondencji w latach 1794-1926	5
197 – 201	B.3 – 208	Jerzy Kozłowski	Warszawski	Warszawa 1770-1915	5
202 – 206	B.3 – 209	Antoni Krechowiec	Wrocławski	Historia poczty w Głogowie 1817-1945	5
207 – 211	B.3 – 210	Jacek Kubczyk	Częstochowski	Oflag VII A Murnau – korespondencja jeńców polskich	5
212 – 216	B.3 – 211	Jacek Kubczyk	Częstochowski	Paczki dla jeńców niemieckich obozów w I wojnie światowej	5
217 – 221	B.3 – 212	Edward Kubica	Częstochowski	Przesyłki jeńca wojennego – paczki	5
222 – 226	B.3 – 213	Edward Kubica	Częstochowski	Niemieckie obozy dla jeńców wojennych 1939-1945	5
227 – 231	B.3 – 214	Zbigniew Maciejewski	Wielkopolski	Stemple i datowniki nadawcze urzędów pocztowych Poznań (Posen) 1815-1920	5
232 – 236	B.3 – 215	Krystyn Mróz	Bydgoski	Bydgoszcz na znakach pocztowych do 1875	5
237 – 241	B.3 – 216	Krystyn Mróz	Bydgoski	Znaki pocztowe stosowane w ambulansach kolejowych węzła bydgoskiego w latach 1851-1945	5
242 – 246	B.3 – 217	Krystyn Mróz	Bydgoski	Polskie frankatury mechaniczne 1927-1939	5
247 – 251	B.3 – 218	Jerzy Musiał	Koszaliński	Sieć pocztowa na obszarze Rejencji Koszalińskiej do końca Wielkiej Wojny w 1918 roku	5
252 – 259	B.3 – 219	Roman Okniński	Warszawski	Działalność pocztowa w Królestwie Galicji i Lodomerii do 1867 roku	8

260 – 264	B.3 – 220	Bogdan Pelc	Pomorski	Historia poczty w Królestwie Polskim 1858-1865	5
265 – 269	B.3 – 221	Ryszard Zienkiewicz	Pomorski	Historia poczt Gdyni do 1939 roku	5
270 – 274	B.3 – 222	Ryszard Zienkiewicz	Pomorski	Sopot. Historia poczty do 1945 roku	5
KLASA CAŁOSTEK POCZTOWYCH					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
275 – 279	B.4 – 300	Stanisław Mitkowski	Małopolski	Polskie kartki pocztowe do 1939 roku	5
KLASA AEROFILATELISTYKI					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
280 – 284	B.5 – 320	Peter Moravčík	SŁOWACJA	Początki lotów na terytorium Austro-Węgier	5
295 – 289	B.5 – 321	Krzysztof Siarkiewicz	Pomorski	Baloniarstwo w Polsce. Poczty balonowe 1926-2018 z elementami specjalizacji	5
KLASA TEMATYCZNA					
NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
290 – 294	B.7 – 400	Igor Banás	SŁOWACJA	Jeździectwo i wyścigi konne	5
295 – 299	B.7 – 401	Leszek Bednarek	Koszaliński	Osobliwy świat ptaków	5
300 – 304	B.7 – 402	Leszek Bednarek	Koszaliński	Skarby architektury w obecnych granicach Polski	5
305 – 312	B.7 – 403	Jan Cisoń	Pomorski	Państwo Polskie – lekcja historii	8
313 – 320	B.7 – 404	Bogdan Cymerys	Warszawski	Bezpieczeństwo na drogach przede wszystkim	8
321 – 325	B.7 – 405	Henryk Dembski	Śląsko-Dąbrowski	Olimpizm i sport olimpijski na śniegu i lodzie	5
326 – 330	B.7 – 406	Wiesław Dobrowolski	Łódzki	Włókiennictwo – ubiera i poprawia komfort życia	5
331 – 335	B.7 – 407	Tadeusz Hliniak	Pomorski	Sięgajmy po skarby ziemi	5
336 – 340	B.7 – 408	MirosławJasicki	Wielkopolski	Pojazdem konnym przez stulecia	5
341 – 345	B.7 – 409	Marian Kazieczko	Małopolski	Jan Matejko – jego życie i twórczość	5
346 – 350	B.7 – 410	Andrzej Kidziński	Warszawski	Zimowe igrzyska olimpijskie. Sporty z krainy śniegu i lodu	5
351 – 355	B.7 – 411	Ryszard Kopacz	Wielkopolski	Idąc przez życie: Ręce	5

356 – 360	B.7 – 412	Wołodymyr Krywiak	UKRAINA	Malarstwo włoskiego Renesansu	5
361 – 365	B.7 – 413	Rajmund Kuś	Śląsko-Dąbrowski	Tatry	5
366 – 370	B.7 – 414	Jan Nowakowski	Warmińsko-Mazurski	Ognie życia – palą się dla tych, co na morzu	5
371 – 375	B.7 – 415	Zdzisław Sacha	Wrocławski	Serca stacji	5
376 – 380	B.7 – 416	František Sopko	SŁOWACJA	Olympia i jej dziedzictwo w nowej erze	5
381 – 388	B.7 – 417	Wiesław Studziński	Warszawski	Architektura widziana z pozycji kultury śródziemnomorskiej	8
389 – 393	B.7 – 418	Marian Wawrzynkowski	Koszaliński	Polskie losy 1939-1945	5
394 – 398	B.7 – 419	Jacek Wierzbicki	Wielkopolski	Epoka kamienia w Europie. Narodziny sztuki	5

KLASA MŁODZIEŻOWA – GRUPA A

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
399 – 401	B.9.A – 500	Andrzej Borowik	Łódzki	Polskie powstania narodowe	3
402 – 403	B.9.A – 501	Filip Bulla	SŁOWACJA	Skauting – moje życie	2
404	B.9.B – 502	Róbert Grófik	SŁOWACJA	Alfons Mucha i jego twórczość	1
405	B.9.A – 503	Kamil Kozioł	Tarnowski	Samochód – moja historia	1
406 – 407	B.9.A – 504	Daniel Myszka	Świętokrzyski	Miłość nie może być bezczynna	2
408 – 410	B.9.A – 505	Szymon Pawlak	Wałbrzyski	Euforia przodków – 1918 nasza radość, nasza duma	3
411	B.9.A – 506	Filip Straka	SŁOWACJA	Moje ulubione zwierzęta	1
412	B.9.A – 507	Julia Swat	Świętokrzyski	Pies i kot pod jednym dachem – czy taka przyjaźń jest możliwa?	1
413 – 414	B.9.A – 508	Tomasz Ślusarczyk	Małopolski	Ptaki środowiska wodnego	2

KLASA MŁODZIEŻOWA – GRUPA B

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
415 – 417	B.9.B – 540	Michalina Drzał	Wałbrzyski	Miasta polskie i ich heraldyka	3
418 – 419	B.9.B – 541	Adela Fischerová	SŁOWACJA	Puszysty niedźwiedź	2
420 – 422	B.9.B – 542	Nikol Kováčiková	SŁOWACJA	Konie	3
423 – 426	B.9.B – 543	Sebastian Kozak	Warszawski	Nad brzegiem Morza Bałtyckiego	4

427 – 429	B.9.B – 544	MKF nr 8 Oława	Wrocławski	Czym podróżować	3
430 – 432	B.9.B – 545	MKF przy Klubie KANION KSP Przylesie Koszalin	Koszaliński	Znani i mniej znani	3
433 – 434	B.9.B – 546	Wiktor Myszka	Świętokrzyski	A wszystko zaczęło się w sercu rodziców	2
435 – 438	B.9.B – 547	Jakub Pawlak	Wałbrzyski	Przesyłki pocztowe na ziemiach polskich pod zaborami	4
439 – 441	B.9.B – 548	Łukasz Wierzbicki	Wałbrzyski	Transport kolejowy	3

KLASA MŁODZIEŻOWA – GRUPA C

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
442 – 445	B.9.C – 580	Szymon Krawiec	Wielkopolski	Polska i Polacy w czasie II wojny światowej 1939-1945	4
446 – 449	B.9.C – 581	Helena Sulima	Warszawski	W królestwie drapieżnych kręgowców	4
450 – 452	B.9.C – 582	Adam Szamałek	Łódzki	100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości oraz działania na rzecz jej utrzymania	3

KLASA EKSPONATÓW JEDNOEKRANOWYCH

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
453 / TR	B.12 – 700	Marek Kupniewski	Warszawski	Znaczek wydania okolicznościowego Generalnego Gubernatorstwa z okazji 400-lecia śmierci Mikołaja Kopernika	1
454 / TR	B.12 – 701	Zbigniew Patralski	Wałbrzyski	Germania – typograficzne metody druku	1
455 / TR	B.12 – 702	Marcin Wysocki	Koszaliński	Ruiny zamku w Będzinie – wydanie obiegowe z 1946 roku	1
456 / TR	B.12 – 703	Pavol Zuskáč	SŁOWACJA	Andrej Hlinka na znaczkach pocztowych Słowacji 1939	1
457 / HP	B.12 – 720	Sławomir Chabros	Warszawski	Obozy internowania Legionistów Polskich 1917-1918	1
458 / HP	B.12 – 721	Sławomir Chabros	Warszawski	I Korpus Wojsk Polskich w Rosji 1917-1918	1
459 / HP	B.12 – 722	Andrzej Dudek	Wielkopolski	Czekam na list od Ciebie Klementyno	1

460 / HP	B.12 – 723	Adam Kęstowicz	Wrocławski	Oflag IIE Neubrandenburg – cenzura obozowa na formularzach pocztowych	1
461 / HP	B.12 – 724	Andrzej Klamut	Warszawski	Enklawa Jasna Góra 1915-1918	1
462 / HP	B.12 – 725	Andrzej Kłosiński	Pomorski	Rosyjskie stemple kamuflażowe na ziemiach Rzeczypospolitej	1
463 / HP	B.12 – 726	Jerzy Kozłowski	Warszawski	Przesyłki polecone rejestrowane z lat 1899-1915, wysłane z Warszawy poza Królestwo Polskie	1
464 / HP	B.12 – 727	Jacek Kubczyk	Częstochowski	W kajdankach traktami pocztowymi Królestwa Polskiego	1
465 / HP	B.12 – 728	Antoni Lewandowski	Śląsko-Dąbrowski	Poczta na terenie obecnych granic miasta Chorzowa do 1920 roku	1
466 / HP	B.12 – 729	Krzysztof Siarkiewicz	Pomorski	Powiat (Kreis) Garwolin	1
467 / HP	B.12 – 730	Krzysztof Witek	Warszawski	Korespondencja żołnierzy Wojska Polskiego internowanych na Litwie w 1939-1941	1
468 / TEM	B.12 – 770	Igor Banás	SŁOWACJA	Czechosłowacka murawa	1
469 / TEM	B.12 – 771	Ryszard Cieślak	Warszawski	Informacja wyzwaniem dla służb specjalnych	1
470 / TEM	B.12 – 772	Petr Fencl	CZECHY	Bitwa o Księżyc	1
471 / TEM	B.12 – 773	Milan Šajgalik	SŁOWACJA	Dwa miejsca pod Zaborem w Nitrze	1

KLASA LITERATURY

Opracowania badawcze, czasopisma i periodyki z historii poczty i filatelistyki, katalogi

NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU
B.10.A – 600	Julian Auleytner Stefan Petriuk	Pomorski ArGe Polen	Polskie pocztowe wydania lokalne 1918-1919 na znaczkach „Germania”, Austro-Węgier i Ukrainy
B.10.A – 601	Bundesarbeitsgemeinschaft Polen e.V.	NIEMCY ArGe Polen	Mitteilungsblatt der Bundesarbeitsgemeinschaft Polen e.V. (2021)
B.10.A – 602	Wojciech Chwastowski	Tarnowski	„Korespondencja polskich jeńców wojennych w Trzeciej Rzeszy w latach 1939-1945”
B.10.A – 603	Waldemar Domogalla	Śląsko-Dąbrowski	Poczta w Zaborzu i Porembie od powstania do dnia dzisiejszego

B.10.A – 604	Fischer sp. z o.o.		Katalog Polskich Znaków Pocztowych tom I 2023
B.10.A – 605	Fischer sp. z o.o.		Katalog Polskich Znaków Pocztowych tom II 2022
B.10.A – 606	Paweł Fras	Łódzki	Katalog FDC – Polska 2019 cz. 3 2011-2019
B.10.A – 607	Stefan Jakucewicz Svitlana Khadzhynova	Warszawski	Papier – Farba – Guma. Produkcja znaczków pocztowych
B.10.A – 608	Stefan Jakucewicz Svitlana Khadzhynova	Warszawski	Drukowanie znaczków pocztowych
B.10.A – 609	Janusz Jaskulski	Wielkopolski	Wędkarstwo na pocztówkach z dawnych lat
B.10.A – 610	Grzegorz Kowalewski	Kaliski	Nalepki polecenia w albumie pamiątkowym Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy z 1921 r.
B.10.A – 611	Edward Kubica	Częstochowski	Niemieckie obozy dla jeńców wojennych 1939-1945 cz. 1
B.10.A – 612	Edward Kubica	Częstochowski	Niemieckie obozy dla jeńców wojennych 1929-1945 cz. 2
B.10.A – 613	Edward Kubica	Częstochowski	O paczkach dla jeńców wojennych w niemieckich obozach 1939-1945
B.10.A – 614	Edward Kubica	Częstochowski	Oflag XIIA
B.10.A – 615	Jerzy Kupiec-Węgliński	USA Polonus	The history of airmail in Poland and its contribution to airmail services in Europe (1914-1939)
B.10.A – 616	Michael Lenke	NIEMCY ArGe Polen	Wydania krakowskie Poczty Polskiej w 1919 r
B.10.A – 617	Zdzisław Mąka	Szczecinski	Historia poczty w Szczecinie
B.10.A – 618	Zdzisław Mąka	Szczecinski	Atlas kolorów znaczków polskich 1944-1946
B.10.A – 619	Zdzisław Mąka, Adam Kiełbasa-Schoeni, Jerzy Walocha	Szczecinski	Znaki nadawcze i odbiorcze używane na korespondencji w placówkach pocztowych Rzeczypospolitej Polskiej od 1944 roku. Tom I A-F
B.10.A – 620	Witold Mikołajczyk	Śląsko-Dąbrowski	Gmina Bojanowo traktem i znakami pocztowymi opisana
B.10.A – 621	Stanisław Mitkowski	Małopolski	Cykl sześciu publikacji w Przeglądzie filatelistycznym „Odmiany (różnice) ilustracji na kartkach Cp 68 i Cp 76”
B.10.A – 622	Johann Olchowik	Śląsko-Dąbrowski	Przyczynki do historii węzła kolei żelaznej i poczty w górnośląskiej miejscowości Morgenroth – Chebzie – Ruda Śląska – Chebzie

B.10.A – 623	Leszek Ośródka	Łódzki	Historia poczty w Łodzi, okres międzywojenny 1918-1939. Album znaków pocztowych
B.10.A – 624	Bogdan Paszyński	Wałbrzyski	Lekka atletyka – znaki poczty polskiej
B.10.A – 625	Polonus Polish Philatelic Society	USA Polonus	Bulletin of the Polonus Polish Philatelic Society
B.10.A – 626	Adam Szuler	Śląsko-Dąbrowski	Okolicznościowe podlepki pod nalepki polecenia z kodem kreskowym (2006-2012)
B.10.A – 627	Hans Vogels	Pomorski	Poczta Polska w Wolnym Mieście Gdańsku 1920-1939
B.10.A – 628	Edward Wilczek	Beskidzki	Podręcznik błędów i usterek na polskich znaczkach pocztowych 1961-1970
B.10.A – 629	Edward Wilczek	Beskidzki	Podręcznik błędów i usterek na polskich znaczkach pocztowych 1952-1959 Tom I
B.10.A – 630	Edward Wilczek	Beskidzki	Podręcznik błędów i usterek na polskich znaczkach pocztowych 1970-1979 Tom III
B.10.A – 631	Edward Wilczek	Beskidzki	Podręcznik błędów i usterek na polskich znaczkach pocztowych 1980-1989 Tom IV
Opracowania popularyzujące i promujące filatelistykę, zagadnienia organizacyjne			
NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU
B.10.B – 632	Tadeusz Galant	Koszaliński	Informator Koszalińskiego Okręgu Polskiego Związku Filatelistów
B.10.B – 633	Tadeusz Gawlicki Paweł Dziurzyński Jerzy Gibek Krzysztof Jaworski Stanisław Pawlak Kazimierz Chojnowski Zbigniew Gałusiński	Wałbrzyski	Ruch filatelistyczny w Świebodzicach 1948-2020
B.10.B – 634	Koło nr 1 PZF Świebodzice	Wałbrzyski	V Sympozjum Filatelistyczne 740 lat Świebodzic. Poczta szybowcowa
B.10.B – 635	Koło nr 1 PZF Świebodzice	Wałbrzyski	Wystawa filatelistyczna Świebodzice 1921-2021. Siedem dekad filatelistyki i młodzieży. Katalog
B.10.B – 636	Koło nr 1 PZF Świebodzice	Wałbrzyski	Wernisaż filatelistyczny. Poczta samolotowa. Informator
B.10.B – 637	Krzysztof Lachowicz	Wrocławski	Kościuszkowskie telegramy patriotyczne
B.10.B – 638	Redakcja Filatelisty	ZG PZF	Filatelista (rocznik 2022)

B.10.B – 639	Adam Szuler	Śląsko-Dąbrowski	Młodzieżowa Okręgowa Wystawa Filatelistyczna „Oława 2023” / Półfinał 61. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego „Dzieło i życie Wielkiego Toruńczyka – Mikołaja Kopernika” (katalog)
B.10.B – 640	Adam Szuler	Śląsko-Dąbrowski	II Specjalistyczna Wirtualna Wystawa Filatelistyczna „OPEN – Oława 2021” (katalog)
B.10.B – 641	Adam Szuler	Ślasko-Dąbrowski	Krajowa Wystawa Filatelistyczna „100. rocznica powstania Polskiego Czerwonego Krzyża” Wrocław 2019 (katalog)
B.10.B – 642	Adam Szuler	Śląsko-Dąbrowski	Frankownica (rocznik 2022)
B.10.B – 643	Marian Wawrzynkowski	Koszaliński	Wojenne dzieje
B.10.B – 644	Zarząd Okręgu Częstochowskiego	Częstochowski	Dawna poczta w Częstochowie – katalog wystawy
B.10.B – 645	Zarząd Okręgu Wałbrzyskiego	Wałbrzyski	Informator Okręgowy
B.10.B – 646	Zarząd Okręgu Wrocławskiego	Wrocławski	70 lat dla Wrocławia i Dolnego Śląska
B.10.B – 647	Zarząd Okręgu Wrocławskiego	Wrocławski	Informator Filatelistyczny

KLASA FILATELISTYKI OTWARTEJ

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
472 – 476	B.13 – 800	Jan Ciętak	Wrocławski	Pożarnictwo. Historia rozwoju sprzętu pożarniczego – od wiadra do pojazdów pożarniczych	5
477 – 481	B.13 – 801	Edward Kowalczyk	Śląsko-Dąbrowski	Polska Niepodległa powróciła na mapę Europy	5
482 – 486	B.13 – 802	Edward Kowalczyk	Śląsko-Dąbrowski	Górny Śląsk w czasach walki o granicę polsko-niemiecką	5
487 – 491	B.13 – 803	Artur Marsy	Wrocławski	Stalowe szlaki, którym poczatek daje wrocławski węzeł kolejowy	5
492 – 496	B.13 – 804	Witold Mikołajczyk	Śląsko-Dąbrowski	Gmina Bojanowo – moja mała Ojczyzna	5

KLASA WIDOKÓWEK

NUMERY GABLOT	NUMER EKSPONATU	WYSTAWCA	OKRĘG	TYTUŁ EKSPONATU	LICZBA EKRANÓW
497 – 501	B.14 – 850	Witold Mikołajczyk	Śląsko-Dąbrowski	Gmina Bojanowo. Pocztówkowe sentymentalia.	5

WYDAWNICTWA OKOLICZNOŚCIOWE

XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023”

DATOWNIKI OKOLICZNOŚCIOWE

ERKA OKOLICZNOŚCIOWA

SPERSONALIZOWANE ZNAKI OPŁATY POCZTOWEJ „MójZNACZEK”

ZNACZKI ENVELO

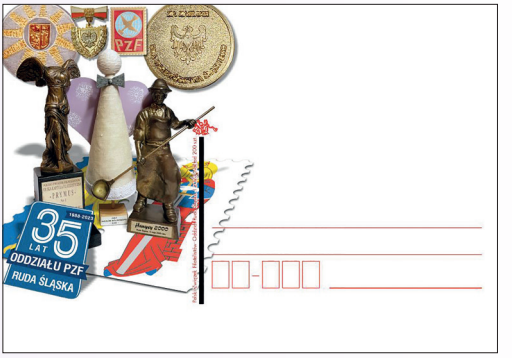

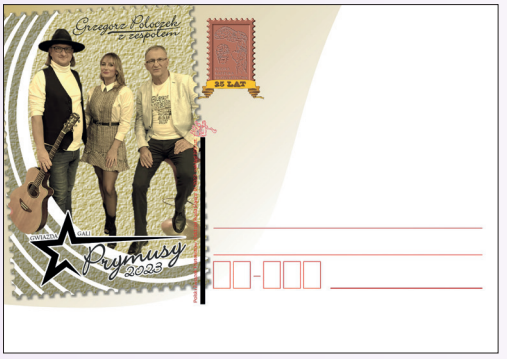
KARTKI OKOLICZNOŚCIOWE

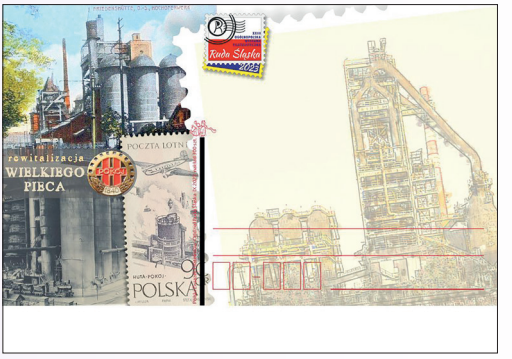

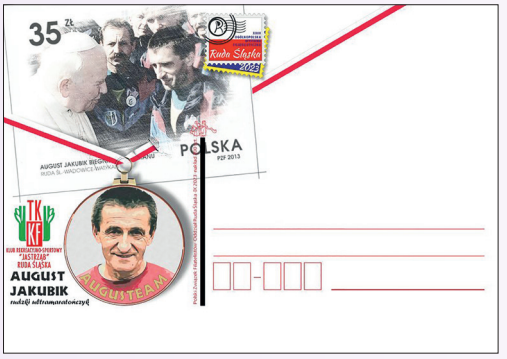

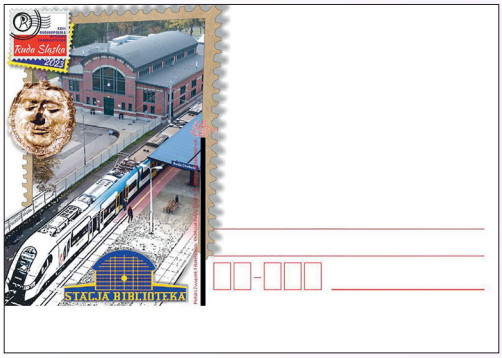

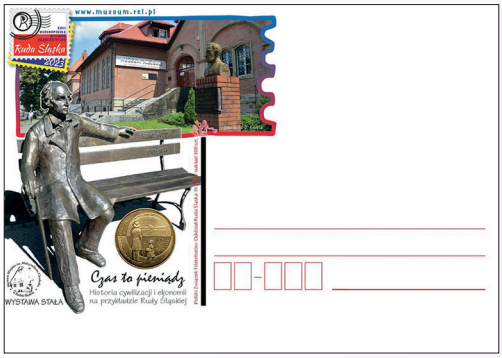

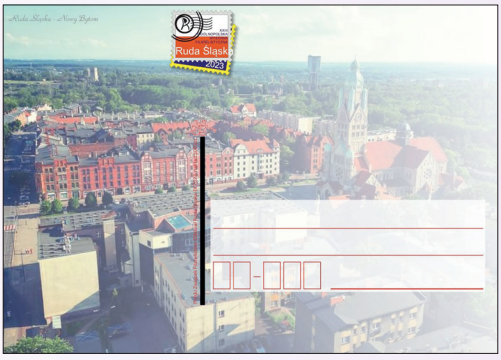

KARTKA OKOLICZNOŚCIOWA (DWUSTRONNA)

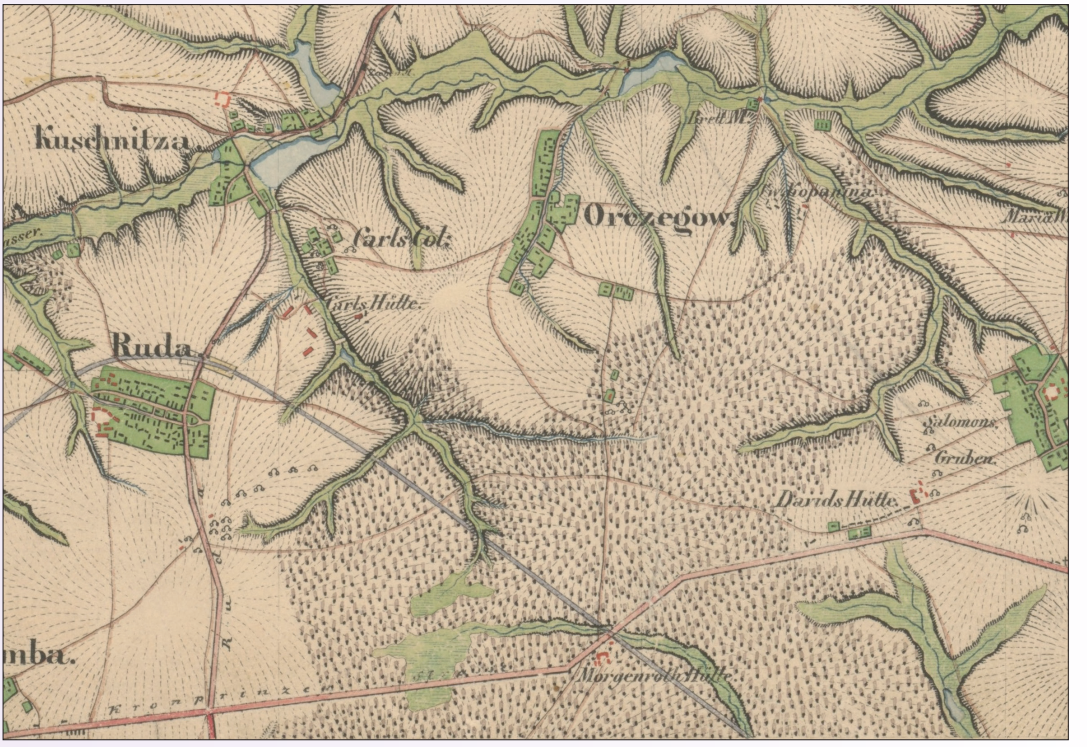

JAN OLCHOWIK

Historia poczty w Chebziu (Morgenroth)

W 1823 roku na terenach dóbr rycerskich Orzegowa należących do majątku Szombierki (Schomberg) – Orzegów (Orzegow) uruchomiono Hutę Cynku Morgenroth (Jutrzenka). Jej właścicielami byli ławnicy Sądu Górniczego z Bytomia (Beuthen) oraz inspektor leśny Heinrich z Nakła (Naclo)[1]. Majątek ten w 1826 roku wykupił Carl Godulla (Karol Godula). Nowy właściciel tych terenów nabył w 1847 roku połowę udziałów w tej hucie. Drugą jej połowę wykupili w 1860 roku jego spadkobiercy[2]. Na terenie tym znajdowała się wybudowana w 1820 roku Huta Cynku Gutehoffnung (Dobra Nadzieja). W 1843 roku do obydwu hut należało 28 domów mieszkalnych, które zamieszkiwało ok. 400 osób[3]. Od tego też okresu obowiązuje oficjalna nazwa osady, jako Morgenroth – przyjęta od nazwy jednej z hut.

il. 1. Fragment mapy wojskowej Ur - Meßtischblätter Pruskiego Sztabu Generalnego z 1827 roku przedstawiającej obszar dóbr rycerskich Orzegowa (Orczegow) z zaznaczoną hutą Morgenroth[4].

Najstarszym znanym obiektem z tego terenu była oberża, o której wzmianki pochodzą z początku XVIII wieku. Mieściła się ona przy skrzyżowaniu dróg łączących Królewską Hutę (Königshütte) z Zabrzem (Zabrze). W latach dwudziestych XVIII wieku obok wyżej wymienionej oberży i huty Morgenroth wybudowano szosę, nazywając ją Szosą Następcy Tronu (Kronprinz Strasse), która połączyła Królewską Hutę (Königshütte) z Gliwicami (Gleiwitz) przez Chebzie (Morgenroth), Rudę (Ruda) i Zabrze, zaznaczona na wyżej pokazanym fragmencie mapy wojskowej (il. 1).

Ciekawostką jest wpis w księdze przychodów dokonany przez właściciela majątku Szombierki – Orzegów C. Godulla z 31 grudnia 1844 roku. Wpis ten stanowi adnotację o wpłacie 30 talarów kaucji przez oberżystę pana Tyroll z Hebsie (prawdopodobnie od tej nazwy pochodzi dzisiejsza nazwa tej dzielnicy Chebzie)[5].

il. 2. Pocztówka z Antonienhütte wydana z początkiem XX w. przedstawiająca budynki przy ulicy Morgenrotherstrasse. Po zakończeniu plebiscytu miejscowość ta znalazła się w granicach Polski, przemianowano ją na Wirek. Kartka z tego okresu z dodatkowym polskim nadrukiem „Wirek Ul. Hebzia”.

il. 3. Fragment mapy topograficznej przedstawiający węzeł kolejowy Chebzia z około 1880 roku.

Osada hutnicza Morgenroth (il. 2) swój rozwój i znaczenie zawdzięcza przemysłowi wydobywczemu i ciężkiemu. Na jej i graniczących z nią miejscowościach ościennych powstawały kopalnie węgla, huty oraz inne zakłady przemysłowe, które do transportu swych produktów potrzebowały szybkiego i sprawnego transportu. Rolę tę spełniała Kolej Górnośląska (Oberschlesische Eisenbahn) budowana w latach 1842-1847 z Wrocławia (Breslau) przez Opole (Oppeln), Gliwice (Gleiwitz) do Mysłowic (Myslowitz), której trasa przecinała tereny osady hutniczej Morgenroth. Do tego należy dodać linię bezpośrednio łączącą Morgenroth z Gliwicami (Gleiwitz), przebiegającą przez Rudę (Ruda), Porębę (Poremba) i Sośnicę (Sossnitza) oraz szereg innych bocznic zakładowych[6]. Osada Morgenroth była w tym czasie jednym z najważniejszych węzłów komunikacji kolejowej na przemysłowym Górnym Śląsku (il. 3).

Pierwszy budynek dworca kolejowego w Morgenroth powstał z chwilą oddania do użytku linii kolejowej Morgenroth – Tarnowitz (Tarnowskie Góry) (il. 4). Oberschlesische Eisenbahn-Gesellschaft A.G. (Górnośląska Kolej Żelazna) oddało 15 września 1859 roku do użytku Oberschlesische Zweigbahn (Górnośląską Kolej Boczną), która rozpoczynała się w Morgenroth i wiodła na północ przez Beuthen (Bytom) do Tarnowitz (Tarnowskie Góry). W Morgenroth linia ta łączyła się z Oberschlesische Eisenbahn. Na dworcu kolejowym w Morgenroth otwarto Post Expedition II. Klassse (Espedycja Pocztowa II klasy) – Amts – Blatt des Königlichen Post. Departaments No. 27 Seite 263 (Dziennik Urzędowy Królewskiego Departamentu Poczty Nr 27 strona 263). Otwarcie placówki pocztowej w Morgenroth nastąpiło w czasie działalności na tym terenie Königlich Preußische Post (Królewska Poczta Prus). Ekspedycjami pocztowymi

il. 4. Pocztówka przedstawiająca budynki dworców kolejowych w Morgenroth. Po prawej stronie stary dworzec kolejowy (Altes Bahnhofs), po lewej - nowy zespół dworca kolejowego (budynki stacyjne, biurowy i poczty) w trakcie budowy. Korespondencja z 6 stycznia 1906 roku (ze zbiorów J. Olchowika).

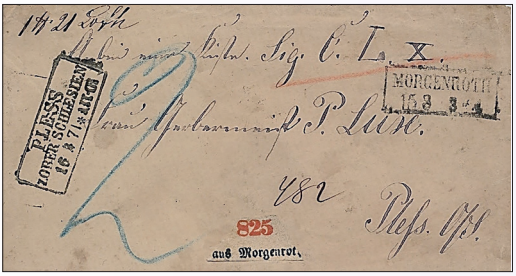
II klasy w tym okresie kierowali wybrani mieszkańcy danej miejscowości, pełniący te obowiązki obok innych zajęć, a nosili tytuł „Ekspedytora Pocztowego”. Pierwszym znakiem nadawczym Ekspedycji Pocztowej Morgenroth był datownik w ramce: w wierszu górnym – nazwa miejscowości „Morgenroth”, w wierszu dolnym – data nadania cyframi arabskimi (dzień i miesiąc, oddzielone ukośną kreską lub jej brakiem oraz oddzielone gwiazdką lub jej brakiem) oraz godziny nadania (wg zegara 12-godzinnego), jak również

il. 5. List wysłany z Morgenroth przez Hamburg do Santa Fee w USA, ofrankowany znaczkami Poczty Królestwa Pruskiego, które skasowano pierwszym datownikiem Ekspedycji Pocztowej „MORGENROTH”. Datownik ten był używany do czasu przejęcia tych terenów przez Pocztę Rzeszy Niemieckiej.

il. 6. List zamiejscowy (awers i rewers) nadany do Tarnowitz ofrankowany znaczkiem Poczty Północnoniemieckiej (wydanie pierwsze z nacięciem). Opłata 1 grosz za list zamiejscowy o wadze do 1 łuta wg obowiązującej taryfy Północnoniemieckiego Związku Pocztowego z 1 stycznia 1868 roku. Nadejście listu do Tarnowitz miejscowa Poczta potwierdziła jednoobrączkowym datownikiem oddawczym ”Ausg. 21.11.Vo 3” (21 listopada do południa trzeci kurs pocztowy).

il. 7. List zamiejscowy towarzyszący skrzynce (Anbei eine Kiste Sig. C.L.x) bez zadeklarowanej wartości o wadze 1 funta i 21 łutów. Przesyłkę nadano 15 3 (18) 71 roku w Morgenroth do Pless O/S (Pszczyna Górny Śląsk). Ręczna adnotacja opłaty niebieską kredką 2 (Groschen) oznacza, że opłatę musiał uiścić odbiorca przesyłki.

il. 8. List wartościowy z zawartością 100 Rstl. (Reichsthaler) nadany w Morgenroth do Stettin (Szczecina). Opłata za list wartościowy do wagi 250 g na odległość powyżej 10 mil - 4 grosze (opłata gotówką w nadawczej placówce pocztowej, zaznaczono brązową kredką), ubezpieczenie listu do wartości 100 Rstl. (talarów) = 1 grosz (znak opłaty wytłoczony na kopercie), razem 5 groszy. Taryfa opłat z 1 stycznia 1874 roku do 31 grudnia 1874 roku.

il. 9. Całosta pocztowa nadana w Morgenroth 1 maja 1874 roku do Bramsche b. Osnabrück (w Dolnej Saksonii).

godziny nadania z wyróżnikiem pory dnia, np. V – Vormittag (rano), N – Nachmittag (po południu), A – Abend (wieczorem) (il. 5-9). Tego typu datownik placówka stosowała do czasu istnienia Deutsche Reichspost (Poczta Rzeszy Niemieckiej).

W 1866 roku ekspedytorem tej placówki dalej był pan Röhr, natomiast kandydatami na to stanowiska byli panowie v. Romatowski i Kunze[8]. W 1867 roku z inicjatywy i pod przewodnictwem Państwa Pruskiego, z połączenia 22 niemieckich państw powstał Związek Północnoniemiecki (Norddeutscher Bund), a 1 stycznia 1868 roku stał się oficjalną datą rozpoczęcia pracy poczty, zorganizowanej w ramach tego Związku. W Dzienniku Urzędowym Północno-Niemieckiej Administracji Pocztowej (Norddeutscher Postbezirk) Nr 1 z 1 stycznia 1868 roku, zarządzeniem Nr 1 (rozdział VIII tego zarządzenia odnosił się do poczty i telegrafu) zapisano przejęcie Naczelnej Dyrekcji Poczty w Opolu (Ober Postdirektion Oppeln) wraz z jej 143 placówkami pocztowymi. Ekspedycja Pocztowa w Morgenroth weszła w skład tego Związku. Od 1869 roku placówką tą zarządzali: pan Schellbach jako asystent pocztowy, pan Olbrich jako ekspedient pocztowy oraz pan Simon jako kandydat na ekspedytora pocztowego[9]. W 1871 roku podniesiono rangę tutejszej placówki pocztowej z Ekspedycji Pocztowej II klasy na Ekspedycję Pocztową I klasy, której zarządcą był pan Härtel, ekspedientami pocztowymi byli panowie Tiralla i Przybyllok, natomiast asystentem pocztowym był pan Schneeweiss[10]. Placówka ta w tym czasie wyposażona była już w telegraf o numerze 2327. Numer ten służył do obliczania porta za przesłanie telegramu, obliczano je na podstawie siatki kwadratów taryfowych. Natomiast do obliczania opłat za paczki i przesyłki wartościowe na podstawie wyżej wymienionej siatki kwadratów taryfowych służyło pole o numerze 84-80.

Lata 1870-1871 to konflikt zbrojny między Prusami a Francją. Cesarz Napoleon III wypowiedział 19 lipca 1870 roku Prusom wojnę. Przegrana Francji doprowadziła do tego, że 18 stycznia 1871 roku, w Sali Lustrzanej Pałacu Wersalskiego, władcy poszczególnych państw niemieckich ofiarowali koronę cesarską królowi pruskiemu Wilhelmowi I. Ten przyjął koronę i został cesarzem Rzeszy Niemieckiej. W Dzienniku Urzędowym Nr 41 z 20 sierpnia 1871 roku zapisano, że odtąd wszystkie placówki pocztowe powinny posiadać w swoich urzędowych pieczęciach określenie „Kaißerlich – Cesarski”. Tym samym dobiegł końca okres działalności Północno-Niemieckiego Związku Pocztowego, a jego obowiązki przejęła Poczta Rzeszy Niemieckiej. Dziennikiem Urzędowym Nr 3 z dnia 23 maja 1871 roku wprowadzono kolejną zmianę oznaczeń klas dla placówek pocztowych dzieląc je na: urzędy pocztowe, administracje pocztowe, ekspedycje pocztowe oraz agencje pocztowe. Placówkę Pocztową w Morgenroth sklasyfikowano jako Administrację Pocztową, której administratorem został pan Hatzmann, mając za pomocników panów Tiralla i Przybyllok[11].

Oberschlesische Eisenbahn.

Am 27. d. Mts. wird die neue Strecke Gleiwitz-Beuthen-Schwientochlowitz dem Verkehr übergeben und tritt für die Personen- und Güterbeförderung in gemischten, I.—IV. Wagenklasse führenden Zügen nachstehender Fahrplan in Kraft:

I. Richtung Gleiwitz-Schwientochlowitz.

Stationszeit.

Gleiwitz	Abfahrt	3	Uhr	56	M.	Morg.	8	Uhr	21	M.	Morg.	3	Uhr	36	M.	Nachm.	9	Uhr	51	M.	Abds.
Ludwigsglück-Grube	„	4	„	19	„	„	8	„	45	„	„	3	„	59	„	„	10	„	14	„	„
Borsigwerk	„	4	„	33	„	„	9	„	—	„	„	4	„	13	„	„	10	„	28	„	„
Bobreck	„	4	„	45	„	„	9	„	13	„	„	4	„	25	„	„	10	„	40	„	„
Beuthen	„	5	„	22	„	„	10	„	2	„	„	5	„	30	„	„	11	„	3	„	„
Königshütte	„	5	„	44	„	„	10	„	28	„	„	5	„	51	„	„	11	„	24	„	„
Schwientochlowitz	Ankunft	5	„	52	„	„	10	„	36	„	Vorm.	5	„	59	„	„	11	„	32	„	„

II. Richtung Schwientochlowitz-Gleiwitz.

Stationszeit.

Schwientochlowitz	Abfahrt	4	Uhr	22	M.	Morg.	8	Uhr	57	M.	Morg.	3	Uhr	33	M.	Nachm.	7	Uhr	52	M.	Abends.
Königshütte	„	4	„	35	„	„	9	„	11	„	„	3	„	46	„	„	8	„	5	„	„
Beuthen	„	5	„	16	„	„	9	„	47	„	„	4	„	59	„	„	8	„	36	„	„
Bobrek	„	5	„	29	„	„	10	„	—	„	„	5	„	12	„	„	8	„	49	„	„
Borsigwerk	„	5	„	41	„	„	10	„	12	„	„	5	„	24	„	„	9	„	1	„	„
Ludwigsglück-Grube	„	5	„	55	„	„	10	„	26	„	„	5	„	38	„	„	9	„	15	„	„
Gleiwitz	Ankunft	6	„	11	„	„	10	„	42	„	„	5	„	54	„	„	9	„	31	„	„

Gleichzeitig findet eine Verlegung des ersten Morgenzuges in der Richtung Tarnowitz-Morgenroth in folgender Weise statt.

Tarnowitz	Abfahrt	4	Uhr	15	Minuten Morgens.
Karf	„	4	„	51	„ „
Beuthen	„	5	„	8	„ „
Morgenroth	Ankunft	5	„	32	„ „

Breslau, den 20. Oktober 1872. Königl. Direktion der Oberschlesischen Eisenbahn.

il. 10. Powiadomienie Królewskiej Dyrekcji Kolei Górnośląskiej z dnia 20 października 1872 roku o otwarciu z dniem 27 tego miesiąca nowej linii na trasie Gleiwitz - Schwientochlowitz (Gliwice - Świętochłowice) i z powrotem oraz rozkład jazdy pociągów na tej trasie. Dodatkowo powiadomienie o pierwszym rannym kursie pociągu na trasie Tarnowitz - Morgenroth (Tarnowskie Góry - Chebzie).

Dziennik Urzędowy Nr 10 z dnia 8 stycznia 1876 roku wprowadził kolejną zmianę oznaczeń klas dla urzędów pocztowych. Dotychczasowe urzędy pocztowe zostały urzędami pocztowymi I klasy, na których czele stali dyrektorzy pocztowi. Administracje pocztowe stały się urzędami pocztowymi II klasy, kierowali nimi poczmistrze. Ekspedycje pocztowe przekształcono w urzędy pocztowe III klasy z zawiadowcami na czele. Agencje pocztowe, którymi kierowali agenci pocztowi, pozostały niezmienione. Placówka Pocztowa Morgenroth od tego momentu figurowała jako Urząd Pocztowy II klasy. Pierwszym jej poczmistrzem był pan Eiffler, którego asystentem był pan Pietsch[12].

Rozwój gospodarczy Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (Oberschlesische Industriegebiet) spowodował na liniach kolejowych nie tylko wzrost przewozów pasażerskich i towarowych, ale od samego początku kolej była także wykorzystywana do transportu pocztowego (il. 10). Na szlaku kolejowym Tarnowitz – Morgenroth (Tarnowskie Góry – Chebzie) uruchomiono pocztę ambulansową (il. 11 i 12). Do oznaczania przesyłek przewożonych drogą kolejową stosowano specjalne stemple ambulansów (różnych form i typów) oznaczających miejscowość wyjazdu i docelową oraz kierunek lub numer kursu ambulansu.

Dziennik urzędowy Nr 16 z dnia 3 kwietnia 1884 roku ogłosił obniżenie rangi tego urzędu do klasy III. Na zawiadowcę pocztowego powołany został pan Wimmer, który swe obowiązki pełnił przez następne 20 lat[13]. Pod koniec XIX wieku w urzędzie pocztowym Morgenroth wprowadzono dwa nowe typy datowników pocztowych (il. 13 i 14).

Po zlikwidowaniu z końcem XIX w. części szlaku kolejowego Chebzie – Tarnowskie Góry oddano do użytku nowe połączenie, na trasie Bytom – Kochłowice (przez Chebzie) (il. 15 i 16)[14]. Na linii tej

il. 11. Kartka pocztowa z Tarnowitz z 8 lutego 1894 roku do Wiednia nadana w ambulansie pocztowym Tarnowitz - Morgenroth Bahnpost Zug 345 8 2 94 (typ stempla 7.1.1.3).

il. 12. Kartka pocztowa z Tarnowitz z 21 maja 1902 roku do Mährisch Ostrau (Ostrawy) nadana w ambulansie pocztowym Tarnowitz - Morgenroth Zug 633 21 5 02 (typ stempla 7.1.1.0).

il. 13. Całostka pocztowa nadana 3 grudnia 1888 roku w Morgenroth do Wiednia. Wydrukowany znak opłaty ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

il. 14. Całostka pocztowa nadana w Morgenroth 26 marca 1983 roku do Donauwörth (Bawaria Okręg Administracyjny Schwaben). Nadejście przesyłki potwierdzono datownikiem „Donauwörth Bhf mäz. 7-8 Nm“. Znak opłaty ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

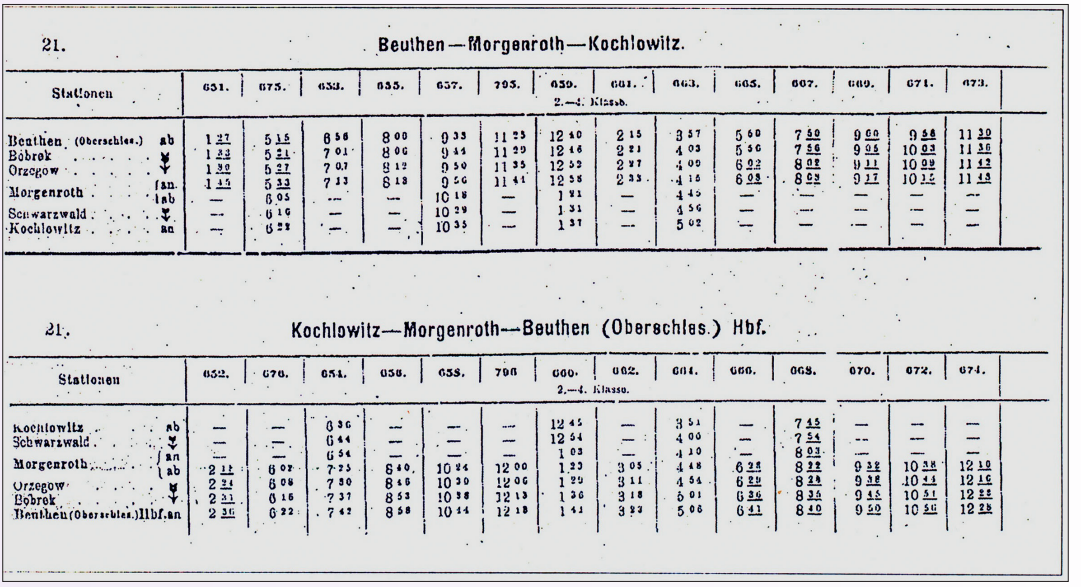
il. 15. Pocztówka przedstawiająca od prawej: budynek dworca kolejowego w Morgenroth, na linii kolejowej Breslau - Myslowitz, w środku budynek urzędu pocztowego, po lewej stronie na nasypie zadaszenia dworca kolejowego na linii kolejowej Beuthe. Morgenroth - Antonienhütte (dzisiejsza Ruda Śląska - Wirek).

uruchomiono pocztę ambulansową, która stosowała stempel ambulansu kolejowego o treści Beuthen – Kochlowitz (Bytom – Kochłowice) z numerem danego kursu (il. 17).

W Dzienniku Urzędowym Nr 37 z dnia 28 maja 1910 roku zapisano, że w datowniku nadawczym tej miejscowości, w jego dolnej części, umieszczony został dopisek: (Kr. Beuthen)a czyli (powiat Bytom) (il. 18). Datownik tego typu był używany w Morgenroth (il. 19) do czerwca 1922 roku.

W Sarajewie w Bośni miał miejsce 28 czerwca 1914 roku zamach na austriackiego następcę tronu, arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i jego żonę Zofię von Chotek. Zamach ten uznany jest jako bezpośrednia przyczyna wybuchu I wojny światowej. W okresie pierwszej wojny światowej, oprócz urzędów pocztowych o stałych siedzibach przeznaczonych do obsługi ludności cywilnej, działały w poszczególnych formacjach wojskowych poczty polowe (il. 20). Korzystanie żołnierzy z usług tych poczt było bezpłatne, nie używano więc żadnych znaczków[16].

Przegrana przez Niemców i ich sojuszników I wojna światowa stała się zapowiedzią nowego ładu politycznego w Europie. Rada Najwyższa powołała 12 lutego 1919 roku Komisję do Spraw Polski, której przewodził były ambasador Francji w Berlinie – Jules Cambon. „Traktat Wersalski” z 28 czerwca 1919 roku ustalił granicę zachodnią Polski. Ziemie Warmii i Mazur oraz Górnego Śląska zostały objęte plebiscytem. Do przeprowadzenia plebiscytu na Górnym Śląsku alianci, na mocy art. 88 „Traktatu Wersalskiego”, powołali Międzysojuszniczą Komisję Rządzącą i Plebiscytową (Commission Interallie de Gouvernement et de Plebiscite de Haute Silesie). W jej skład weszli przedstawiciele trzech mocarstw: Francji – gen. Henri Le Rond, Wielkiej Brytanii – płk. Harold F.P. Percival (od 4 czerwca 1921 r. – Harold Stuart) i Włoch – gen. Andreo de Marinis Stendardo di Riciglii. Jej

21. Beuthen—Morgenroth—Kochlowitz.

Stationen		651.	675.	653.	655.	657.	795.	659.	661.	663.	665.	667.	669.	671.	673.
								2.—4. Klasse.							
Beuthen (Oberschles.)	ab	1 27	5 15	6 56	8 00	9 35	11 25	12 40	2 15	3 57	5 60	7 50	9 00	9 56	11 30
Bobrek	↓	1 33	5 21	7 01	8 06	9 44	11 29	12 46	2 21	4 03	5 56	7 56	9 05	10 03	11 36
Orzegow	↓	1 30	5 27	7 07	9 12	9 50	11 35	12 52	2 27	4 09	6 02	8 02	9 11	10 09	11 42
Morgenroth	an	1 45	5 33	7 13	8 18	9 56	11 41	12 58	2 33	4 15	6 08	8 08	9 17	10 15	11 48
	ab	—	6 05	—	—	10 18	—	1 21	—	4 45	—	—	—	—	—
Schwarzwald	↓	—	6 16	—	—	10 29	—	1 31	—	4 56	—	—	—	—	—
Kochlowitz	an	—	6 22	—	—	10 35	—	1 37	—	5 02	—	—	—	—	—

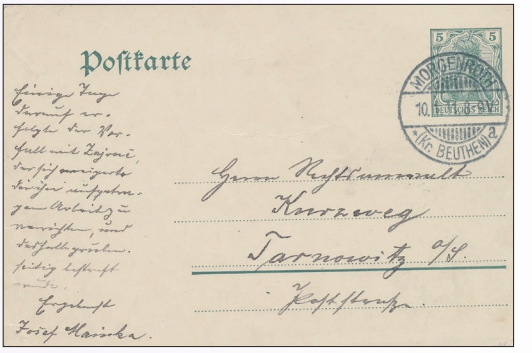
21. Kochlowitz—Morgenroth—Beuthen (Oberschles.) Hbf.

Stationen		652.	676.	654.	656.	658.	796.	660.	662.	664.	666.	668.	670.	672.	674.
								2.—4. Klasse.							
Kochlowitz	ab	—	—	6 36	—	—	—	12 45	—	3 51	—	7 45	—	—	—
Schwarzwald	↓	—	—	6 44	—	—	—	12 54	—	4 00	—	7 54	—	—	—
	an	—	—	6 54	—	—	—	1 03	—	4 10	—	8 03	—	—	—
Morgenroth	ab	2 11	6 02	7 25	8 40	10 24	12 00	1 23	3 05	4 48	6 28	8 22	9 32	10 38	12 10
Orzegow	↓	2 24	6 08	7 30	8 46	10 30	12 06	1 29	3 11	4 54	6 34	8 28	9 38	10 44	12 16
Bobrek	↓	2 31	6 16	7 37	8 53	10 38	12 13	1 36	3 18	5 01	6 36	8 35	9 45	10 51	12 22
Beuthen (Oberschles.) Hbf.	an	2 36	6 22	7 42	8 58	10 44	12 18	1 41	3 23	5 08	6 41	8 40	9 50	10 56	12 28

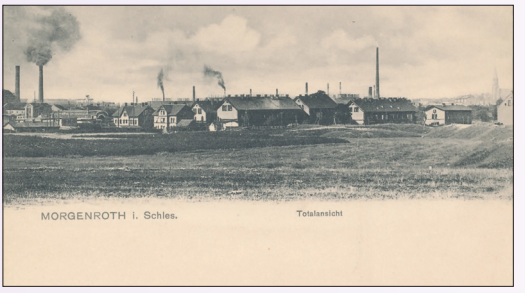
il. 16. Rozkład jazdy pociągów na linii Beuthen - Kochlowitz (Bytom - Kochłowice) i z powrotem.

il. 17. List zamiejscowy z Kochlowitz (Kochłowice) z 2 października 1920 roku do Limburga a. Lahn nadany w ambulansie pocztowym Beuthen - Kochlowitz Zug 780 2 10 20 (typ stempla 7.1.1.0)15.

il. 18. Całostka pocztowa nadana w Morgenroth (Paulusgrube - kopalnia Paweł) w dniu 10 stycznia 1911 roku do Tarnowitz O/S/. Wydrukowany znak opłaty ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

il. 19. Widok ogólny osady Morgenroth.

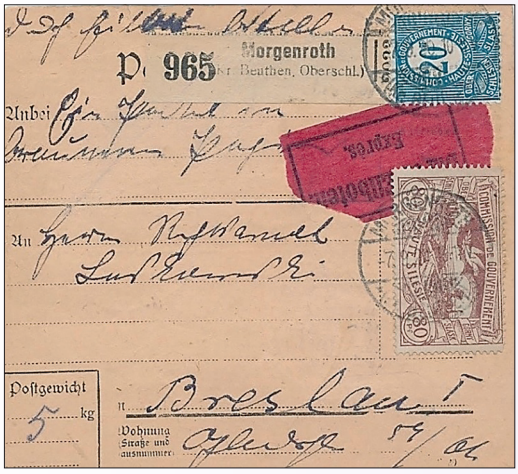
il. 20. Kartka Poczty Polowej z początkowego okresu I wojny światowej nadana 21.8.1914 roku w urzędzie pocztowym Morgenroth.

przewodniczącym został gen. Henri Le Rond. Komisja ta sprawowała władzę na Górnym Śląsku od 12 lutego 1920 roku do 18 czerwca 1922 roku. Opole wybrano na jej główną siedzibę. Nowe władze administracyjne Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej wprowadziły, jako obowiązujące, nowe dokumenty, papiery wartościowe – wśród nich również znaczki i kartki pocztowe (il. 21 i 22).

O podziale Górnego Śląska zadecydował Plebiscyt z 20 marca 1921 roku. Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa dla upamiętnienia dnia Plebiscytu podjęła decyzję o wykonaniu pamiątkowego nadruku na znaczkach obiegowych z serii widokowej. Łącznie przedrukowano 11 wartości z czarnym lub czerwonym maszynowym nadrukiem „Plebiscite 20 mars 1921“. Znaczki były w sprzedaży tylko w dniu Plebiscytu (20.03.1921). Do udziału w Plebiscycie uprawnionych było 1.221.274 osób. W głosowaniu wzięło udział 1.190.637 uprawnionych (97,5%). Za przyłączeniem do Polski wypowiedziało się 479.365 uprawnionych (40,3%). Za pozostaniem w państwie niemieckim wypowiedziało się 707.393 uprawnionych (59,4%). Wyniki Plebiscytu zostały wprawdzie uznane, jednak podział tego terenu nastąpił także z uwzględnieniem warunków ekonomicznych. I tak według decyzji Rady Ambasadorów państw Ententy 15 maja 1922 roku podpisano w Genewie „Traktat o podziale Górnego Śląska”. Decyzja o powstaniu województwa śląskiego zapadła na forum Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 15 lipca 1920 roku. De facto zaczęła ona funkcjonować po przejęciu części Górnego Śląska przez Polskę, tj. od połowy czerwca 1922 roku. W okresie pomiędzy 18 czerwca a 4 lipca 1922 r. następowało etapowe wycofywanie

il. 21. List polecony nadany w Morgenroth 23 marca 1921 roku do Berlina. Ofrankowany znaczkami Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej na Górnym Śląsku. Opłata: 0,40 marki za list zamiejscowy do 15 gramów oraz 0.50 marki za polecenie, łącznie - 0,90 marki. Taryfa opłat z 6 maja 1920 roku do 31 marca 1921 roku.

il. 22. Awers pomocniczego adresu dla paczki bez zadeklarowanej wartości, nadanej jako przesyłka pośpieszna (Durch Eilboten Expres) 7 września 1920 roku do Breslau. Ofrankowany znaczkami Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej na Górnym Śląsku.

il. 23. List nadany jako polecony (niemiecka nalepka polecenia) w miejscowości Chebzie 13 lipca 1922 roku do Leipzig w Niemczech. Ofrankowany znaczkami dla Górnego Śląska, które ostemplowano polskim datownikiem placówki pocztowej w Chebziu. Poczta Polska na terenie Górnego Śląska nie wprowadziła polskich nalepek polecenia.

il. 24. List zagraniczny nadany w Chebziu 13 października 1923 roku do Frankfurtu a. M., ofrankowany znaczkami w walucie markowej.

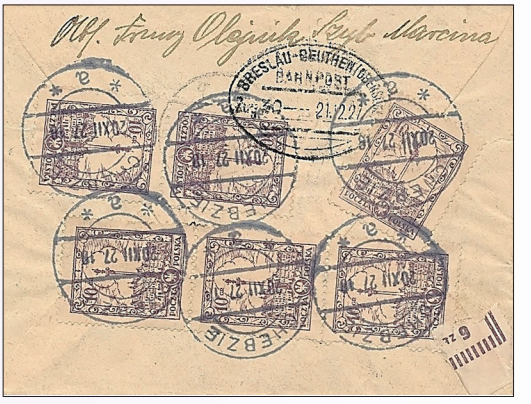
administracji Międzysojuszniczej Komisji Rządzącej i Plebiscytowej a przejmowanie tych terenów przez administrację polską. Miejscowość Morgenroth znalazła się w granicach państwa polskiego i została przemianowana na Chebzie. W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów Nr 23 z 6 czerwca 1922 roku ogłoszono rozporządzenie tego ministra z 29 maja 1922 roku o przejęciu administracji poczty, telegrafu i telefonu na tym obszarze Górnego Śląska, który przyznano Polsce. Do zarządzania urzędami i instytucjami pocztowymi oraz telegraficznymi utworzono Inspektorat Poczt i Telegrafów w Katowicach, który podlegał bezpośrednio Ministerstwu Poczt i Telegrafów. Ponieważ na terenie tym prawnym środkiem płatniczym pozostała marka niemiecka (Dz. U. RP Nr 44 z dnia 17.06.1922, poz. 369 pkt. II C i D), wprowadzone do obiegu znaczki pocztowe – tak zwane „wydanie dla Górnego Śląska“, popularnie nazwane „górnikami“, wycenione zostało właśnie w tej walucie. Ogółem wydanych zostało 20 nominałów tych znaczków. Znaczki te, pomimo iż wydała je Poczta Polska, nie zostały dopuszczone do obiegu na terenie Polski, a tylko i wyłącznie na polskiej części Górnego Śląska (il. 23).

Z dniem 1 maja 1923 roku, na terenie części górnośląskiej województwa śląskiego, wprowadzono polską taryfę pocztową. Dotychczasowe wydanie znaczków dla Górnego Śląska straciło swą ważność

il. 25. Wycinek mapy połączeń pocztowych z 1937 roku z zaznaczonym Urzędem Pocztowym Chebzie. Stanowi ona część atlasu połączeń pocztowych krajowych z października 1937 roku opracowanego przez Wydział Komunikacyjny Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

il. 26. Zagraniczny list polecony (awers i rewers) nadany w Chebziu 20 grudnia 1927 roku do Leipzig. List ofrankowano znaczkami na kwotę 1 zł (opłata według taryfy zagranicznej za list do 20 gramów - 0,50 zł, oraz za polecenie - 0,50 zł). Taryfa opłat od 1 grudnia 1927 roku do 31 marca 1929 roku. Znaczki ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

obiegową. Od tego momentu przesyłki pocztowe frankowane były znaczkami wydanymi przez Pocztę Polską (il. 24).

W spisie Urzędów Agencji Pocztowych, Telegraficznych i Telefonicznych z 1 lipca 1929 roku został wymieniony Urząd Pocztowy V klasy Chebzie / powiat Świętochłowice (il. 25-29). Stacjami wymiany na szlaku kolejowym były Katowice i Hindenburg (Zabrze). Numerem sytuacyjnym pola służącego jako podstawa przy obliczaniu opłat za wysyłane z tego urzędu przesyłki był numer 69-21. W wyżej wymienionym spisie z 1 kwietnia 1938 roku w wykazie Urzędów Pocztowych ze służbą celną jest notatka mówiąca o tym, że Urząd Pocztowy Chebzie podlega pod Urząd Pocztowo-Celny Katowice 1.

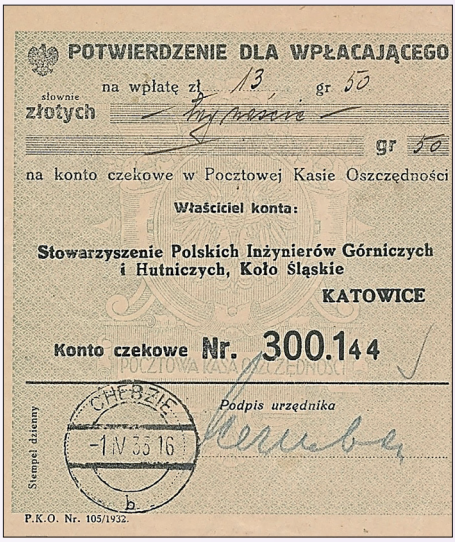
We wrześniu 1939 roku, po wybuchu II wojny światowej, Chebzie zostaje wcielone do Rzeszy Niemieckiej. Miejscowość ta przemianowana zostaje ponownie na Morgenroth. Wprowadzono znaczki pocztowe oraz opłaty według taryfy Poczty Rzeszy Niemieckiej (il. 30 i 31).

Po oswobodzeniu Morgenroth spod hitlerowskiej okupacji miejscowość przemianowana została ponownie na Chebzie. W okresie powojennym przy odtwarzaniu struktur organizacyjnych resortu pocztowo-telekomunikacyjnego – z powodu braku nowych przepisów – sięgnięto do sprawdzonego już wzorca przedwojennych rozporządzeń. Polska Poczta, Telegraf i Telefon rozpoczęła swą działalność na tych samych zasadach, na jakich funkcjonowała w latach 1928-1939. Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów, której podlegała Poczta w Chebziu, mieściła się w Katowicach. W spisie urzędów, Agencji i Pośrednictw Pocztowo-Telekomunikacyjnych z lat 1945-1949 zaznaczono Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny V Klasy Chebzie – Śląsk/Katowice (il. 32-34).

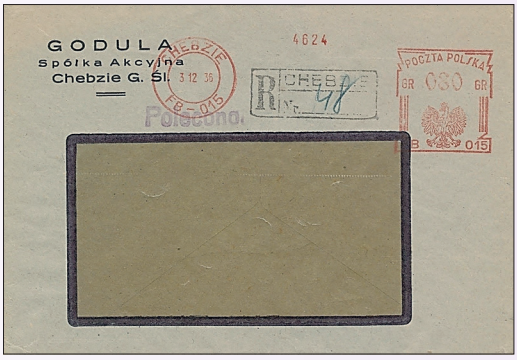
Reforma administracyjna państwa z 1950 roku wprowadziła zasadnicze zmiany terytorialne, utworzono nowe województwa. Każdy z okręgów poczty i telekomunikacji obejmował odtąd swym zasięgiem jedno województwo, obwody pocztowo-telekomunikacyjne zaś ściśle odpowiadały granicom powiatów. Po utworzeniu w 1951 roku miast powiatowych Chebzie włączono do nowo powstałego miasta powiatowego Nowy Bytom jako Nowy Bytom 8 (Chebzie). Placówki pocztowe miasta Nowy Bytom podlegały pod Obwodowy Urząd Pocztowy w Chorzowie (il. 35-37). W 1954 roku przemianowano Obwodowy Urząd Pocztowy na Powiatowy Zarząd Łączności, którego naczelnikiem został Wincenty Nawrat, zaś na jego zastępcę mianowano Aleksandrę Krzywańską. Z dniem 1 kwietnia 1956 roku ustanowiono Miejski Zarząd Poczty Chorzów jako urząd zbiorczy dla placówek pocztowych miasta Nowy Bytom.

il. 27. Zagraniczny list (Ck 7) nadany w Chebziu 29 kwietnia 1938 roku do Wanne Eickel w Niemczech.

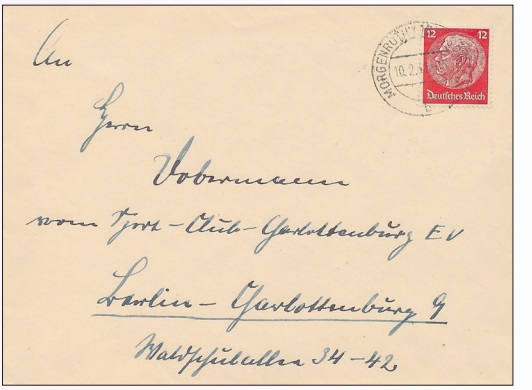
il. 28. Potwierdzenie dla wpłacającego na kwotę 13,50 zł z 1 kwietnia 1935 roku, ostemplowane nowym typem datownika nadawczego.

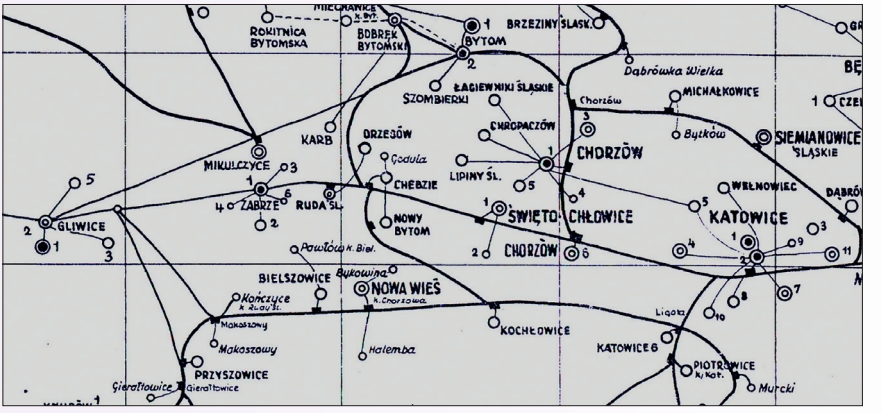
il. 29. Zamiejscowy list polecony nadany w Chebziu 3 grudnia 1936 roku do Hajduk Wielkich. Opłaty dokonano za pomocą maszyny frankującej Chebzie FB - 015 znajdującej się w Spółce Akcyjnej Godula Chebzie G. Śl. na kwotę 80 groszy (według taryfy krajowej za list do 20 gramów - 30 groszy i za polecenie - 50 groszy).

il. 30. Wycinek koperty listu poleconego „R Morgenroth (Oberschles) 013” nadanego w Morgenroth 28 października 1939 roku do obozu jenieckiego (Gefangenenlager) w Wiśnicy kolo Bochni. Opłacony znaczkami Poczty Rzeszy Niemieckiej, które skasowano prowizorycznym stemplem z datą 8 Paź. 1939, przystawiając jednocześnie prowizoryczny stempel Placówki Pocztowej „Morgenroth (Oberschles)”.

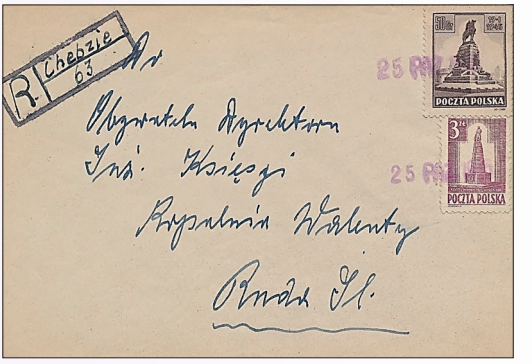
il. 31. List z Morgenroth do Berlina, nadany 10 lutego 1941 roku. Znaczki ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

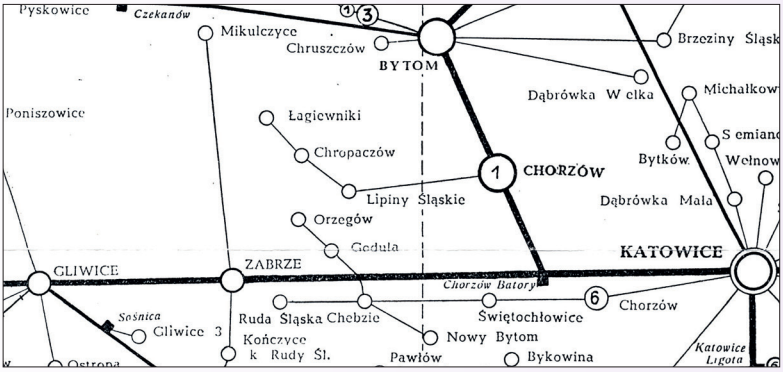
il. 32. Fragment atlasu wewnętrznych połączeń pocztowych i kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej z 1946 roku z zaznaczonym Urzędem Pocztowym Chebzie.

il. 33. Koperta listu firmowego (kopalnia „Paweł“ Chebzie) nadanego w placówce pocztowej Chebzie 20 czerwca 1945 roku do Chorzowa. Znaczek opłaty ostemplowano prowizorycznym stemplem „Urząd Pocztowo-Telegr. Chebzie 20 czer. 1945”. List ten poddano w Katowicach cenzurze wojskowej, o czym świadczy pieczęć „Sprawdzono przez cenzurę wojskową 1671”.

il. 34. Zamiejscowy list polecony z prowizorycznym stemplem polecenia „R Chebzie 63”, nadany 25 października 1945 roku do Rudy Śląskiej. Znaczki opłaty ostemplowano „25 Paź. 1945”.

il. 35. Fragment atlasu połączeń pocztowych na kolejach i traktach z zaznaczonym Urzędem Pocztowo-Telegraficznym Chebzie z 1951 roku.

il. 36. Zamiejscowy list polecony nadany w Chebziu 17 stycznia 1951 roku do Gdańska. Opłata 1,35 zł składa się z należności za list zwykły - 45 gr, za jego polecenie - 75 gr, plus dopłata na odbudowę Warszawy - 15 gr. Taryfa opłat z 28 grudnia do 20 kwietnia 1952 roku. W związku ze zmianą systemu pieniężnego 28 października 1950 roku dokonano wymiany pieniędzy w relacji 100 zł starych na 1 zł nowy. Znaczki i całostki w starej walucie, ważne obiegowo do dnia 28 października 1950 roku, mogły być stosowane nadal (z ręcznym nadrukiem lub bez „groszy“).

il. 37. Całostka pocztowa (Cp 136) nadana w Chebziu 8 listopada 1956 roku do Merseburg Saale (byłej DDR). Znak opłaty ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

Od 1 lipca 1957 roku we wszystkich województwach powstały Obwodowe Urzędy Pocztowo-Telekomunikacyjne i Rejonowe Urzędy Telegraficzno-Telefoniczne. Rozporządzeniem Rady Ministrów (Dz. U. Nr 69/58) z 18 listopada 1958 roku miasta Ruda i Nowy Bytom stanowiące powiaty miejskie połączyły się w miasto Ruda Śląska. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 stycznia 1959 roku.

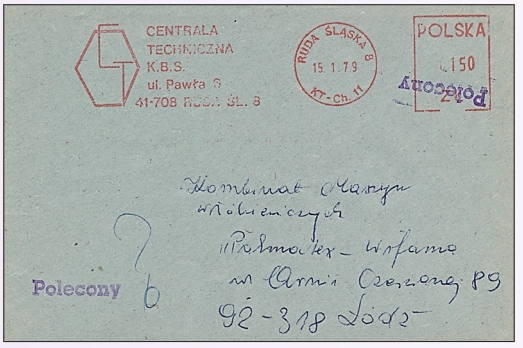
W spisie placówek pocztowo-telekomunikacyjnych z lutego 1959 roku Polska Poczta, Telegraf i Telefon wyszczególniono następujące placówki pocztowe miasta Ruda Śląska: UPT III Klasy Ruda Śl. 1, UPT IV Klasy Ruda Śl. 3 (Godula), UPT IV Klasy Ruda Śl. 4 (Orzegów), UPT V Klasy Ruda Śl. 5 (Bykowina), UPT IV Klasy Ruda Śl. 6 (Halemba), UPT III Klasy Ruda Śl. 7 (Kochłowice), UPT V Klasy Ruda Śl. 8 (Chebzie) (il. 38-40), UPT III Klasy Ruda Śl. 9 (Nowy Bytom), UPT III Klasy Ruda Śl. (10 Wirek) i UPT III Klasy Ruda Śl. 11 (Bielszowice).

Wszystkie placówki pocztowe Rudy Śląskiej obliczano z pola sytuacyjnego telefonicznego i paczkowego o numerze 70-34. Punktem wymiany przesyłek był Bytom 2. Centrala telefoniczna i telegraficzna do rozmów międzymiastowych i telegramów mieściła się w Katowicach i Chorzowie.

28 grudnia 1990 roku Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny Ruda Śląska 8 (Chebzie), zlokalizowany przy ulicy Dworcowej 16 (budynek graniczący z dworcem kolejowym), został zamknięty. Ostatnim jego naczelnikiem była Marianna Płócieniak, a dręczycielem listowo-pieniężnym Maria Kużaj, która w tej placówce pracowała w latach 1966-1988.

Od 1 grudnia 1991 roku przy ulicy Dworcowej 17 utworzono ponownie Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny Ruda Śląska 8 (Chebzie) jako urząd nadawczy V klasy. Jego naczelnikiem była Jadwiga Kubiszewska. W związku z rozwiązaniem umowy najmu lokalu

użytkowego (w którym ten UPT się mieścił) przez Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A., z dniem 1 maja 1995 roku urząd został zawieszony w działalności na mocy Zarządzenia Nr 19 Dyrektora Rejonowego Urzędu Poczty w Chorzowie z dnia 15 maja 1995 roku, a pocztową obsługę tej dzielnicy Rudy Śląskiej przejął Urząd Pocztowy Ruda Śląska 9 (Nowy Bytom) (il. 41).

il. 38. Zamiejscowy list nadany w Chebziu 15 stycznia 1979 roku do Łodzi. Znak opłaty odbity maszyną frankującą „Ruda Śląska 8 KT-Ch 11”, znajdującą się w Centrali Technicznej K.B.S. w Rudzie Śląskiej 8 Chebzie.

il. 39. Zamiejscowy list polecony nadany w Chebziu 23 listopada 1982 roku do Chorzowa. Znaczki opłaty oraz nalepkę polecenia ostemplowano nowym typem datownika nadawczego.

il. 40. Koperta listu firmowego H(utnicze) P(rzedsiębiorstwo) R(emontowe) Zakład nr 8 (w Chebziu) nadanego jako polecenie 21 kwietnia 1989 roku do Urzędu Miejskiego w Rudzie Śląskiej 9 (Nowy Bytom).

il. 41. Kartka korespondencyjna wydana przez Rejonowy Urząd Poczty Chorzów z okazji Dni Rudy Śląskiej 2002, którą skasowano okolicznościowym datownikiem z wizerunkiem budynku dworca kolejowego w Chebziu, stosowanym 8 czerwca 2002 roku w Urzędzie Pocztowym Ruda Śląska 9 (Nowy Bytom).

[1] Felix Triest – Topographisches Handbuch von Oberschlesien (1864).
[2] W Pana Dworakowym Rudzkim Kalejdoskopie Historycznym.
[3] Bernard Kopiec – Ruda Śląska-zarys dziejów, Ruda 2005.
[4] Piotr Greiner, Andrzej Złoty – Ruda Śląska w dawnej kartografii, Katowice 2006.
[5] Rudzkie Towarzystwo Przyjaciół Drzew – RUDA A ZIELONA, Redakcja Adam K. Podgórski.
[6] Bernard Kopiec – Ruda Śląska-zarys dziejów, Ruda 2005.
[7] Handbuch der Provinz Schlesien, Breslau 1864.
[8] Handbuch der Provinz Schlesien, Breslau 1866.
[9] Handbuch der Provinz Schlesien, Breslau 1869.
[10] Handbuch der Provinz Schlesien, Breslau 1872.
[11] Hand Buch für die Provinz Schlesien (1876).
[12] Hand Buch für die Provinz Schlesien (1881).
[13] Hand Buch für die Provinz Schlesien (1885).
[14] Bernard Kopiec – Ruda Śląska-zarys dziejów, Ruda 2005.
[15] List pochodzi ze zbiorów Gunnara Grubera z Radolfzell (Niemcy).
[16] Janusz Manterys – Kwatera Główna Armii Niemieckiej w Pszczynie w czasie I Wojny Światowej.

XIX Gala Polskiej Kapituły Filatelistycznej „PRYMUS”

Tegoroczna uroczystość wręczenia statuetek „PRYMUS” zaplanowana została, jako jedna z głównych imprez towarzyszących XXIII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej „RUDA ŚLĄSKA 2023” w 25. rocznicę powołania Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „Prymus”. Uroczysta Gala rozpocznie się 23 września 2023 roku o godzinie 12.00 w Sali Bankietowej Hotelu „Adria” w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 1. Zarząd Kapituły kończąc przygotowania do przeprowadzenia wyborów laureatów w tegorocznej edycji „Prymusów”, na posiedzeniu 1 sierpnia 2023 roku dokonał finalnego przeglądu i oceny nadesłanych wniosków we wszystkich 7 kategoriach i przyjął ostateczną listę kandydatów, których notki biograficzne (w kolejności alfabetycznej) znajdują się poniżej.

ZA CAŁOKSZTAŁT DZIAŁALNOŚCI NA RZECZ POLSKIEJ FILATELISTYKI

Andrzej KŁOSIŃSKI
(Okręg Pomorski) /
Wnioskodawca:
Janusz Dunst.

Urodzony 22.01.1942 roku w Warszawie. Od 1947 roku mieszka w Sopocie. Mgr inż. budownictwa lądowego. Do Polskiego Związku Filatelistów wstąpił 13.02.1957 roku. Wieloletni, także aktualnie, wiceprezes Zarządu Okręgu Pomorskiego PZF w Gdańsku. Wieloletni przewodniczący Komisji Aerofilatelistyki Zarządu Głównego PZF, a w kadencji 2002–2006 członek Zarządu Głównego PZF. Delegat na XV, XVII, XVIII i XIX Walny Zjazd Delegatów PZF. Absolwent Studium Filatelistyki (1992). Od 1993 roku kandydat, a od 1994 roku członek rzeczywisty Polskiej Akademii Filatelistyki. Uprawnienia rzeczoznawcy w zakresie wyceny walorów filatelistycznych uzyskał w 1994 roku, a tytuł sędziego konkursowego I klasy w 1995 roku. Ceniony wystawca filatelistyczny. Jego eksponat „Poczta lotnicza na ziemiach polskich do 1939” był wyróżniony dwoma złotymi i pięcioma dużymi pozłacanymi medalami na światowych wystawach filatelistycznych. Autor rozdziału dotyczącego poczt lotniczych w *Katalogu polskich znaków pocztowych* Fischera, a także szeregu artykułów z zakresu aerofilatelistyki i historii poczty drukowanych w „HBBF” i „Filateliście”. Certyfikat eksperta PZF w zakresie polskich poczt lotniczych uzyskał w 1997 roku, poszerzając w 2003 roku zakres uprawnień eksperckich o polskie cenzury i ostemplowania prowizoryczne na ziemiach polskich 1918–1922. Za działalność filatelistyczną wyróżniony odznaką „Zasłużony dla Filatelistyki Okręgu Gdańskiego”, Złotą Odznaką Honorową PZF oraz złotą odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki” (2005). Laureat 2 „Prymusów” w kategorii „Najlepszy eksponat / wystawca roku”. Na XX Walnym Zjeździe PZF (Polkowice 2011) otrzymał godność Członka Honorowego PZF.

Henryk Tadeusz MONKOS
(Okręg Śląsko-Dąbrowski) /
Wnioskodawca:
Józef Kuczborski.

Urodzony 25.09.1954 roku w Chorzowie. Wykształcenie wyższe techniczne, mgr inż. mechanik. Od 1976 roku członek PZF w Kole Nr 1 w Chorzowie. Prezes Zarządu Oddziału PZF w Chorzowie (1998-2011). Wiceprezes Okręgu Śląsko-Dąbrowskiego PZF w Katowicach w latach 1999-2002 i 2005-2011. Wiceprezes ZG PZF (2000-2006), a od października 2011 roku do chwili obecnej (4 kadencja) prezes ZG PZF. Współzałożyciel PKF Statuetki „PRYMUS” (1998) i jej prezes (od 2006 roku). Absolwent Studium Filatelistyki PZF (1998). Wykładowca w Studium Filatelistyki PZF (od 2000 roku). Ekspert PZF (1999). Sędzia filatelistyczny I klasy (2002-2011). Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Filatelistyki (2005). Delegat na Walne Zjazdy PZF: XVII – Szczecin 1998, XVIII – Ciechocinek 2002, XIX – Lubin 2006 (przewodniczący Zjazdu), XX – Polkowice 2011, XXI – Iława 2016 i XII – Warszawa, gdzie był uczestnikiem Zjazdu, jako

ustępująca władza. Jako wystawca brał udział w wystawach Krajowych i XVIII OWF w Wałbrzychu oraz wystawach EWF „Moskwa ’98” i ŚWF „Paryż ’99”. Organizator wielu wystaw krajowych: „Chorzów 1998”, „Chorzów ’99” „Chorzów 750” (2007) z udziałem wystawców zagranicznych, „Świętochłowice 2000” oraz Bilateralnej Polsko-Słowackiej WF „Chorzów 2001”. Organizator Finału XLII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego (Chorzów 2004). Koordynator z ramienia ZG PZF XIX OWF „Katowice 2003”. Komisarz narodowy EWF „Brno 2005” (Czechy). Wiceprzewodniczący KOW XX OWF „450 lat Poczty Polskiej – Wrocław 2008”. Współorganizator VIII Gali „Prymusów” (Ruda Śląska 2006) i organizator Gali: IX (Trzebinia 2007), X (Chorzów 2008), XI (Jasna Góra 2009), XII (Gliwice 2010), XIII (Kargowa 2012), XIV (Toruń 2013), XV (Pszczyna 2014), XVI (Warszawa 2015), XVII (Iława 2016) i XVIII (Poznań 2018). Organizator 15 Bali Filatelistów Oddziału Chorzowskiego PZF (1998-2012). Propagator Internetu w promowaniu filatelistyki podczas wystaw i innych imprez filatelistycznych. Inicjator prezentacji multimedialnych podczas konferencji naukowych Polskiej Akademii Filatelistyki. Członek zespołu redakcyjnego „Filatelisty” (od 2012 roku). Jego zasługą jest, że od 2011 PZF jest Organizacją Pożytku Publicznego. Doprowadził do sprzedaży starego lokalu Związku przy al. 3 Maja 12, który generował ogromne straty z tytułu czynszu i kupił dwa nowoczesne apartamenty dla siedziby Związku i Okręgu Warszawskiego PZF przy al. Wilanowskiej 115, zapewniając nowe wyposażenie. Skutecznie wprowadził w życie dwa Statuty PZF, przeprowadził reformę składki członkowskiej oraz zapewnił PZF poprzez współpracę z Pocztą Polską od 2013 roku wydawanie nowodruków, które pozwalają na pozyskanie nowych środków finansowych na działalność statutową (Fundusz Wystawienniczy i inne). Podsumowując można powiedzieć, że to najlepszy „Gospodarz Związku” ostatnich dekad. Za działalność filatelistyczną wyróżniony: Złotą Odznaką Honorową PZF, złotą odznaką „Za zasługi dla polskiej filatelistyki” (2005) oraz tytułem Członka Honorowego PZF na XXI Walnym Zjeździe Delegatów PZF w Iławie (2016). Wyróżniony statuetką „Prymus” Polskiej Kapituły Filatelistycznej w kategorii „Najlepszy eksponat roku 1998” i czterokrotnie nominowany w kategorii „Indywidualność Roku”, którą ostatecznie otrzymał w 2013 roku podczas XIV Gali w Toruniu. Ponadto uhonorowany tytułem „Zasłużony dla Okręgów”: Śląsko-Dąbrowskiego (1998), Warszawskiego (2002), Częstochowskiego (2009), Wrocławskiego i Łódzkiego (2016), Pomorskiego (2016), Koszalińskiego (2021) oraz Lubelskiego. Odznaczony srebrną odznaką „Zasłużony dla filatelistyki słowackiej” oraz medalem Jana Witkowskiego (2021) nadanym przez Bundesarbeitsgemeinschaft Polen e.V.

Andrzej SKOREK
(Okręg Koszaliński)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Koszalinie.

Urodzony 15.10.1952 roku w Modlinie. Historyk, długoletni wykładowca w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie. Do PZF wstąpił w 1978 roku. Prezes Koła PZF Nr 11 (1990). Członek, sekretarz, wiceprezes (1984-1997) i prezes Zarządu Okręgu Koszalińskiego PZF (1997-2021) oraz przez kilka kadencji członek ZG PZF. Sześciokrotnie reprezentował Okręg, jako delegat na Walnych Zjazdach Delegatów PZF (XVI – XXI). Opiekun kilkunastu kół młodzieżowych (od 1985 roku). Zbudował eksponat tematyczny „Leksykon dla przyjaciół psa”, po przebudowie „Pies – systematyka ras użytkowych”. Z powodzeniem prezentował go na wielu wystawach w kraju, m.in. na XVII OWF „Warszawa ’95”. Wysoko oceniany był też na wystawach jego eksponat badawczy poświęcony Rejencji Koszalińskiej, zawierający m.in. charakterystykę urzędów pocztowych działających w Koszalinie do 1945 roku. Sędzia konkursowy I klasy z zakresu historii poczty i filatelistyki młodzieżowej. Inicjator i współorganizator wielu wystaw, m.in. cyklu „Bałtycki Festiwal Znaczka” (5 wystaw) i wystaw młodzieżowych „Debiuty” (13 wystaw). Autor publikacji zwartej „Ewolucja stempli koszalińskich urzędów pocztowych w latach 1817-1950” (1993) i opracowań „Urzędowe stemple pocztowe w Rejencji Koszalińskiej i stemple okolicznościowe w Rejencji Koszalińskiej do 1945 r.” opublikowanych na łamach „Informatora Zarządu Okręgu PZF w Koszalinie” (2004-2007) oraz wielu artykułów dotyczących historii poczty na łamach prasy regionalnej i Informatora ZO PZF. Wyróżniony Medalem „Za Zasługi dla Rozwoju Publikacji Filatelistycznych” za publicystykę pogłębiającą wiedzę o historii poczty i popularyzujących filatelistykę na Ziemi Koszalińskiej (2008). Inicjator i współorganizator czterech konferencji naukowych poświęconych historii poczty. Za działalność filatelistyczną wyróżniony m.in.: Złotą Odznaką Honorową PZF, złotą odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki” (2005), odznakami „100 lat filatelistyki polskiej”, 50 – i 60-lecia PZF. Na XX Walnym Zjeździe PZF (Polkowice 2011) otrzymał godność Członka Honorowego PZF.

Stanisław Andrzej WALISCH
(Okręg Łódzki) / Wnioskodawca: Stanisław Dacyk.

W PZF od 1963 roku. Od 2001 roku jest członkiem zarządu Koła im. Czesława Danowskiego w Łodzi, a od 2006 roku członek Zarządu Okręgu Łódzkiego PZF. Od 1994 roku jest ekspertem PZF w zakresie „wszystkie znaczki polskie" i członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Filatelistyki. Od 2006 roku jest członkiem Zarządu Komisji Ekspertów i Zwalczania Fałszerstw ZG. Jako ekspert brał udział w pracach licznych wystaw krajowych i dwóch ogólnopolskich („Katowice 2003" i „Wrocław 2008"). Prowadzi badania dotyczące rodzaju i położenia znaku wodnego na polskich znaczkach i prawidłowego sposobu jego odczytywania, form drukarskich znaczków z pierwszych lat powojennych pod kątem występowania błędów i usterek na znaczkach stalorytowych (błędy moletowania), techniki wykonania dywersyjnego nadruku „Wojna WRON z Narodem" na znaczku z 1983 r., obiegu pocztowego błędnodruku znaczka 1,50zł/25gr w kolorze czerwonym, uściślenia odmian ząbkowania niektórych znaczków polskich, istnienia 2 form przedrukowych znaczka Fi 1043, obiegu powojennych fałszerstw na szkodę poczty oraz chemicznych fałszerstw znaczków i ustalania sposobu ich wykrywania. Wyniki swoich dotychczasowych badań przedstawił w ponad 150 publikacjach na łamach „HBBF", „Filatelisty", „Przeglądu Filatelistycznego" a także w czasopismach niemieckich „Michel Rundschau" i „Philatelie" oraz w japońskim „Philately Atom Japan". Publikacje w „Przeglądzie Filatelistycznym": „Nowe fałszerstwo nadruku na znaczkach „Gordon – Bennett" (wspólnie z R.Wolfem) i „Znaczek „Dojdziemy" w krainie czarów" (wspólnie z P. Drzewieckim, S.Jakucewiczem, J. Melnikiem i B. Suboczem). Publikacja w „Filateliście": „Następne fałszerstwo chemiczne zaśmiecające rynek filatelistyczny" i w „HBBF": „Usterki form drukowych znaczków 25 i 50 mk w latach 1921/23". Za działalność publicystyczną trzykrotnie (1993, 1997 i 2013) wyróżniony został medalem „Za Zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych". Współpracuje z Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, z Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi i Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie. Zajmuje się propagowaniem filatelistyki udzielając częstych wywiadów dla prasy i telewizji, m.in. w 2006 roku w TVP Łódź prowadził cykliczną audycję „Sensacje filatelistyczne". Wygłaszał liczne referaty i prelekcje filatelistyczne w Łódzkim Domu Kultury, Muzeum Poligrafii Politechniki Łódzkiej w Łodzi, Muzeum Powstania Warszawskiego, na konferencjach naukowych PAF w Ciechocinku oraz na zebraniach Komisji Naukowo Badawczej Warszawskiego Okręgu PZF. Jest czynnym wystawcą a jego eksponat „Polska 1860-1934" jest wysoko oceniany na wystawach krajowych i ogólnopolskich, np. na XXI OWF „Warszawa 2014" uzyskał medal DPZ, na MWF „Głogów 2015" medal DZ a na KWF „100 lat Poczty miejskiej w Warszawie" medal Z. Drugi jego eksponat „Dopłata 1921-1930" otrzymał medal złoty na KWF „100 lat Poczty Miejskiej w Warszawie" oraz MWF „Głogów 2015". Wystawiał również w klasie sędziowskiej, gdzie na KWF w Koszalinie w 2015 roku zaprezentował eksponat „Poczta obozowa oflagu IIC – Woldenberg". We wrześniu 2015 roku w UP Łódź 4 prezentował eksponat „Poczta Harcerska oraz Poczta Polowa AK w Powstaniu Warszawskim". Był organizatorem wielu wystaw i pokazów na terenie Okręgu Łódzkiego PZF. Od wielu lat na spotkaniach wymiennych największego łódzkiego Koła przy ŁDK systematycznie udziela porad jego członkom i uczestnikom. Za działalność filatelistyczną wyróżniony kolejno wszystkimi odznaczeniami związkowymi do złotej odznaki „Za zasługi dla polskiej filatelistyki" włącznie. Na XXI Walnym Zjeździe Delegatów PZF otrzymał godność Członka Honorowego.

Marian WAWRZYNKOWSKI
(Okręg Koszaliński) / Wnioskodawca: Przedstawicielstwo PKF w Koszalinie.

Urodzony 15.12.1945 roku w Grudziądzu. Wykształcenie wyższe prawnicze. Działacz Okręgu PZF w Koszalinie, wystawca i publicysta. Do Polskiego Związku Filatelistów wstąpił 1.01.1972 roku w Kole Miejskim w Białogardzie. W latach 1972-1989 sekretarz Koła PZF w Białogardzie. Od 1976 roku członek władz Okręgu: członek zarządu (1976-2004), przewodniczący Okręgowego Kolegium Sędziów (2001-2004) i przewodniczący Okręgowego Sądu Koleżeńskiego. Członek Sądu Koleżeńskiego Związku (2 kadencje). Od 16.10.1993 do 6.12.1994 roku prezes Zarządu Okręgu PZF w Koszalinie i członek Zarządu Głównego PZF. Absolwent pierwszego rocznika

Studium Filatelistyki. Rzeczoznawca PZF. Delegat na XVI Walny Zjazd PZF. Współorganizator i juror wielu wystaw filatelistycznych organizowanych na Pomorzu Środkowym. Twórca i wystawca zbiorów: „Polskie losy 1939-1945", „Twórcy nauki i kultury" oraz „Boże Narodzenie". Juror I klasy. Wystawca na ostatnich dziesięciu wystawach ogólnopolskich, a także na dwóch wystawach światowych. Autor artykułów w „Filateliście", „Historyczno-Badawczym Biuletynie Filatelistycznym", „Informatorze Zarządu Okręgu PZF" w Koszalinie oraz innych pismach („Ethos"). Ceniony za społeczną działalność filatelistyczną. Wyróżniony: Złotą Odznaką Honorową PZF, złotą odznaką „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki" (2003), medalem „Za zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych" (trzykrotnie), odznaką „100-lecia polskiego ruchu filatelistycznego" i innymi. XXI Walny Zjazd Delegatów PZF w Iławie (2016) nadał mu tytuł Członka Honorowego PZF.

Waldemar Piotr WIĘCŁAW
(Okręg Łódzki) /
Wnioskodawca:
Jerzy Białas (uzupełnił Henryk Monkos).

Członek PZF od 1968 roku w Kole przy Klubie Garnizonowym w Łodzi, w którym do 1991 roku pełni funkcję skarbnika i czynnie uczestniczy w organizacji wystaw filatelistycznych w Okręgu Łódzkim. W 1991 roku przeprowadza się do Gdyni i przenosi do tamtejszego Koła Nr 2 obejmując kolejno funkcje sekretarza, wiceprzewodniczącego i przewodniczącego Koła. W roku 1991 wchodzi w skład Zarządu Okręgu w Gdańsku a w 2003 roku zostaje jego wiceprezesem i funkcję tą pełni w kolejnych kadencjach. Współzałożyciel i członek redakcji Pomorskich Wiadomości Filatelistycznych. Członek Komisji Naukowo-Badawczej Pomorskiego Okręgu PZF. W 1997 roku zaprzysiężony na biegłego sądowego w zakresie filatelistyki przy Sądzie Okręgowym w Gdańsku. Absolwent VI Studium Filatelistyki (2001). Aktywny wystawca. Od 2002 roku sędzia konkursowy a od 2006 roku przewodniczący OKS. Autor wielu opracowań w „Filateliście", „Filatelistyce", „Pomorskich Wiadomościach Filatelistycznych" i „Miesięczniku Numizmatycznym". Autor haseł do Wielkiej Ilustrowanej Encyklopedii Powstania Warszawskiego (dotyczących poczty powstańczej) oraz do „Encyklopedii Gdyni" (dot. historii poczty i historii filatelistyki w tym mieście). Na XIX Walnym Zjeździe PZF zostaje wybrany na Przewodniczącego Głównego Sądu Koleżeńskiego i pełni tę funkcję do 2021 roku. Jest członkiem rzeczywistym PAF. Ekspert filatelistyczny, w 2022 roku rozszerzył uprawnienia o całostki polskie. Pomimo kłopotów zdrowotnych jest ciągle wyjątkowo czynny i zaangażowany we wszystkie działania, w tym wystawiennicze, prowadzone na terenie Okręgu. Na szczególną uwagę zasługuje jego zaangażowanie w organizację Wystawy Filatelistycznej „Kontakty pocztowe Polski z Francją" w Muzeum Poczty Polskiej w Gdańsku z okazji „Dni Francuskich 400 lat Konsulatu Francji w Gdańsku" (2010) i specjalnie przygotowanie na tą okoliczność eksponatu znaczków klasycznych Francji od okresu II Republiki 1849 roku, za co w sposób szczególny wyróżniony został przez panią Konsul Francji specjalnym medalem. Posiada wszystkie wyróżnienia związkowe PZF. Tytuł Członka Honorowego nadał mu XX Walny Zjazd Delegatów PZF w Polkowicach. Aktualnie kontynuuje aktywną działalność w Okręgu Łódzkim, pełniąc funkcję wiceprezesa Zarządu Okręgu.

NAJLEPSZY EKSPONAT / WYSTAWCA ROKU

Wiesław DOBROWOLSKI
(Okręg Łódzki) /
Wnioskodawca:
Waldemar Więcław.

Kandydat zgłoszony do wyróżnienia za eksponat tematyczny „**Włókiennictwo ubiera i poprawia komfort życia**", który otrzymał następujące wyróżnienia: na niżej wymienionych wystawach: „III Mistrzostwa Polski w Filatelistyce Tematycznej" Chorzów 2018 – **1 miejsce w III grupie tematycznej i medal duży złoty z Nagrodą Specjalną i Gratulacjami Jury**, KWF „Pierwsze Niepodległe" Tarnów 2018 – **medal duży złoty z Nagrodą Specjalną**, KWF „100 rocznica zwycięstwa Powstania Wielkopolskiego" Koszalin 2019 – **medal duży złoty**, „100 lat pierwszej polskiej wystawy marek" Warszawa 2019 – **medal duży złoty**, KWF „100 rocznica powstania Polskiego Czerwonego Krzyża" Wrocław 2019 – **medal duży złoty i Grand Prix Wystawy**, „Specjalistyczna Wirtualna Wystawa Filatelistyczna" Poznań 2021 – **medal duży złoty wraz z Gratulacjami Jury**, „Wirtualna Wystawa Filatelistyczna" Tarnów 2022 – **medal duży złoty wraz z Nagrodą Specjalną** oraz Europejska Wystawa Filatelistyczna „Liberec 2022" – **medal duży pozłacany**.

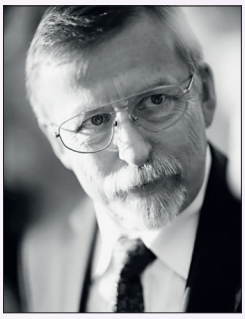
Jacek KOSMALA
(Okręg Warszawski) /
Wnioskodawca:
Sławomir Chabros.

Kandydat zgłoszony do wyróżnienia za eksponat **„Komunikacja lotnicza na ziemiach poskich 1914-1939”**, który w chwili obecnej jest najlepszym eksponatem w klasie aerofilatelistyki w Polsce. W 2017 roku uzyskał medal złoty (93 pkt.) i Nagrodę Specjalną na Europejskiej Wystawie Filatelistycznej „FINLANDIA 2017” w Tampere (był to **dziewiąty medal złoty dla tego eksponatu** na wystawach FIP i FEPA). W 2022 roku na Światowej Wystawie Filatelistycznej „Helvetia 2022” eksponat otrzymał **medal duży złoty**. **Jest to najwyższe wyróżnienie polskiego eksponatu na wystawach światowych w ostatnich kilku latach.**

Mieczysław ROŻEK
(Okręg Wielkopolski) /
Wnioskodawca:
Marek Zbierski (2018).

Typowany eksponat wszechstronnie przedstawia cały aspekt spraw związanych z odwiecznym dążeniem człowieka do penetrowania gór i zdobywania ich niedostępnych szczytów. Opowieść ilustrowana jest różnorodnymi i rzadkimi walorami: głównie cennymi znaczkami (również dziewiętnastowiecznymi), ostemplowaniami tematycznymi, listami przedznaczkowymi, całostkami z całego świata (w tym reklamowymi), frankaturami z przełomu XIX i XX wieku. W eksponacie jest wiele rzadkości, w tym błędy druku znaczków, próby znaczków i całostek (niewprowadzone do obiegu znaczki z widokiem na Tatry, próby znaczków Czechosłowacji i Bułgarii, unikatowa frankatura USA ze spotkania (odwołanego) w 1953 roku w Nowym Jorku z M. Herzogiem – pierwszym zdobywcą (1950) ośmiotysięcznika Annapurna. Ważniejsze wyróżnienia medalowe typowanego eksponatu: Bilateralna WF „Niemcy – Polska 2010” **(medal duży złoty)**, MWF „Głogów 2011” **(medal duży złoty)**, ŚWF „Thailand 2013” **(medal pozłacany)**, ŚWF „Singapur 2015” **(medal pozłacany)**, Mistrzostwa Europy w Filatelistyce Tematycznej w Essen **(medal pozłacany + V miejsce)**, I Mistrzostwach Polski w Filatelistyce Tematycznej „Pszczyna 2009” (wicemistrz Polski) oraz III Mistrzostwa Polski w Filatelistyce Tematycznej” Chorzów 2018 **(medal duży złoty)**.

Ryszard ZIENKIEWICZ
(Okręg Pomorski) /
Wnioskodawca:
Janusz Dunst.

Kandydat zgłoszony do wyróżnienia za eksponat: **„Historia Poczt Gdyni do 1939 r.”** (klasa HP), który był wystawany na Okręgowej Wystawie Filatelistycznej „Centralny Okręg Przemysłowy – Historia Polskiego Przemysłu Zbrojeniowego 1936 – 1939” Koszalin 2022, gdzie w debiucie uzyskał **medal złoty** i **Grand Prix Wystawy**. Następnie na Krajowej Wystawie Filatelistycznej Rzeszów 2022 „NAUKA – TECHNIKA – PRZEMYSŁ. IGNACY ŁUKASIEWICZ – PIONIER PRZEMYSŁU NAFTOWEGO” uzyskał **89 pkt.** i **medal duży złoty + Grand Prix Wystawy** oraz na Wirtualnej Wystawie Filatelistycznej „Tarnów 2022” gdzie otrzymał **91 pkt.** i **medal duży złoty + Gratulacje Jury.**

ZA SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W PRACY Z MŁODZIEŻĄ

Grażyna BŁAŻEJAK
(Okręg Bydgoski) /
Wnioskodawca:
Adam Szuler.

Wieloletnie zainteresowania filatelistyką spowodowały wstąpienie do PZF w 2013 roku. Będąc osobą z krótkim stażem przebojem założyła Koło dla dorosłych w Łochowie, którego jest prezesem. Z racji pedagogicznego wykształcenia i pracy instruktorskiej w ZHP od wielu lat pracuje z dziećmi i młodzieżą. Filatelistykę wprowadziła do harcerstwa organizując Pocztę Specjalną na Manewrach Obronnych. Cały swój wolny czas poświęca na aktywne działania w Kołach i drużynach. Jest założycielką i jednocześnie opiekunem 2 kół młodzieżowych w Bydgoszczy: „Źródełko” (najmłodsze dzieci) i Harcerskie MKF przy Szczepie „Zielona Siódemka”, które skupiają łącznie 89 młodych adeptów filatelistyki. Młodzież z HMKF przygotowywała do udziału w półfinale OMKF, a jedna z jej podopiecznych

Iwona Wołczyk została uczestniczką finałów krajowych tego konkursu w Nałęczowie, Krzeszowie oraz w Chorzowie. W swoje działania filatelistyczne angażuje także dorosłych, poszerzając wokół krąg sympatyków i sponsorów tego hobby. Wykorzystując wokół siebie dorosłych filatelistów zorganizowała w bardzo krótkim czasie kilkanaście pokazów filatelistycznych w szkołach, przedszkolach i parafiach wokół Łochowa. Corocznie organizuje młodzieżowe konkursy filatelistyczne, pokazy i szkolenia młodzieży i instruktorów ZHP a także spotkania mikołajkowe w przedszkolach, na których pokazuje znaczki i opowiada o filatelistyce. Wraz z kołami młodzieżowymi uczestniczy w projektach Związku Harcerstwa Polskiego, (którego jest instruktorem w stopniu podharcmistrza) organizując warsztaty filatelistyczne na obozach harcerskich, biwakach i w szkołach. Prowadziła zajęcia z filatelistyki dla grupy młodzieży polskiej z Litwy, która w ramach corocznej wymiany zapraszana jest przez Gminę. Nawiązuje kontakty z dyrekcjami szkół i prowadzi tam lekcje tematyczne na bazie walorów pocztowych. Zaowocowało to m.in. powstaniem MKF w Białych Błotach (Okręg Toruński), którego opiekunem został pedagog, członek jej Koła PZF z Łochowa. Zainicjowała organizowanie corocznego konkursu na projekt wakacyjnej kartki harcerskiej, która ma być wręczana wszystkim, wyjeżdżającym na wakacje harcerzom, zuchom i instruktorom do wykorzystania w korespondencji z bliskimi, rodziną, kolegami i przyjaciółmi. Swoją wiedzą, działaniami i doświadczeniami w pracy z młodzieżą dzieli się na łamach „Filatelisty". W 2015 roku aktywnie włączyła się również w prace zespołu do opracowania „Podręcznika dla opiekunów Kół młodzieżowych". W uznaniu swojej pracy w 2016 roku została członkiem Głównej Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej, w której powierzono jej funkcję sekretarza. Współorganizatorka wspólnego półfinału OMKF dla Okręgu Bydgoskiego i Toruńskiego w 2017 roku. W 2021 roku powierzono jej obowiązki przewodniczącej Głównej Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej. W 2022 roku poprowadziła pierwszy finał OMKF w Iławie.

Ryszard ŚLĄSKI
(Okręg Wrocławski) /
Wnioskodawca:
Artur Marsy.

Od 2008 roku przewodniczący Okręgowej Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej. Założyciel i wieloletni opiekun 2 kół młodzieżowych. W pracy z młodzieżą, wykorzystując swoją wiedzę i doświadczenie pedagoga, wprowadził wiele innowacyjnych zmian i usprawnień organizacyjnych oraz szkoleniowych. Za wyjątkowo duże zaangażowanie i osiągnięcia w działalności młodzieżowej otrzymał liczne, znaczące wyróżnienia i nagrody jak: Medal Komisji Edukacji Narodowej, Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury, Srebrny Krzyż Zasługi i szereg innych. Jest laureatem „Prymusa" w kategorii „Zespół roku" (2009).

Andrzej SKOREK
(Okręg Koszaliński)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Koszalinie.

Działalność młodzieżową prowadzi w Klubie KSM „Przylesie" we wszystkich grupach wiekowych. Organizuje eliminacje do finału OMKF i wraz z wychowankami bierze udział w finałach ogólnopolskich Konkursu. Jest pomysłodawcą i współorganizatorem cyklu znanych w kraju wystaw „Debiuty", ukierunkowanych na popularyzację i promocję wystawiennictwa w środowisku młodzieżowym. Z jego inicjatywy, jako opiekuna młodzieżowego opracowane zostały 2 eksponaty grupowe i 10 eksponatów indywidualnych. Eksponaty te na wystawach okręgowych (pierwszy krok) otrzymały: 3 medale srebrne, 2 pozłacane i 1 duży pozłacany, na wystawach krajowych: 4 medale duże srebrne, 3 pozłacane, 2 duże pozłacane i 1 Nagrodę Specjalną, a na ogólnopolskiej medal duży pozłacany.

Andrzej STASZAK
(Okręg Wrocławski) /
Wnioskodawca:
Artur Marsy.

Przewodniczący Okręgowej Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej w okresie 2 kadencji. Opiekun 5 Młodzieżowych Kół Filatelistów w szkołach podstawowych w Oławie (4) i Chwaliborzycach (1). Dwunastokrotny organizator eliminacji Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego na szczeblu okręgowym. Jego wychowankowie 4-ktronie uczestniczyli w finale ogólnopolskim tego Konkursu. Koła pod jego opieką opracowały 2 eksponaty grupowe, a indywidualnie członkowie opracowali 9 eksponatów wystawowych.

Andrzej ŚWIDURSKI
(Okręg Wielkopolski)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Poznaniu.

Przewodniczący Okręgowej Komisji ds. Filatelistyki Młodzieżowej w okresie 2 kadencji. Od 1996 roku jest opiekunem kół młodzieżowych, najpierw w Gostyniu, a następnie (do chwili obecnej) w Borku Wielkopolskim. Pod jego kierunkiem podopieczni opracowali grupowy eksponat filatelistyczny oraz eksponaty indywidualne, które uzyskały wysokie wyróżnienia na wystawach rangi: światowej i europejskiej (medal duży srebrny, 2 medale pozłacane i 3 medale duże pozłacane + Nagroda Specjalna), ogólnopolskiej (medal duży pozłacany + Nagroda Specjalna) oraz krajowej (medal duży pozłacany z Nagrodą Specjalną). Siedmiokrotnie współorganizował eliminacje okręgowe Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego oraz przygotowywał młodzież do finału krajowego tego konkursu.

Danuta ZIĘTARA
(Okręg Koszaliński)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Koszalinie.

Zainteresowanie filatelistyką „odziedziczyła" po ojcu, Tadeuszu Ziętarze, znanym i zasłużonym działaczu oraz wystawcy filatelistycznym. Wiedzę i doświadczenie zdobywała u boku ojca, pasja i chęć kontynuowania jego dzieła trwa od lat siedemdziesiątych ub. wieku do dzisiaj. Zawód pedagoga, ze specjalnością terapia zajęciowa, ułatwia jej propagowanie i rozwijanie zainteresowania filatelistyką w środowisku młodzieży szkolnej oraz umożliwia uatrakcyjnianie hobby w powiązaniu z plastyką, muzyką i sztuką. W ocenianym okresie **założyła w 2021 roku w Siemianicach nowe MKF liczące 38 uczestników, które dzięki jej zaangażowaniu i umiejętnościom pedagogicznym aktualnie liczy 63 członków i jest największym kołem młodzieżowym w Polsce**! W 2021 roku założyła również Koło PZF dla dorosłych filatelistów „Gryf" im. Tadeusza Ziętary. Przy współpracy z władzami szkoły D. Ziętara organizuje przedstawienia, konkursy i imprezy okolicznościowe wplatając w nie zawsze akcenty filatelistyczne (pokazy lub pogadanki). Umiejętności plastyczne wykorzystuje w projektowaniu kartek i datowników okolicznościowych wydawanych przez Pocztę Polską S.A. oraz w konkursach plastycznych na projekt znaczka pocztowego. Uczestniczy aktywnie w przygotowaniach podopiecznych do Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego, zarówno w eliminacjach okręgowych, jak i do finału krajowego. W plebiscycie o Statuetkę „Osobowość Roku" zorganizowanym w 2022 roku przez Kapitułę „Dziennika Bałtyckiego" i „Głosu Pomorza" w uznaniu zasług w propagowaniu filatelistyki w środowisku młodzieżowym zajęła I miejsce w kategorii „Kultura" w skali powiatu słupskiego i III miejsce w skali województwa pomorskiego.

PUBLICYSTA ROKU

Julian AULEYTNER i **Stefan PETRIUK**
(Okręg Pomorski i Bundesarbeitsgemeinschaft Polen e.V.) / Wnioskodawca: Henryk Monkos.

Obaj od lat są uznanymi autorami kilku wydań zwartych napisanych oddzielnie, licznych publikacji w polskiej i zagranicznej prasie filatelistycznej. Dodatkowo Stefan Petriuk jest redaktorem biuletynu Klubu ArGe Polen, któremu prezesuje, a także członkiem zespołu redakcyjnego „Filatelisty". Tym razem do wyróżnienia pretenduje ich wspólne dzieło „**Polskie pocztowe wydania lokalne 1918-1919 na znaczkach Germania, Austro-Węgier i Ukrainy**" wydane w 2020 roku. Publikacja ta, licząca 373 strony, cieszyła się ogromnym zainteresowaniem szczególnie za granicą, co zmusiło autorów do wznowienia trzech nakładów książki. Była prezentowana na Niemieckiej Ogólnokrajowej Wystawie Znaczków „**NAPOSTA 2023"** w Trewirze (Trier) oraz na Światowej Wystawy Filatelistycznej **„IBRA 2023"** w Essen uzyskując odpowiednio wyróżnienia w postaci **dużego złotego** i **złotego medalu**. Wcześniej na ŚWF Londyn 2022

uzyskała wyróżnienie w postaci **medalu dużego pozłacanego**. Obaj autorzy otrzymali w 2021 roku medal „The FEPA Board congratulates" wręczony podczas XXII Walnego Zjazdu Delegatów PZF w Warszawie. Otrzymali to wyróżnienie, jako jedyni do tej pory autorzy z Polski. Polska Akademia Filatelistyki w 2022 roku przyznała im tytuł „Publikacji Roku 2021". Obaj również są 3-krotnymi laureatami medalu „Za zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych", a Julian Auleytner otrzymał w 2021 roku także „Gratulacje Kapituły Medalu", jako dodatkowe wyróżnienie. Publikacja została wydana w 2020 roku ta w pełni zasługuje na to wyjątkowe wyróżnienie.

Tadeusz GALANT
(Okręg Koszaliński)
/ Wnioskodawca:
Andrzej Skorek oraz
Przedstawicielstwo PKF
w Koszalinie.

W 1998 roku z jego inicjatywy powstało Młodzieżowe Koło Filatelistów przy Klubie Osiedlowym „Przylesie". Dla tego Koła oraz dla MKF w Klubie w „Klocku" wydał (2008 i 2013) dwa informatory młodzieżowe, w których m.in. przedstawił pracę instruktorów oraz znane w całym Związku, osiągnięcia tych Kół i ich wychowanków. Przed 22 laty zainicjował powołanie zespołu redakcyjnego „INFORMATORA" i jako przewodniczący, podjął się jego redagowania, obejmując funkcję redaktora naczelnego tego okręgowego periodyku. „INFORMATOR" ma nieprzerwanie wysoki poziom merytoryczny i edytorski, publikowane w nim materiały i artykuły krzewią wiedzę o historii poczty i filatelistyki w regionie oraz pokazują bogaty dorobek, bieżącą działalność i aktualne osiągnięcia filatelistyczne Okręgu w zakresie krzewienia kultury, publicystyki i literatury, wystawiennictwa oraz działań w środowisku młodzieżowym. Tadeusz Galant redaguje także m.in. katalogi i palmaresy organizowanych przez Okręg Koszaliński PZF wystaw filatelistycznych, w których publikuje liczne materiały i artykuły filatelistyczne. W ostatnich latach pod redakcją Tadeusza Galanta ukazało się ponad 25 numerów „INFORMATORA" i 4 kolejne katalogi okręgowych wystaw filatelistycznych. We wszystkich tych wydawnictwach ukazało się ponad 90 artykułów o tematyce historycznej i patriotycznej regionu, tematyce filatelistycznej oraz okolicznościowe teksty poświęcone świętom państwowym, ważnym rocznicom i obchodom świąt kościelnych. Wszystkie materiały poparte i udokumentowane były informacjami i walorami filatelistycznymi. Tadeusz Galant jest znany społeczności Koszalina i okolic, jako filatelistyczny publicysta w koszalińskim tygodniku „Miasto". W dotychczasowych artykułach ilustrowanych walorami filatelistycznymi przedstawił, poza historią poczty i filatelistyką tematyczną, bieżącą pracę filatelistów w regionie oraz promocyjną działalność PZF na rzecz miasta, regionu i w skali krajowej. „INFORMATOR" wyróżniony został medalem „Za zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych". W 2008 roku medal taki otrzymał również Tadeusz Galant. Po raz drugi, jako uznany w regionie publicysta został laureatem Nagrody Miasta Koszalina, otrzymał także odznakę Ministra Kultury RP „Zasłużony Działacz Kultury" oraz odznakę „Zasłużony dla Łączności". „INFORMATOR" zdobywa wysokie wyróżnienia na wystawach i konkursach filatelistycznych – dotychczas zdobył ponad 30 wyróżnień medalowych. W 2015 roku na Międzynarodowej Wystawie Filatelistycznej we Lwowie otrzymał medal pozłacany. Wysokie oceny periodyku i wyróżnienia medalowe są w dużej mierze zasługą redaktora naczelnego – Tadeusza Galanta.

Władysław Edward FIJAŁKOWSKI
(Okręg Koszaliński)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Koszalinie.

Autor kilkunastu katalogów, plakatów itp. dokumentujących okręgowe wystawy i imprezy. Stały (od 17 lat) współpracownik redakcji „Informatora Okręgu Koszalińskiego PZF". Autor 103 artykułów i większych opracowań, głównie o tematyce historii poczty i filatelistyki na Pomorzu Zachodnim. W rozwijaniu pasji badawczej, poszukiwaniu materiałów i dokumentacji związanych pracą dawnych placówek pocztowych, równolegle wspiera się działalnością miejscowego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, którego jest prezesem od 12 lat. Bazując na zgromadzonych materiałach i dokumentacji oraz pasji badawczej doprecyzował szczegółowo okresy stosowania wszystkich XIX wiecznych typów i odmian nadawczych stempli pocztowych przez pierwsze urzędy pocztowe w Szczecinie, Koszalinie i Szczecinku. Zwieńczeniem pasji, nabytej wiedzy i dociekliwości jest cenna publikacja pt. **„Poczty państwowe w Szczecinku"**. Laureat „Medalu za Zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych".

Janusz MANTERYS
(Okręg Beskidzki) /
Wnioskodawca:
Jerzy Lehmann.

Publicysta, który 3-krotnie już był nagrodzony Medalem „Za Zasługi dla Rozwoju Publikacji Filatelistycznych". Kandydat do wyróżnienia za publikację zwartą pt. **„Poczty Polowe 1918-1922"**, wydaną własnym sumptem. Publikacja (format A4, 212 stron, twarda okładka) w 10 rozdziałach obejmuje 100 pozycji opracowanych na bazie licznych, bogatych materiałów źródłowych: 106 udokumentowanych poczt polowych, ponad 2000 przesyłek pocztowych i 300 wyodrębnionych datowników i stempli, z których 220 wymagało retuszu przed oddaniem do druku. Podtytuł „Wojny o granice Polski" informuje, że publikacja nawiązuje do tematyki obchodów odzyskania niepodległości. Recenzenci stwierdzają, że publikacja w znacznym stopniu uzupełnia lukę w polskim piśmiennictwie oraz zwracają uwagę na ogrom pracy badawczej autora oraz dużą dociekliwość i sumienność włożoną w opracowanie książki.

Zdzisław MĄKA,
Adam
KIELBASA-SCHOENI,
Jerzy WALOCHA
(Okręg
Zachodniopomorski,
Szwajcaria,
Okręg Małopolski) /
Wnioskodawca:
Henryk Monkos.

Ocenie poddana jest publikacja „**Znaki nadawcze i odbiorcze używane na korespondencji w placówkach pocztowych Rzeczypospolitej Polskiej od 1944 r.**" **– Tom I A-F** zawierający 754 strony. Książka została wydana w kwietniu 2022 roku, zawiera w formie tabelarycznej informacje o stemplach używanych w placówkach pocztowych w latach 1944-1948. W książce zebrano dotychczasowe publikacje innych autorów zajmujących się przed laty tym zagadnieniem, przytoczono liczne dokumenty archiwalne, które wiele rzeczy wyjaśniają i porządkują dotychczasową wiedzę. Publikacja ta jest wynikiem wieloletnich prac badawczych autorów oraz poniekąd kontynuacją prac Stanisława Adamskiego, Stanisława Babińskiego i Mariana Kościelniaka. W sierpniu 2022 roku w Dżakarcie (Indonezja) na Światowej Wystawie Filatelistycznej pod patronatem FIP książka zdobyła **88 pkt. i medal duży pozłacany (LV)**, co jest najwyższą oceną ze wszystkich polskich eksponatów biorących udział w tej wystawie.

Witold MIKOŁAJCZYK
(Okręg Śląsko-
Dąbrowski) /
Wnioskodawca:
Romuald Jeżewski.

Jako publicsta zadebiutował książką **„Gmina Bojanowo traktem i znakami pocztowymi opisana".** Publikacja opracowana na bazie bogatej, unikatowej dokumentacji pocztowej i historii miasta Bojanów, na wysokim poziomie edytorskim okazała się bestsellerem literackim i filatelistycznym, za który nagrodzony został „Medalem za Zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych". Za swoją publikację W. Mikołajczyk uzyskał dotychczas następujące oceny i wyróżnienia: XXII OWF Poznań 2018 – **medal złoty**, ŚWF China 2019 w Wuhan – **medal duży pozłacany**, ŚWF Hunfilex 2020 – **medal złoty**, ŚWF NOTOS 2022, London 2022 i CAPEX 2022 – **medal duży pozłacany** (na każdej z nich**).** Poza tym publikacja otrzymała wyróżnienie „The FEPA Certificate for Philatelic Study and Research 2019". Książka została także wysoko oceniona w konkursie organizowanym przez Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk na najlepszą publikację o Wielkopolsce w 2018 roku.

Jerzy KUPIEC-WĘGLIŃSKI
(Klub Polonus – Chicago, USA) / Wnioskodawca: Jacek Kosmala.

Publikacja „**The History of Airmail in Poland and Its Contribution to Airmail Services of Europe (1914-1939)”** czyli **„Historia poczty lotniczej w Polsce i jej powiązania z pocztą lotniczą Europy 1914-1939”** jest wspaniałą promocją polskiej poczty lotniczej na świecie. Zawiera mnóstwo dokumentacji i pełną bibliografię dotychczasowych publikacji. Na ŚWF HELVETIA 2022 otrzymała **medal duży złoty**, a na wystawie „Chicagopex 2021” **medal duży złoty** i **Nagrodę Specjalną**. Jerzy KUPIEC-WĘGLIŃSKI został uhonorowany w 2022 roku najwyższym amerykańskim odznaczeniem tzw. „**LUFT AWARD**” za wiedzę i badania (research) oraz jest laureatem Medalu „Za zasługi dla rozwoju publikacji filatelistycznych”.

INDYWIDUALNOŚĆ ROKU

Janusz DUNST
(Okręg Pomorski) / Wnioskodawca: Andrzej Kłosiński i Henryk Monkos.

W PZF od 1982 roku. Wieloletni sekretarz Zarządu Okręgu PZF w Gdańsku. Po niespodziewanej śmierci prezesa Okręgu Pomorskiego Jerzego Białasa, każdy z proponowanych na tą funkcję działaczy odmawiał wyrażenia zgody na kandydowanie i objęcie zwolnionej funkcji. Wobec zagrożenia ustanowienia zarządu komisarycznego komplikującego i utrudniającego normalną działalność Okręgu a także zagrożenia dla cyklu wydawniczego „Filatelisty” Janusz Dunst, jako jedyny zadeklarował gotowość kandydowania w uzupełniających wyborach. W maju 2021 NWZD wybrał go jednogłośnie prezesem Zarządu Okręgu. Janusz Dunst drugą kadencję jest członkiem Prezydium Zarządu Głównego, w pierwszej pełnił z powodzeniem funkcję skarbnika a w drugiej po wyborze na stanowisko prezesa Okręgu Pomorskiego funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego. Od początku przejęcia przez Okręg Pomorski funkcji wydawcy „Filatelisty” **jednoosobowo** prowadzi kolportaż redakcyjny, na Okręgi i indywidualny wnosząc i znosząc, co miesiąc, kilkadziesiąt paczek z „Filatelistą” na II piętro w siedzibie Okręgu w Gdańsku, następnie adresując i pakując kilkadziesiąt przesyłek. Pomimo tego, że Okręg należy do najliczniejszych z uwagi na przynależność Koła Internetowego (i-KF), praca organizacyjna spoczywa wyłącznie na jego barkach. Do jego indywidualnych osiągnięć należy zaliczyć naprawę finansów Okręgu, w tym likwidację poważnych zadłużeń z lat 2020-2021 oraz strat związanych z prowadzeniem wydawnictwa „Filatelisty”, m.in. znalazł najemcę na puste pomieszczenie w budynku Okręgu i wynegocjował bardzo korzystną cenę najmu, zmniejszył koszty druku i dystrybucji „Filatelisty”. Do tego dochodzą codzienne starania o należyte prowadzenie „Domu Filatelisty”, dokończenie rozpoczętych remontów oraz prozaiczne dbanie o wywóz śmieci, terminową spłatę czynszów przez podnajemców i prowadzenie poniedziałkowych spotkań wymiennych. Działania te można podzielić **na wykonywane codziennie, tygodniowo i w cyklach miesięcznych.** W**szystkie zasługują na najwyższy szacunek, są wyrazem całkowitego poświęcenia i oddania działalności w Związku i zasługują na to szczególne wyróżnienie.**

Andrzej DUDEK
(Okręg Wielkopolski) / Wnioskodawca: Ewa Jankowiak (sekretarz Koła PZF w Gostyniu).

W PZF od 1970 roku. Od 1989 roku jest prezesem Koła PZF im. Wacława Boratyńskiego w Gostyniu. Pomysłodawca i organizator lub współorganizator pokazów i wystaw, których w okresie objętym oceną było odpowiednio 6 i 5. Uczestniczy w montażu i demontażu każdej ekspozycji, osobiście opiekuje się magazynem gablot stanowiących własność Kola. Opracowuje projekty folderów, wydawnictw i medali okolicznościowych do większości z tych imprez. Organizator wyjazdów członków Kola na ważniejsze wydarzenia i wystawy filatelistyczne w kraju i do Czech. Wspólnie z Kołem PZF w Kamiennej Górze zorganizował II, III i IV Spotkanie Filatelistów „U Michałka” w Opawie. Wystawca 3 eksponatów (3 ekranowe) na 4 wystawach krajowych. Autor artykułów w „Filateliście”, „Wielkopolskich Wiadomościach Filatelistycznych” i „Roczniku Gostyńskim”. W latach 2019-2021 był członkiem Głównego Kolegium Wystawiennictwa PZF.

Waldemar KAWIŃSKI
(Okręg Bydgoski) /
Wnioskodawca:
Adam Szuler.

W PZF od 2010 roku. Absolwent XI Studium Filatelistyki PZF. Członek Sądu Koleżeńskiego Związku w latach 2016-2021, członek Zarządu Głównego PZF w obecnej kadencji, wiceprezes Zarządu Okręgu PZF w Bydgoszczy oraz przewodniczący Okręgowej Komisji Młodzieżowej w Bydgoszczy. Pomysłodawca i prowadzący warsztaty szkoleniowo-organizacyjne dla opiekunów i członków kół młodzieżowych macierzystego Okręgu. Rzecznik prasowy Związku. Organizator i współorganizator wielu poczt specjalnych i pokazów filatelistycznych, projektant kilkuset wydawnictw m.in.: kartek pocztowych z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej (dla Poczty Polskiej), kartek okolicznościowych, folderów filatelistycznych (dla Poczty Polskiej i innych podmiotów), datowników okolicznościowych, znaczków spersonalizowanych MójZNACZEK, wydawnictw towarzyszących konferencjom PAF itp. Rzeczoznawca ds. wyceny zbiorów filatelistycznych. Posiadacz srebrnej odznaki „Za Zasługi dla Polskiej Filatelistyki". Większość z wymienionych dokonań miała miejsce w okresie podlegającym ocenie.

Bogdan PELC
(Okręg Pomorski) /
Wnioskodawca:
Marek Zbierski i
Henryk Monkos.

W okresie jednego roku zdobył **uprawnienia eksperckie w Niemieckim Związku Filatelistów (BDPh)** oraz w **Polskim Związku Filatelistów** w zakresie **„Znaki pocztowe Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego do 1915 roku.** W 2022 roku przeniósł się do niemieckiego związku ekspertów **„Verband Philatelischer Prüfer e.V."**. Jest mieszkającym na stałe w Niemczech wybitnym polskim znawcą filatelistyki okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego. Sukces osiągnięty w pracy zawodowej umożliwił mu stworzenie najpoważniejszej w świecie kolekcji polskiej filatelistyki okresu 1764-1915, która powstała z połączenia własnych zbiorów i kolekcji śp. Zbigniewa Mikulskiego oraz dużej części kolekcji Mirosława A. Bojanowicza i Włodzimierza Rachmanowa. Jest bezsprzecznie największym specjalistą w zakresie Polski Nr 1. **W 2021 roku został członkiem Zarządu Głównego PZF oraz sekretarzem w Kolegium Ekspertów PZF**. Jest członkiem wielu najpoważniejszych światowych stowarzyszeń filatelistycznych, m.in. Royal Philatelic Society London (Wielka Brytania), Rossica i Polonus (USA), ArGe Polen (Niemcy), AIJP Niemcy). Wyniki swoich badań publikuje na łamach fachowej polskiej, niemieckiej i anglojęzycznej prasy filatelistycznej. Ostatnio opublikował na łamach organu AIJP „Fakes Forgeries and Experts" opracowanie o tzw. „fałszerstwie paryskim" polskiej „jedynki". Jest prelegentem na sesjach Polskiej Akademii Filatelistyki oraz Poznańskich Sympozjów Filatelistycznych. W 2022 roku został **członkiem rzeczywistym PAF**. Mówi 5 językami. Dla Polskiego Związku Filatelistów w latach 2017-2020 opracował system i wprowadził miesięcznik „Filatelista" na platformę cyfrową. Aktualnie przygotowuje wydanie „Wikipedii" filatelistyki.

Ryszard PRANGE
(Okręg Wielkopolski)
/ Wnioskodawca:
Przedstawicielstwo PKF
w Poznaniu.

Rok 2022 rozpoczął od założenia i prowadzenia Klubu Zainteresowań PZF TEMATYK łącznie z administrowaniem grupą Klubu na Facebooku. Na szczególne wyróżnienie zasłużyła współorganizacja i prowadzenie **wirtualnych Wielkopolskich Spotkań Szkoleniowych.** Na **Światowej Wystawie Filatelistycznej „HUNFILEX 2022" w Budapeszcie** za eksponat **„Winorośl i wino – dary bogów, słońca i ziemi"** otrzymał **medal złoty** (piąty złoty medal za ten eksponat). Prowadził wykłady dla słuchaczy XIV Studium Filatelistyki PZF. W 2022 roku opublikował 39 z 450 publikacji zarejestrowanych w Bibliotece Multimedialnej prowadzonej przez i-KF. Tłumaczył i publikował artykuły autorów zagranicznych. Uczestniczył w pracach Głównego Kolegium Sędziów: organizacja wirtualnych spotkań Kolegium, zmiany regulaminów wystawienniczych, arkuszy ocen, wirtualne prelekcje szkoleniowe dla sędziów. Konsultant – opiekun przygotowywanych lub przebudowywanych eksponatów tematycznych a także atestacji eksponatów. Pełnił funkcję komisarza krajowego na wystawach: światowych „London 22" i „Hunfilex 22" oraz europejskiej „Liberec 22". Był członkiem jury Wirtualnej Wystawy Filatelistycznej w Tarnowie. Na Walnym

Zebraniu Delegatów Okręgu w 2021 roku wybrany został na prezesa Zarządu Okręgu Wielkopolskiego, najaktywniejszego w PZF. Współorganizator pierwszej Specjalizowanej Wirtualnej Wystawy Filatelistycznej „Poznań 2021". Po XXII Walnym Zjeździe Delegatów PZF w Warszawie w 2021 roku objął funkcję przewodniczącego Komisji Tematycznej PZF oraz został delegowany do Komisji Tematycznej FIP. Na co dzień prowadzi biuro Zarządu Okręgu Wielkopolskiego PZF.

Adam SZULER
(Okręg Śląsko-Dąbrowski) /
Wnioskodawca:
Przemysław Drzewiecki.

W 2011 roku po przeprowadzce na Dolny Śląsk, zostaje wybrany na **prezesa Koła PZF Nr 36 w Oleśnicy**, tam zakłada Klub Zainteresowań PZF „Olesnicoviana", reaktywuje filatelistykę młodzieżową i obejmuje opieką MKF Nr 4 „Ząbkomierz". Działa też, pełniąc funkcję sekretarza w KZ PZF „Kolejnictwo" im. Ernesta A. Malinowskiego. Od 2017 roku zwiększa znacząco swoją aktywność i zaangażowanie na rzecz Związku i zostaje **przewodniczącym Komisji Historii Ruchu Filatelistycznego**, a później także **członkiem Głównego Kolegium Wystawiennictwa**. Na Walnym Zjeździe Delegatów PZF w 2021 roku zostaje **członkiem Zarządu Głównego PZF**. W styczniu 2022 roku obejmuje stanowisko **redaktora naczelnego „Filatelisty"**, obniża koszty wydawnictwa znajdując nową drukarnię oraz pozyskuje nowych współpracowników, a „Filatelista" na wystawach światowych i europejskich zdobył już kilka **medali pozłacanych**. W tym samym roku zostaje także **redaktorem kwartalnika „Filatelista Kaliski".** W 2022 roku jest jednym z założycieli i **prezesem Koła Internetowego PZF** działającego przy Okręgu Śląsko-Dąbrowskim, liczącego 35 członków, a przy Oddziale Katowice zakłada MKF „Ząbkomierz II". Zorganizował także 3 przewozy specjalne poczty. W 2022 roku współpracując z Okręgami w Kaliszu, Krakowie, Kielcach, Olsztynie i Wrocławiu zaprojektował kilkadziesiąt datowników i kartek okolicznościowych dokumentujących organizowane tam wystawy i ważniejsze wydarzenia filatelistyczne. Wraz z Główną Komisją ds. Filatelistyki Młodzieżowej współorganizował VI Ogólnopolski Konkurs Plastyczny na projekt znaczka pocztowego pt. „Jak w bajce Marii Konopnickiej". Jest autorem publikacji „Okolicznościowe podlepki pod nalepki polecenia z kodem kreskowym (2006-2012)", którą zaprezentował m.in. na GWZ „OBRIA 2022" i EWF „Liberec 2022".

Jacek WIERZBICKI
(Okręg Wielkopolski) /
Wnioskodawca:
Ryszard Prange.

W PZF od 2010 roku. Wiceprezes Zarządu Wielkopolskiego Okręgu PZF. Przewodniczący Sądu Koleżeńskiego Związku. Administrator strony internetowej Okręgu. Brał aktywny udział w Komitecie Organizacyjnym pierwszej Specjalizowanej Wirtualnej Wystawy Filatelistycznej „Poznań 2021", w tym m.in. stworzenie platformy do wirtualnej prezentacji eksponatów i wystawienie eksponatu „**Epoka Kamienia w Europie. Narodziny sztuki**", za który otrzymał **medal złoty**. Autor artykułów tematycznych w biuletynach klubowych i Wielkopolskich Wiadomościach Filatelistycznych oraz katalogach wystaw.

ZESPÓŁ ROKU – NAGRODA ZESPOŁOWA

Komitet Organizacyjny Finału 60. OMKF w Iławie
(O/Warmińsko-Mazurski) /
Wnioskodawca:
Henryk Monkos.

W 2021 roku na spotkaniu prezesów Okręgów PZF miała zapaść decyzja gdzie odbędzie się kolejny finał 60. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego. Ponieważ nikt z prezesów Okręgów nie zgłosił chęci zorganizowania tej imprezy, po kilkunastu minutach spontanicznie zabrał głos prezes Zarządu Okręgu Warmińsko-Mazurskiego Roman Przybyła, który zaproponował, że skoro nie ma chętnych, to on podejmuje się (po raz trzeci) organizacji tego finału w Iławie. Powiedział wówczas, że Okręg nie ma pieniędzy, aby mógł sfinansować tą imprezę, ale podejmuje się w porozumieniu z Zarządem Głównym PZF oraz Główną Komisją ds. Filatelistyki Młodzieżowej załatwić wszystkie sprawy organizacyjne niezbędne do przeprowadzenia finału. Tak powstał pomysł organizacji 60. Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego pod hasłem „**Iława w krainie Warmii i Mazur**". Pierwotnie zaproponował zlokalizowanie konkursu w Internacie Zespołu Szkół im. Bohaterów Września 1939 r., ale po ogłoszeniu tej decyzji Okręgi zgłosiły bardzo mało uczestników (prawdopodobnie ze względu na słabe warunki mieszkalne). Wobec małej liczby zgłoszeń

(ok. 60 uczestników wraz z opiekunami) postanowiono przenieść finał do **Hotelu Stary Tartak,** który (gościł już uczestników **XXI Walnego Zjazdu Delegatów PZF)** zaproponował dobre warunki cenowe. Zmiana ta spowodowała dużo większe zainteresowanie i liczba uczestników przekroczyła 80 osób. Finał konkursu miał wiele atrakcji: rejs statkiem po Kanale Ostródzko-Elbląskim, zwiedzanie muzeum pierwszego Noblisty z dziedziny medycyny – E. A. Behringa w Ławicach k/Iławy, spacer po Iławie z przewodnikiem, darmowe wejścia (po kolacji) na kryte kąpielisko, tradycyjne lody prezesa i taneczne spotkanie integracyjne. Ponadto czynne było stoisko Poczty Polskiej, na którym można było nabyć kartkę okolicznościową i uzyskać odcisk datownika okolicznościowego upamiętniającego finał. Podczas imprezy rozstrzygnięto także konkurs plastyczny na projekt znaczka pocztowego związanego z tematem konkursu. Finał rozegrano w trzech grupach wiekowych: I grupa – szkoły podstawowe klasy I-IV, II grupa – szkoły podstawowe klasy VI-VIII i III grupa – szkoły ponadpodstawowe. Z pomocą Zarządu Głównego PZF oraz przewodniczącej GKdsFM pozyskano 10 sponsorów. Po raz pierwszy laureaci trzech pierwszych miejsc w każdej grupie wiekowej otrzymało od firmy Dawtona S.A. bony towarowe, odpowiednio na kwotę 700 zł, 500 zł i 300 zł z dowozem zamówionego towaru do domu. Finaliści otrzymali również nagrody rzeczowe (m.in. tablety) ufundowane przez ZGPZF. Ponadto wszyscy uczestnicy i opiekunowie oraz zaproszeni goście otrzymali upominki od sponsorów. **Skład zespołu: Roman Przybyła.**

Klub Zainteresowań PZF „TEMATYK”
(O/Wielkopolski) / Wnioskodawca: Przedstawicielstwo PKF w Poznaniu.

Klub Zainteresowań PZF
TEMATYK

Klub powstał w grudniu 2020 roku, a już po 2 miesiącach liczył 84 członków i 5 sympatyków wspierających finansowo jego działalność. Ma zasięg ogólnokrajowy. Inicjatorem powołania Klubu i jego prezesem jest Ryszard Prange, znany w kraju i poza granicami, wysokiej klasy, utytułowany wystawca. Klub wydaje dla członków (w ramach składki) 56 stronicowy periodyk „TEMATYK” (kredowy papier, pełny kolor). Do tej pory ukazało się już 12 biuletynów. W okresie pandemii, celem utrzymania kontaktu z członkami i kontynuowania działalności Klub zainicjował kontakty drogą elektroniczną oraz zrealizował pomysł pokazów i wystaw wirtualnych. Klub utrzymuje stały kontakt z członkami organizując wyjazdowe spotkania przy okazji dużych imprez filatelistycznych, cykliczne szkolenia za pośrednictwem Internetu oraz za pośrednictwem Facebooka. TEMATYK skutecznie konkuruje z działającym w tym samym Okręgu Klubem „Tematica”, co w rezultacie dobrze służy obu Klubom w dążeniu do wysokiego poziomu działalności. **Skład zespołu: Leszek Bednarek, Andrzej Jarzynkowski, Ryszard Prange i Mieczysław Rożek.**

Ogólnopolski Klub Zainteresowań PZF „Kolejnictwo” im. Ernesta A. Malinowskiego
(Okręg Bydgoski) / Wnioskodawca: Adam Szuler.

OGÓLNOPOLSKI
KLUB ZAINTERESOWAŃ
PZF
KOLEJNICTWO
im.Ernesta Adama Malinowskiego

Ogólnopolski Klub Zainteresowań PZF „Kolejnictwo” im. Ernesta A. Malinowskiego działa od ponad 37 lat (został założony 1985 roku). Zrzesza około 100 członków zarówno z kraju jak i zagranicy. W 2018 roku Klub uzyskał nominację do statuetki „Prymus” w kategorii „Najlepszy zespół roku”. Niestety w 2021 roku odszedł od nas nieodżałowany wieloletni prezes Krystian Żurawski z Chełmży i nie doczekał w pełni zasłużonej dla Klubu statuetki „Prymusa”. Aktualnie, od niespełna dwóch lat prezesem jest Piotr Topolski z Warszawy. Na tle innych klubów zainteresowań działających w strukturach PZF „kolejarze” wyróżniają się wysoką aktywnością członków i różnorodnością form działania. OKZ „Kolejnictwo” był organizatorem XVII Wrocławskiej Krajowej Wystawy Kolekcjonerskiej oraz Poczty Kolejowej z okazji 10-lecia Szybkiej Kolei Miejskiej w Warszawie. Co roku organizowane są kolejne ogólnopolskie spotkania członków. W tym roku już po raz 78 członkowie spotkali się w Łodzi w gościnnych progach odnowionego dworca kolejowego Łódź Kaliska. Organizowane corocznie 2 spotkania odbywają się zwykle przy okazji wystaw, znaczących rocznic bądź wydarzeń związanych z kolejnictwem czy też tramwajami. Ostatnio wydano także kolejne 3 numery klubowego kwartalnika „Aktualności” oraz wydanie podsumowujące wszystkie wydarzenia 2021 roku w postaci rocznika „Przegląd Roczny 2021”. Członkowie Klubu są także aktywnymi wystawcami w klasie tematycznej oraz inicjatorami wydawnictw filatelistycznych związanych z transportem szynowym jak m.in. datowniki i kartki okolicznościowe. **Skład zespołu: Piotr Topolski i Adam Szuler.**

Komitet Organizacyjny Specjalizowanej Wirtualnej Wystawy Filatelistycznej „Poznań 2021” (Okręg Wielkopolski) / Wnioskodawca: Przedstawicielstwo PKF w Poznaniu.

Była to pierwsza w Polsce wirtualna wystawa filatelistyczna. Zaletami takiej wystawy było zwiększenie czasu przeznaczonego na pracę sądu konkursowego przez stworzenie warunków do komfortowej pracy jurorów i możliwość wyartykułowania przez nich dokładnych uwag i wskazówek pod adresem wystawców. Była to pierwsza wystawa w Polsce, po której wszyscy wystawcy otrzymali bardzo szczegółowe (nieraz wielostronicowe) opracowania z uwagami sędziów. Umieszczenie eksponatów na stronie internetowej Okręgu Wielkopolskiego PZF dało po raz pierwszy możliwość prezentacji eksponatów w czasie wystawy szerokiej publiczności w całym kraju. Eksponaty te cały czas można oglądać na tej stronie pod adresem ***http://www.pzfpoznan.pl/wystawa/eksponaty***. Aby podkreślić jej wirtualny charakter w materiałach (katalog i palmares) oraz pamiątkach dla wystawców (kartka okolicznościowa) zastosowano kody QR, kierujące na stronę internetową wystawy. **Skład zespołu: Maciej Kandulski, Ryszard Prange, Józef Kopeć, Mieczysław Rożek, Jacek Wierzbicki i Marek Zbierski.**

Komitet Organizacyjny Wystawy Filatelistycznej „OŁAWA 2019” (Okręg Wrocławski) / Wnioskodawca: Zdzisław Sacha i Henryk Monkos.

Zespół zgłoszony do wyróżnienia „Prymus” podjął się w 2019 roku przygotowania i udanie zorganizował – w konkursowym współzawodnictwie – **pierwszą w Polsce wystawę w klasie otwartej (KO)**, która stała się pełnoprawną klasą konkursową właśnie od 2019 roku. Nowatorskie przedsięwzięcie wymagało wyjątkowego wysiłku i zaangażowania Zespołu w solidne przygotowanie zadania. Zespól zorganizował w Oławie dwa spotkania szkoleniowe o zasięgu ogólnopolskim, angażując do ich prowadzenia wybitnych polskich tematyków. Przy współpracy z Głównym Kolegium Sędziów opracowano pierwsze materiały do oceny eksponatów i karty sędziowskie. Zorganizowano także szkolenie dla jurorów pierwszej wystawy. Sukcesem okazało się pozyskanie – po raz pierwszy – 18 eksponatów od 14 wystawców z Polski. Zespół zachęcony powodzeniem tej wystawy zorganizował w okresie pandemii **II Specjalistyczną Wirtualną Wystawę Filatelistyczną „OPEN-Oława 2021”,** tym razem z udziałem wystawców z zagranicy. Z inicjatywy Zespołu wprowadzona została **po raz pierwszy klasa widokówek (KW) i promowana była klasa promocyjna (KP)**. Ten sam Zespół w kolejnym roku zorganizował następną wystawę – **Krajową Wystawę Filatelistyczną „Transport – OPEN – Oława 2022”**. Taka aktywność (trzy duże imprezy filatelistyczne niemal rok po roku 2019, 2021 i 2022) zasługuje na to wyjątkowe wyróżnienie. **Skład zespołu: Zdzisław Sacha, Andrzej Staszak, Jan Ciętak i Kazimierz Pirożek.**

PRYMUS JUNIOR

Szymon KRAWIEC (Okręg Wielkopolski) / Wnioskodawca: Przedstawicielstwo PKF w Poznaniu.

Uczestnik finałów Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego na szczeblu okręgowym oraz ogólnopolskim. Jest wystawcą. Swój autorski eksponat **„Polska i Polacy w czasie II wojny światowej 1939-1945”** w ocenianym okresie wystawiał na: 2 wystawach rangi światowej i europejskiej, 2 wystawach ogólnopolskich i 2 wystawach krajowych uzyskując identyczne wyróżnienia w postaci 3 x Nagrody Specjalnej i **3 x medalu dużego pozłacanego**. Promuje filatelistykę na terenie szkoły i miasta, za co nagrodzony został stypendium przez burmistrza m. Gostyń. Za działalność filatelistyczną otrzymał Złotą Młodzieżową Odznaką Honorową.

Mateusz MARSY (Okręg Wrocławski) / Wnioskodawca: Artur Marsy.

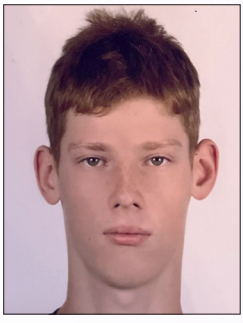
Jest młodzieżowym członkiem PZF od 2010 roku. Wielokrotny uczestnik OMKF – 9 razy na szczeblu okręgowym i 6 razy w finale ogólnopolskim, w którym zajął (w swojej grupie wiekowej): 2 x I miejsce,

2 x II miejsce i 1 x III miejsce. Laureat konkursu „zDolny Ślązaczek". Za zwycięstwo w tym konkursie oraz za I miejsce w 54. OMKF otrzymał stypendium prezydenta m. Wrocławia. Jest wystawcą dwóch eksponatów: **„Spacerkiem po Europejskiej Stolicy Kultury"** i **„Na śniegu i lodzie"**, które wystawiał dwukrotnie na wystawach okręgowych (**medal duży srebrny** i **medal pozłacany**) oraz siedmiokrotnie na wystawach okręgowych III stopnia z wyróżnieniami od **medalu dużego srebrnego** do **medalu dużego pozłacanego** i **Nagrody Specjalnej**. Wyróżniony Złotą Młodzieżową Odznaką Honorową.

Jakub MARUSARZ
(Okręg Małopolski) /
Wnioskodawca:
Marian Kazieczko i
Jolanta Stolarczyk.

Swoją filatelistyczną przygodę rozpoczął jako uczeń II klasy. Od 2016 roku należy do Młodzieżowego Koła Filatelistów działającego przy Szkole Podstawowej w Bańskiej Niżnej. Bardzo aktywnie uczestniczy w spotkaniach Koła i każdego roku brał udział w półfinałach Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego. W 2022 roku **zajął 1 miejsce** w półfinale i reprezentował Małopolskę w 60. OMKF „Iława w krainie Warmii i Mazur", w którym **zajął 1 miejsce** w swojej kategorii wiekowej. Zbudował także eksponat „**Serce Podhala – moja mała Ojczyzna"** oraz jest autorem dwóch prezentacji multimedialnych (edukacyjnej oraz promocyjnej), które są wykorzystywane na zajęciach Koła.

Hubert NALEPA
(Okręg Wrocławski) /
Wnioskodawca:
Antoni Krechowiec.

Od początku uczestnictwa w zajęciach MKF Nr 10 w Głogowie (w roku szkolnym 2015/2016) systematycznie na nie przychodził. Był zainteresowany pracą MKF oraz poznawaniem wiadomości i pojęć filatelistycznych. Swój pierwszy udział w 54. OMKF na szczeblu Okręgu Wrocławskiego zakończył na X miejscu. W roku szkolnym 2016/2017 startując w 55. OMKF w swojej grupie w Okręgu zajął I miejsce, a w Chorzowie w finale uplasował się na VI miejscu. W roku szkolnym 2017/2018, 2018/2019 i 2021/2022 w OMKF na szczeblu okręgowym oraz w finałach ogólnopolskich 3-krotnie zajmował I miejsca. Jest wystawcą. Za eksponat **„Na Dolnym Śląsku"** na wystawie okręgowej III stopnia otrzymał **medal duży srebrny**. Wyróżniony Młodzieżową Złotą Odznaką Honorową. Obecnie jest uczniem Zespołu Szkół Politechnicznych na kierunku technik mechanik. Koleżeński i uczynny dla kolegów, pomocny w pracach MKF.

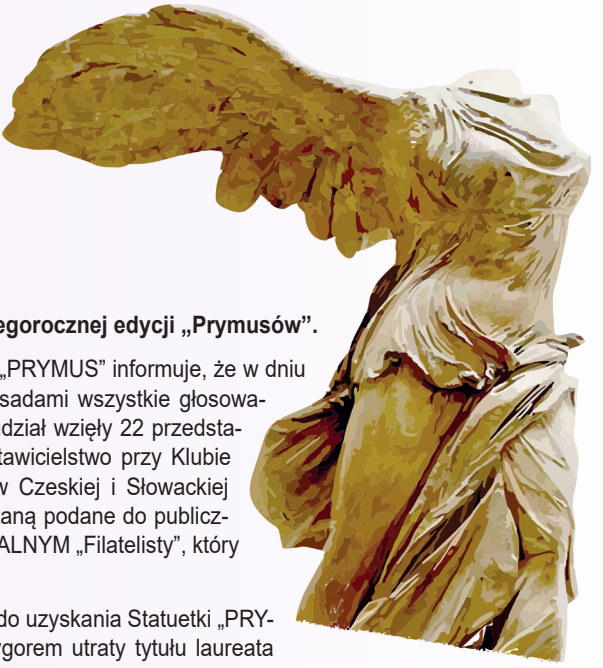

Alicja ŻUKOWSKA
(Okręg Małopolski) /
Wnioskodawca:
Marian Kazieczko i
Jolanta Stolarczyk.

Członkini Młodzieżowego Koła Filatelistów w Bańskiej Wyżnej od 2013 roku. Wielokrotnie brała udział w finałach Ogólnopolskiego Młodzieżowego Konkursu Filatelistycznego, zajmując: w 2017 roku I miejsce w 55. OMKF pt. „Górny Śląsk – to nie tylko przemysł", w 2018 roku III miejsce w 56. OMKF pt. „Turystyka przemysłowa Górnego Śląska", w 2019 roku V miejsce w 57. OMKF pt. „Od unii lubelskiej do Unii Europejskiej" i w 2022 roku II miejsce w 60. OMKF pt. „Iława w krainie Warmii i Mazur". Wyróżniona Brązową i Srebrną Młodzieżową Odznaką Honorową. Posiada dwa eksponaty filatelistyczne pt. **„Małopolska – kraina z orłem w herbie**" i „**Na tropie kultury polskiej i Polaków**", które były wystawiane zarówno lokalnie, jak i brały udział w okręgowych wystawach filatelistycznych. Eksponat „Małopolska – kraina z orłem w herbie" został wyróżniony medalem pozłacanym na Młodzieżowej Okręgowej Wystawie Filatelistycznej „Szkoła – hobby – dom" Tarnów 2016. Natomiast eksponat „Na tropie kultury polskiej i Polaków" otrzymał dyplom w randze medalu brązowego na Okręgowej Wystawie Filatelistycznej „Oława 2015". Dodatkowo jej dwa autorskie projekty znaczka pocztowego zostały wyróżnione w konkursie plastycznym i zostały wydane w formie MojegoZNACZKA w 2018 i 2022 roku.

KOMUNIKAT NR 3/2023

Zarządu Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „PRYMUS”

Listy osób nominowanych do wyróżnienia w tegorocznej edycji „Prymusów”.

Zarząd Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „PRYMUS” informuje, że w dniu 20 sierpnia 2023 r. zgodnie z ustanowionymi zasadami wszystkie głosowania zakończyły się w terminie. W głosowaniach udział wzięły 22 przedstawicielstwa PKF z 23. Nie wzięło udziału Przedstawicielstwo przy Klubie Kolekcjonerów polskich znaczków pocztowych w Czeskiej i Słowackiej Republice. Wyniki te oraz za lata 2019-2022 zostaną podane do publicznej wiadomości w bezpłatnym ZESZYCIE SPECJALNYM „Filatelisty”, który ukaże się we wrześniu oraz na stronie ZGPZF.

Przypominamy, że wszystkie osoby nominowane do uzyskania Statuetki „PRYMUS” zobowiązane są do udziału w Gali pod rygorem utraty tytułu laureata Statuetki.

Uroczysta XIX Gala odbędzie się w dniu 23 września 2023 r. w Hotelu „Adria” w Rudzie Śląskiej przy ul. Wolności 1 i rozpocznie się o godz. 12:00. Stanowić ona będzie najważniejszą imprezę towarzyszącą XXIII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej „RUDA ŚLĄSKA 2023” organizowanej z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika oraz 35-lecia Oddziału Polskiego Związku Filatelistów w Rudzie Śląskiej.

Czynne będzie stoisko Poczty Polskiej, na którym będzie do kupienia jubileuszowa kartka pocztowa z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej oraz stosowany będzie datownik okolicznościowy z okazji 25-lecia powołania Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „PRYMUS” przy Okręgu Śląsko – Dąbrowskim PZF w Katowicach.

W godzinach 10:00 – 11:30 czynne będzie również stoisko Polskiego Związku Filatelistów, na którym do kupienia będzie wydanie specjalne w okolicznościowym folderze w postaci niezębkowanego arkusika znaczka wystawowego.

XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna Ruda Śląska 2023

Prezes
Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „Prymus”

Henryk Monkos

Warszawa, dnia 21.08.2023 r.

FUNDACJA KGHM POLSKA MIEDŹ
Poczta Polska
Dawtona
Urząd Miasta w Rudzie Śląskiej

KANDYDACI NOMINOWANI DO OTRZYMANIA STATUETKI „PRYMUS”

za 2018 rok			Okręg macierzysty nominowanego
Za całokształt działań na rzecz polskiej filatelistyki	1.	Janusz Adamczyk	O/Małopolski
	2.	Andrzej Skorek	O/Koszaliński
	3.	Stanisław Andrzej Walisch	O/Łódzki
Najlepszy wystawca / eksponat roku	1.	Wiesław Dobrowolski	O/Łódzki
	2.	Ryszard Prange	O/Wielkopolski
	3.	Krzysztof Trawiński	O/Warszawski
Za szczególne osiągnięcia w pracy z młodzieżą	1.	Grażyna Błażejak	O/Bydgoski
	2.	Ryszard Kuśmiderski	O/Lubelski
	3.	Jolanta Stolarczyk	O/Małopolski
Publicysta lub wydawca roku	1.	Janusz Manterys	O/Beskidzki
	2.	Witold Mikołajczyk	O/Śląsko-Dąbrowski
	3.	Hans Vogels	O/Pomorski
W pozostałych kategoriach brak wymaganej liczby zgłoszeń kandydatów			

za 2019 rok			Okręg macierzysty nominowanego
Za całokształt działań na rzecz polskiej filatelistyki	1.	Andrzej Kłosiński	O/Pomorski
	2.	Andrzej Nowak	O/Śląsko-Dąbrowski
	3.	Andrzej Skorek	O/Koszaliński
Najlepszy wystawca / eksponat roku	1.	Wiesław Dobrowolski	O/Łódzki
	2.	Mieczysław Rożek	O/Wielkopolski
	3.	Krzysztof Trawiński	O/Warszawski
Za szczególne osiągnięcia w pracy z młodzieżą	1.	Grażyna Błażejak	O/Bydgoski
	2.	Jolanta Stolarczyk	O/Małopolski
	3.	Jan Swadźba	O/Śląsko-Dąbrowski
Publicysta lub wydawca roku	1.	Sławomir Chabros	O/Koszaliński
	2.	Tadeusz Galant	O/Koszaliński
	3.	Stefan Jakucewicz	O/Warszawski
W pozostałych kategoriach brak wymaganej liczby zgłoszeń kandydatów			

za 2021 rok			Okręg macierzysty nominowanego
Za całokształt działań na rzecz polskiej filatelistyki	1.	Edward Jankowski	O/Warszawski
	2.	Romuald Jeżewski	O/Śląsko-Dąbrowski
	3.	Roman Przybyła	O/Koszaliński
Najlepszy wystawca / eksponat roku	1.	Andrzej Skorek	O/Koszaliński
	2.	Jolanta Stolarczyk	O/Małopolski
	3.	Ryszard Śląski	O/Wrocławski
Za szczególne osiągnięcia w pracy z młodzieżą	1.	Władysław Fijałkowski	O/Koszaliński
	2.	Tadeusz Galant	O/Koszaliński
	3.	Michael Lenke	ArGe Polen
Publicysta lub wydawca roku	1.	Andrzej Dudek	O/Wielkopolski
	2.	Waldemar Kawiński	O/Bydgoski
	3.	Józef Kuczborski	O/Śląsko-Dąbrowski
W pozostałych kategoriach brak wymaganej liczby zgłoszeń kandydatów			

za 2022 rok			Okręg macierzysty nominowanego
Za całokształt działań na rzecz polskiej filatelistyki	1.	Andrzej Kłosiński	O/Pomorski
	2.	Henryk Monkos	O/Śląsko-Dąbrowski
	3.	Marian Wawrzynkowski	O/Koszaliński
Najlepszy wystawca / eksponat roku	1.	Wiesław Dobrowolski	O/Łódzki
	2.	Jacek Kosmala	O/Warszawski
	3.	Mieczysław Rożek	O/Wielkopolski
Za szczególne osiągnięcia w pracy z młodzieżą	1.	Grażyna Błażejak	O/Bydgoski
	2.	Andrzej Skorek	O/Koszaliński
	3.	Andrzej Świdurski	O/Wielkopolski
Publicysta lub wydawca roku	1.	Julian Auleytner i Stefan Petriuk	O/Pomorski i ArGe Pole
	2.	Janusz Manterys	O/Beskidzki
	3.	Jerzy Kupiec-Węgliński	Klub POLONUS
Indywidualność roku	1.	Janusz Dunst	O/Pomorski
	2.	Ryszard Prange	O/Wielkopolski
	3.	Adam Szuler	O/Śląsko-Dąbrowski
Najlepszy zespół roku	1.	KO 60. Finału OMKF w Iławie	O/Warmińsko-Mazurski
	2.	KOW „Oława 2019”	O/Wrocławski
	3.	KZ TEMATYK	O/Wielkopolski
Prymus – Junior	1.	Szymon Krawiec	O/Wielkopolski
	2.	Mateusz Marsy	O/Wrocławski
	3.	Alicja Żukowska	O/Małopolski

ZOSTAŃ CZŁONKIEM
POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW

Będąc członkiem PZF można:

– brać udział w spotkaniach wymiennych i wystawach,
– należeć do klubów zainteresowań zajmujących się poszczególnymi działami zbieractwa filatelistycznego,
– zamówić pełny abonament filatelistyczny (wraz z wydawnictwami specjalnymi),
– uzyskać fachową literaturę filatelistyczną,
– uzyskać fachowe porady jak przygotować eksponat filatelistyczny na wystawę,
– korzystać z katalogów i porad w rozpoznawaniu znaczków i ich wycenie,
– korzystać z opinii ekspertów filatelistycznych,
– zamieścić bezpłatne ogłoszenie w „Filateliście”,
– pogłębiać wiedzę filatelistyczną na Studium Filatelistyki PZF,
– zostać rzeczoznawcą i ekspertem filatelistycznym,
– w perspektywie zostać członkiem Polskiej Akademii Filatelistyki.

Deklaracja wstąpienia do Polskiego Związku Filatelistów

Tak, ja również chciałbym w przyszłości:

- korzystać ze świadczeń Polskiego Związku Filatelistów, najbardziej znanego fachowego Stowarzyszenia kolekcjonerów znaczków pocztowych w Polsce,
- mieć czynne i bierne prawo wyborcze, móc się realizować jako wystawca, sędzia oraz ekspert filatelistyczny,
- prenumerować miesięcznik „Filatelista", fachowe czasopismo dla kolekcjonerów znaczków pocztowych,
- korzystać z dodatkowych udogodnień i przywilejów przynależnych członkom PZF, bezpłatnych krótkich ogłoszeń w „Filateliście" i na portalu internetowym.

(prosimy wypełnić tabelkę)

Nazwisko i imię			jednorazowo		w 2 ratach
Data urodzenia		(wybrany wariant zaznacz „X")			
Ulica i nr domu					
Kod pocztowy i miejscowość		Wpłatę składki należy dokonać na niżej podane konto			
Kraj* - jeżeli inny niż Polska		Bank	**Millennium S.A.**		
E-mail		Nr konta	63116022020000000027169855		
Telefon*		Kwota zł			

Wybieram formę wpłacenia składki

*dane dobrowolne

Od 2020 r. roczna składka członkowska płatna z góry wynosi 100 zł i może być rozłożona na dwie równe raty po 50 zł.

Składając niniejszą deklarację zobowiązuję się do przestrzegania Statutu PZF, zamieszczonego na stronie internetowej Związku www.zgpzf.pl

Deklarację prosimy przesłać na adres: **Polski Związek Filatelistów; al. Wilanowska 115 lok. 41; 02-765 Warszawa**; bądź internetowo na adres: **zgpzf@wp.pl** i po dokonaniu wpłaty staje się Pani/Pan członkiem Polskiego Związku Filatelistów.

Chcę należeć, do (wstaw znak „ **X** " w odpowiednie pole):

	Okręgu w:	Oddziału w:		Koła w:	
	Koła internetowego **i-kF** przy O/Pomorskim		Koła internetowego **KI** przy O/Śląsko-Dąbrowskim		

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) przez POLSKI ZWIĄZEK FILATELISTÓW, (administrator danych), i oświadczam, iż podanie przeze mnie danych osobowych jest dobrowolne. Oświadczam, że zostałam(em) poinformowana(y) o przysługującym mi prawie dostępu do treści moich danych osobowych oraz ich poprawiania oraz żądania ich usunięcia, jak również prawie do wycofania zgody w każdym czasie. Moje dane będą przetwarzane w celach administracyjnych oraz informacyjnych, związanych z działalnością organizacyjną PZF oraz propagowaniem filatelistyki.
Wyrażam zgodę na otrzymywanie drogą elektroniczną informacji organizacyjnych dotyczących członkostwa oraz działalności Związku. Zobowiązuję się do niezwłocznego informowania zarządu Koła o każdej zmianie danych zawartych w tabeli powyżej.

Więcej informacji na stronach: www.zgpzf.pl.

.....
podpis

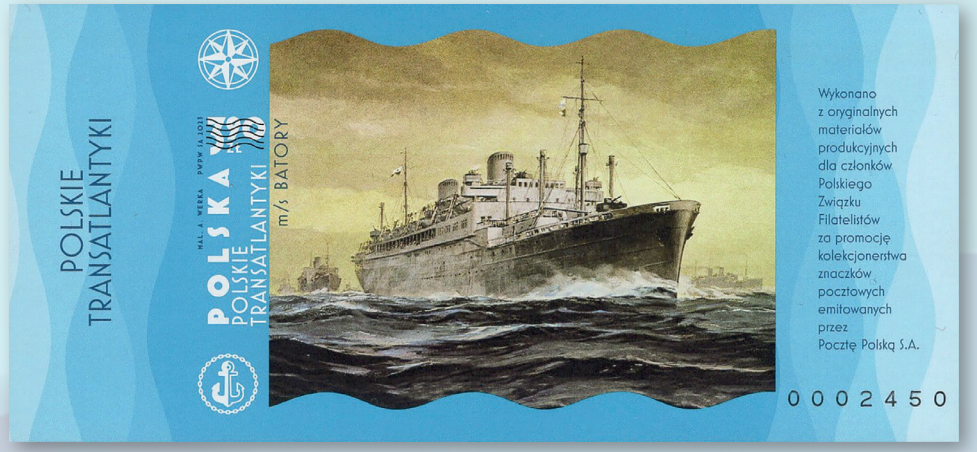
Miejscowość, dnia .....

Po podpisaniu zeskanuj lub zrób zdjęcie i wyślij do Biura ZG PZF jako załącznik

NOWODRUK

Polskie transatlantyki”
(m/s BATORY)

możesz zamówić w swoim Kole lub Oddziale/Okręgu
albo nabyć na stoisku
Polskiego Związku Filatelistów
na XXIII Ogólnopolskiej Wystawie Filatelistycznej
„RUDA ŚLĄSKA 2023”

RZECZOZNAWCY POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW

(stan na 23.08.2023 roku)

L.P.	NUMER UPRAWNIEŃ	IMIĘ I NAZWISKO OKRĘG PZF	MIASTO	DANE KONTAKTOWE	ZAKRES UPRAWNIEŃ
1.	1/08	Przemysław DRZEWIECKI O. Bydgoski	Bydgoszcz	tel.: +48 (52) 34-02-828 e-mail: pdrzew@onet.pl	Polska
2.	2/08	Kazimierz KRASIŃSKI O. Bydgoski	Włocławek	e-mail: krasinski55@wp.pl	Polska od 1944 r.
3.	3/08	Waldemar P. WIĘCŁAW O. Pomorski	Łódź	tel:. +48 504-069-504 e-mail: waldemarwieclaw@wp.pl	Polska
4.	4/08	Andrzej KŁOSIŃSKI O. Pomorski	Sopot	tel.: +48 509-799-444 e-mail: a.klosinski@upcpoczta.pl	Poczty lotnicze
5.	8/08	Antoni LEWANDOWSKI O. Śląsko-Dąbrowski	Chorzów	tel.: +48 501-760-457 e-mail: lewant@o2.pl	
6.	12/08	Jerzy Andrzej SKOREK O. Koszaliński	Koszalin	e-mail: skorek_a@poczta.onet.pl	Polska
7.	13/08	Marian WAWRZYNKOWSKI O. Koszaliński	Białogard	tel.: + 48 601-719-220 e-mail: marian.wawrz@wp.pl	Polska
8.	23/08	Zygmunt KAŁUŻA O. Rzeszowski	Rzeszów	e-mail: zygmuntk6@wp.pl	
9.	38/09	Stanisław MITKOWSKI O. Małopolski	Kraków	e-mail: staszek44@poczta.onet.pl	
10.	40/09	Janusz BERBEKA O. Pomorski (IKF)	Poznań	e-mail: polak49@post.pl skr. poczt. 100, 61-890 Poznań 1	Polska
11.	41/09	Andrzej RADOMSKI O. Wielkopolski	Opole	tel.: +48 602-789-152 e-mail: a.radomski35@wp.pl	
12.	46/09	Ryszard KUŚMIDERSKI O. Lubelski	Lublin	tel.: +48 691-888-562 e-mail: ryszardkusmiderski@o2.pl	
13.	50/10	Roman PRZYBYŁA O. Warmińsko-Mazurski	Iława	tel.: +48 501-970-828 e-mail: rprzybyla@poczta.onet.pl	Europa
14.	55/12	Zdzisław MĄKA O. Zachodniopomorski	Szczecin	tel.: +48 501-712-300 e-mail: zmaka@op.pl	
15.	54/13	Marcin WYSOCKI O. Koszaliński	Suchy Las (Poznań)	tel.: +48 508-034-510 e-mail: marcin.b.wysocki@gmail.com	

16.	91/XX/2015/ ZGPZF	Tadeusz ZAWER O. Wrocławski	Oława	Zarząd Okręgu Wrocławskiego PZF tel.: + 48 (71) 364-00-09	
17.	91/XX/2015/ ZGPZF	Waldemar KAWIŃSKI O. Bydgoski	Bydgoszcz	e-mail: waldemarkawinski@wp.pl	
18.		Maciej BUKCZYŃSKI O. Kaliski	Ostrzeszów	tel.: +48 603-522-969 e-mail: bukmaciej@interia.pl	Znaki polecenia
19.		Daniel MODNICKI O. Pomorski (IKF)	Łódź	tel.: +48 697-473-223 e-mail: dmodnicki@wp.pl	Polska
20.		Piotr PELCZAR O. Pomorski (IKF)	Łeba	e-mail: piotr.pelczar@wp.pl www.pioter.pl ul. Brzozowa 4A, 84-360 Łeba tel.: 59 866 19 33 (po godz. 20:00)	Całostki i formularze korespon-dencyjne ziem polskich

EKSPERCI POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW

(stan na 19.10.2022 roku)

L.P.	IMIĘ I NAZWISKO OKRĘG PZF	DANE KONTAKTOWE	ZAKRES UPRAWNIEŃ
1.	Janusz ADAMCZYK O. Małopolski	Zarząd Okręgu Małopolskiego PZF skrytka pocztowa 267 30-960 Kraków 1	Całości pocztowe okresu przedznaczkowego dla Galicji i W.M. Krakowa.
2.	Janusz BERBEKA O. Pomorski	e-mail: polak49@post.pl skr. poczt. 100, 61-890 Poznań 1	Wszystkie znaczki i całostki polskie z wyłączeniem wydań lokalnych, poczt plebiscytowych i wewnątrzo-bozowych.
3.	Przemysław DRZEWIECKI O. Bydgoski	e-mail: pdrzew@onet.pl ul. Opławiec 225, 85-469 Bydgoszcz tel.: (52) 340-28-28 lub 696-316-540	Polskie poczty wojskowe i cywilne cenzurowane w latach 1918-1946.
4.	Stefan JAKUCEWICZ O. Warszawski	e-mail: sjakucewicz@kpp.pl tel.: 602-268-114	Całości polskiej poczty morskiej.
5.	Andrzej KŁOSIŃSKI O. Pomorski	e-mail: klosin@limes.com.pl lub a.klosinski@chello.pl skr. poczt. 42, 81-701 Sopot 1 tel.: (58) 551-62-22 lub 509-799-444	Polskie poczty lotnicze.Cenzury i ostemplowania prowizoryczne na ziemiach polskich 1918-1922.

6.	Zbigniew KORSZEŃ O. Warszawski	email: zkorszen@onet.pl skr. poczt. 82, 00-950 Warszawa 1 tel.: 604-120-980	Wszystkie znaczki polskie, polskie poczty lotnicze i całostki polskie od 1944 roku.
7.	Krzysztof KRUPA O. Opolski	e-mail: krzyskrupa@gmail.com ul. Zielna 4, 45-950 Opole tel.: 502-499-100	Znaczki polskie 1920-1939 z wyłączeniem Litwy Środkowej i Poczt Plebiscytowych, znaczki i całostki Poczty Polskiej w W.M.G. 1920-1939 (Port Gdańsk).
8.	Zdzisław MĄKA O. Zachodniopomorski	e-mail: zmaka@op.pl ul. Tarczowa 9/18, 71-468 Szczecin tel.: (91) 82-000-10 lub 501-712-300	Znaki pocztowe Rzeczypospolitej Polskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej od 1944 roku.
9.	Jeremi MELNIK O. Warszawski	e-mail: jermel@wp.pl tel.: 600-915-753	Wszystkie znaczki polskie.
10.	Henryk MONKOS O. Śląsko-Dąbrowski	e-mail amico54@onet.pl skr. poczt. 12, 41-698 Świętochłowice	Znaczki polskie od 1944 roku z wyłączeniem przedruków „Groszy”.
11.	Bogdan PELC O. Pomorski	e-mail: Bogdan.Pelc@onet.pl Gütlingstr. 4, 14167 Berlin, Niemcy tel.: +49 172-315-85-81	Znaki pocztowe I Rzeczypospolitej Polskiej, Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego w latach 1764-1915.
12.	Piotr PELCZAR O. Pomorski	e-mail: piotr.pelczar@wp.pl www.pioter.pl ul. Brzozowa 4A, 84-360 Łeba tel.: (59) 866-19-33 (po godz. 20:00)	Wszystkie całostki i formularze korespondencyjne ziem polskich.
13.	Stefan PETRIUK Niemcy	e-mail: petriuk@t-online.de Neue Strasse 3, 24977 Langballigholz, Niemcy tel.: +49 463-610-96	Wszystkie znaczki polskie z wyłączeniem Portu Gdańsk.
14.	Miłosz RZADKOSZ O. Pomorski	e-mail: miloszrzadkosz@gmail.com os. Centrum C 5/5, 31-930 Kraków tel.: 698-617-907	Polskie całostki wydane po 1918 roku. Znaczki i całostki wydań lokalnych 1944-1945.
15.	Lesław SCHMUTZ O. Rzeszowski	Zarząd Okręgu Rzeszowskiego PZF tel.: (17) 853-65-85	Wszystkie znaki polskie.
16.	Hans VOGELS O. Pomorski	e-mail: hvogels9@gmail.com ul. Krasickiego 17/11, 30-513 Kraków tel.: 574-050-240	Znaki pocztowe Portu Gdańsk.
17.	Stanisław WALISCH O. Łódzki	ul. Zgierska 75/81 m. 231, 91-464 Łódź	Wszystkie znaczki polskie.

18.	Jerzy WALOCHA O. Małopolski	e-mail: jwalocha@pocza.onet.pl ul. Kopernika 12, 31-034 Kraków tel.: (12) 430-30-06	Znaczki polskie od Fi 73. Całostki polskie od Cp 1 (1918 r). Austro-węgierskie poczty okupacyjne w czasie I wojny światowej. Poczta doręczeniowa Białystok. Poczta lokalna na obszarze okupowanym przez X Armię. Poczty miejskie i samorządowe i wydania lokalne 1914-1918. Poczta wojskowa korpusu gen. Dowbór-Muśnickiego, poczta wojskowa na Zaolziu, wydanie obwodu Pińczowskiego AK. Poczta Powstania Warszawskiego, Poczta w Getcie Łódzkim, Poczta polowa 2. Korpusu Polskiego (1946), Poczta Litwy Środkowej, Polskie placówki pocztowe poza granicami kraju (Port Gdańsk, Odessa, Konstatynopol), Poczta plebiscytowa na Śląsku Cieszyńskim i w Olsztynie. Sądowe znaczki doręczeniowe, Generalne Gubernatorstwo 1939-1945 (znaczki i całostki), Poczty obozowe: IIC Woldenberg, IID Gross-Born i IIE Neubrandenburg. Poczta internowanych w Szwajcarii. Poczty międzyobozowe w Niemczech. Wydania lokalne 1944-1945 (znaczki i całostki).
19.	Eugeniusz WEŹRANOWSKI O. Warszawski	e-mail: euglew7@gmail.com tel.: (22) 831-41-26	Wszystkie znaczki polskie.
20.	Waldemar WIĘCŁAW O. Łódzki	e-mail: waldemarwieclaw@wp.pl Zarząd Okręgu Pomorskiego PZF	Znaczki i całostki polskie od 1944 roku z wyłączeniem poczt lokalnych 1944-1945.
21.	Marcin WYSOCKI O. Koszaliński	e-mail: marcin.b.wysocki@gmail.com skr. poczt. 13, 62-002 Suchy Las / Poznań tel.: 508-034-510	Polskie znaczki pocztowe PMW w zakresie Fi. 66-72. Znaczki i całostki polskie od 1944 roku.

SPIS TREŚCI / CONTENTS

Henryk Monkos – Zaproszenie na XXIII Ogólnopolską Wystawę Filatelistyczną „RUDA ŚLĄSKA 2023” 1

Zygmunt Janik – O wystawach numerowanych 3

Justyna Jeleniewska-Janusz – Mikołaj Kopernik na projektach emisji pocztowych z lat 1970-1973 ze zbiorów Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu 6

PROGRAM XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023” 9

CZŁONKOWIE SĄDU KONKURSOWEGO XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023” 10

SPIS WYSTAWCÓW XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023” 11

WYDAWNICTWA OKOLICZNOŚCIOWE XXIII OGÓLNOPOLSKIEJ WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „RUDA ŚLĄSKA 2023” 21

Jan Olchowik – Historia poczty w Chebziu (Morgenroth) 26

XIX Gala Polskiej Kapituły Filatelistycznej „PRYMUS” 39

Komunikat Nr 3/2023 Zarządu Polskiej Kapituły Filatelistycznej Statuetki „PRYMUS” 54

KANDYDACI NOMINOWANI DO OTRZYMANIA STATUETKI „PRYMUS” 55

ZOSTAŃ CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU FILATELISTÓW 57

DEKLARACJA CZŁONKOWSKA PZF 58

Rzeczoznawcy Polskiego Związku Filatelistów 60

Eksperci Polskiego Związku Filatelistów 61

Redakcja:
Adam Szuler (redaktor naczelny),
Waldemar Kawiński, Henryk Monkos,
Helena Nieczaj (skład komputerowy),
Krzysztof Trawiński (korekta)

Współpraca:
Zygmunt Janik,
Justyna Jeleniewska-Janusz,
Jan Olchowik

Adres redakcji:
Polski Związek Filatelistów,
Redakcja Filatelisty,
Al. Wilanowska 115 m. 41,
02-765 Warszawa;
tel.: 22 625 20 52;
e-mail: filatelista@zgpzf.pl

Wydawca:
Okręg Pomorski PZF, Wydawca Filatelisty,
ul. Straganiarska 28/30, 80 – 837 Gdańsk;
NIP 583 – 22 – 14 – 984
tel./fax: 58 301 63 52;
e-mail: pzfokregpomorski@wp.pl
SANTANDER BANK POLSKA S.A.
o/Gdańsk 55 1090 1098 0000 0000 0901 5414

Prenumerata krajowa prowadzona przez Pocztę Polską S.A.:
zamówienia do 25 XI na następny rok;
do 25 II na II, III, IV kwartał; do 25 V na III, IV kwartał;
do 25 VIII na IV kwartał.
Koszt prenumeraty kwartalnej – 36 zł.

Prenumerata prowadzona przez wydawcę
Zamówienia na prenumeratę przyjmowane są cały rok. Cena prenumeraty rocznej wynosi 180 zł, cena jednego numeru 15 zł. Koszty wysyłki wliczone są w cenę. Wpłat prosimy dokonywać bezpośrednio na konto bankowe wydawcy. Po dokonaniu wpłaty należy bezwzględnie poinformować wydawcę na jaki adres mają być przesyłane zamówione egzemplarze „Filatelisty”. Wydawca dysponuje egzemplarzami archiwalnymi „Filatelisty” od numeru 4/2012. Całoroczna prenumerata zagraniczna z kosztami wysyłki wynosi 264,00 zł. Zamówienia na prenumeratę instytucjonalną przyjmuje firma Kolporter S.P. z o. o. S.K.A. Informacje pod numerem infolinii 0801 40 40 44 lub na stronie internetowej www.dp.kolporter.com.pl

Reklama i ogłoszenia drobne
przyjmuje wydawca

Druk: Drukarnia ADVERT – Chorzów

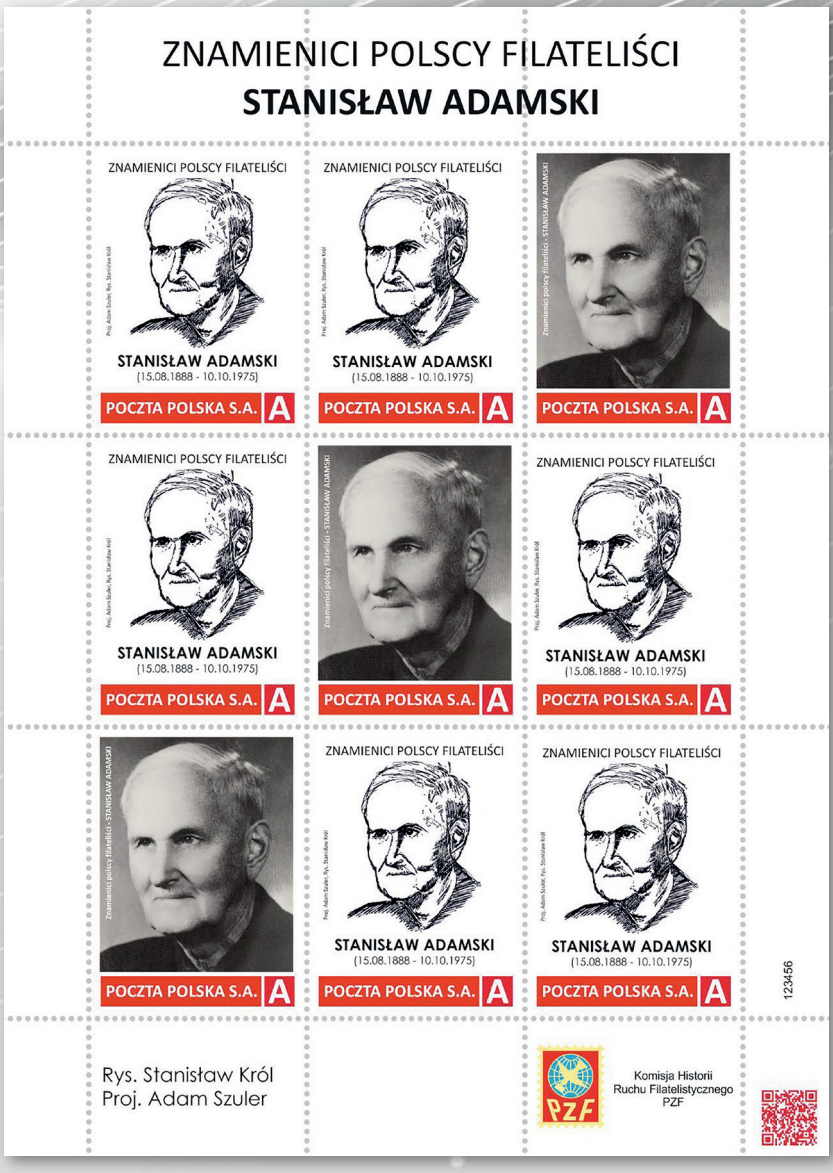
Nakład: 1000 egz.

Redakcja nie odpowiada za treść wyrażanych opinii i reklam oraz za prawa autorskie dostarczonych materiałów. Poza adiustacją, redakcja nie zniekształca tekstów żadnego autora, jednak zastrzega sobie prawo do skracania i opracowania edytorskiego nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

www.zgpzf.pl

ZNAMIENICI POLSCY FILATELIŚCI
STANISŁAW ADAMSKI

Spersonalizowany znak opłaty pocztowej „MójZNACZEK"

dostępny na stoisku
Polskiego Związku Filatelistów
na XXIII OWF „RUDA ŚLĄSKA 2023"
ki.pzf@wp.pl

Serdecznie zapraszamy Filatelistów na spotkanie z (Krypto)filatelistami!

Podczas spotkania będzie można zapoznać się z cyfrowymi wydawnictwami Poczty Polskiej S.A., poznać plany wydawnicze dotyczące cyfrowych walorów, a także wymienić się doświadczeniami!

XXIII Ogólnopolska Wystawa Filatelistyczna „RUDA ŚLĄSKA 2023”

22.09.2023 r. w godz. 16:00 - 18:00

Hala Widowiskowo - Sportowa
im. Rudzkich Olimpijczyków
w Rudzie Śląskiej - Halembie
ul. Kłodnicka 95, 41-406 Ruda Śląska

Philatelists are cordially invited to a meeting with (Crypto)Philatelists!

During the meeting you will be able to get acquainted with the digital publications of Poczta Polska S.A., learn about the publishing plans for digital values, and exchange experiences!

XXIII National Philatelic Exhibition “RUDA ŚLĄSKA 2023”

22.09.2023 between 16:00 - 18:00

Hala Widowiskowo - Sportowa im. Rudzkich Olimpijczyków
in Ruda Śląska - Halemba
95 Kłodnicka St., 41-406 Ruda Śląska

Poczta Polska

filatelistyka.poczta-polska.pl | **nft**.poczta-polska.pl